Bacalaureat

Limba și literatura română

—

Modele de teste

Toate profilurile

Adrian Nicolae Romonți (coordonator)
Ana Maria Baciu | Tereza Deji
Mimi Dumitrache | Anca Hassoun
Maria-Ramona Nedea | Nadia Pascu
Carmen Pleșa | Alina Popa
Marius Popa | Teodora Doina Popescu

editura DelFin

Adrian Nicolae Romonți (coordonator)
Ana Maria Bacîu
Tereza Deji
Mimi Dumitrache
Anca Hassoun
Maria-Ramona Nedea
Nadia Pascu
Carmen Pleșa
Alina Popa
Marius Popa
Teodora Doina Popescu

EXAMENUL DE BACALAUREAT

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

MODELE DE TESTE

TOATE PROFILURILE

Editura Delfin

Lucrarea este realizată în conformitate cu programa şcolară în vigoare.

Consilier editorial: dr. Clementina Ivan-Ungureanu
Coperta colecției: Adina Elena Crăciun

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Bacalaureat - limba şi literatura română : modele de teste - profil real şi umanist / Adrian Nicolae Romonți (coord.), Alina Popa, Ana Maria Baciu, ... - București : Delfin, 2017
ISBN 978-606-993-021-2

I. Romonți, Adrian Nicolae
II. Popa, Alina, lingvistică
III. Baciu, Ana Maria

811.135.1
821.135.1

Editura Delfin, București

Comenzi şi distribuție la tel.: 021 627 37 20,
0766 22 20 21, 0727 44 44 55
Comenzi online: www.librariadelfin.ro
E-mail: contact@edituradelfin.ro
www.edituradelfin.ro

Copyright © Editura Delfin, 2017
Toate drepturile asupra acestei cărți aparțin Editurii Delfin. Reproducerea integrală sau parțială a textului sau a ilustrațiilor din această carte este interzisă fără acordul prealabil scris al Editurii Delfin.

Cuprins

Argument 4

Proba scrisă 5
Modele de teste pentru proba scrisă 5
Sugestii de rezolvare pentru proba scrisă 179

Proba orală 247
Precizări privind conduita în timpul susținerii probelor orale 247
Precizări privind rezolvarea subiectelor de la proba orală 247
Modele de teste pentru proba orală 258
Sugestii de rezolvare pentru proba orală 282

Grafic de monitorizare a rezultatelor 295

Argument

Prezenta lucrare se adresează atât elevilor care vor susține la sfârșitul anului școlar - examenul de bacalaureat, indiferent de filieră sau profil, cât și profesorilor acestora.

Structurată în trei mari părți, cartea respectă fidel atât competențele vizate de programa de examen, cât și conținuturile asociate acestora.

Partea I conține un set de 75 de teste, realizate în conformitate cu noul model propus de M.E.C.T.S. la data de 17.01.2017. Astfel, **Subiectul I** are ca punct de plecare un text non-literar (memorialistic, epistolar, jurnalistic, juridic-administrativ, științific, argumentativ, mesaje din domeniul audio-vizualului), iar itemii formulați vizează înțelegerea textului, decodificarea și comprehensiunea mesajului. Acest subiect este disociat în două categorii de itemi. **Itemul A**, semiobiectiv de tip întrebare structurată, este alcătuit din cinci sarcini de lucru a câte 4 puncte fiecare, în vreme ce **itemul B**, subiectiv de tip eseu, vizează producerea unui text argumentativ, având alocate 20 de puncte. Din acest punct de vedere, lucrarea acoperă toate tipurile de texte non-literare, atent selectate, tocmai pentru a vă oferi posibilitatea de a exersa și de a vă forma competența evaluată în cadrul probei de examen. **Subiectul al II-lea**, care are alocate 10 puncte, este conceput sub forma unui item semiobiectiv de tip întrebare cu răspuns scurt și vizează interpretarea și/sau comentarea unui text integral sau a unui fragment de text literar, aparținând unuia dintre cele trei genuri: epic, liric sau dramatic. Textele au fost alese în așa fel încât să vă ajute în deprinderea și în exersarea strategiilor de comprehensiune și de interpretare a unui text literar, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică. **Subiectul al III-lea**, care are alocate 30 de puncte, presupune realizarea, în minimum 400 de cuvinte, a unui eseu structurat, care vizează aspecte de analiză tematică, structurală, stilistică a operelor literare studiate ce aparțin autorilor canonici, curentelor culturale/literare, perioadelor, speciilor literare și/sau a tipurilor de texte menționate în programa de bacalaureat. Vă propunem, de aceea, în lucrarea de față, 75 de cerințe care acoperă în totalitate programa de examen.

Partea a II-a conține sugestii de rezolvare pentru 25 de teste, ce vă vor ajuta să vă verificați răspunsurile, să vă structurați eficient cunoștințele și să vă conturați o perspectivă de ansamblu asupra a ceea ce înseamnă o abordare completă și complexă a examenului de limba și literatura română.

Partea a III-a are în vedere proba orală de evaluare a competențelor de comunicare în limba română. În paginile lucrării, veți regăsi 30 de modele de teste, însoțite atât de un cadru teoretic bine structurat, cât și de sugestii pentru un răspuns „experimentat".

Având în vedere că în realizarea lucrării am fost permanent cu gândul la așteptările receptorilor săi, ne exprimăm convingerea că aceasta se va constitui într-un instrument util care vă va ajuta, dragi elevi și profesori, să obțineți rezultatele dorite.

Mult succes tuturor!

Autorii

Proba scrisă

Modele de teste

Modelul nr. 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Rep: *Este homeschoolingul legal în România?*

Mircea Miclea: *Homeschoolingul este legal doar dacă de el beneficiază copii cu cerințe educaționale speciale sau nedeplasabili din motive medicale, conform art. 25, alineat 2, din Legea Educației Naționale. Aceasta înseamnă că, dacă vrei ca instituțiile statului român să recunoască această formă de învățare, trebuie să faci dovada că copilul tău se încadrează într-una dintre cele două categorii. Dacă nu se încadrează, el nu poate obține diplomele și beneficiile aferente conferite de statul nostru. Dincolo de aspectele legale, pe baza cercetărilor de specialitate, aș sfătui părinții să nu recurgă la această soluție. Școala oferă nu numai conținuturi cognitive, ci și competențe socio-emoționale, esențiale pentru succesul în viață și care se pot forma doar în colectivitatea școlară. E greu să dobândești abilități de comunicare, sau de leadership, sau de rezolvare a conflictelor, sau de lucru în echipă – competențe extrem de apreciate de angajatori studiind doar acasă. De altfel, homeschoolingul este o excepție în toate sistemele educaționale din lume: se justifică numai pentru cazurile menționate sau pentru situațiile în care copiii locuiesc în zone foarte îndepărtate de o școală (cazul unor zone din Australia, de pildă). Nu am pus și această situație în legea noastră, pentru că România nu are astfel de caracteristici geografice. [...]*

Rep: *Credeți că discuția despre homeschooling poate cuprinde astăzi un număr mai mare de persoane interesate, decât în trecut? Care sunt cauzele?*

Mircea Miclea: *M-aș opri la trei cauze. Prima se leagă de insatisfacția tot mai mare pe care o au părinții față de calitatea sistemului de învățământ. Această insatisfacție este legitimă, dar calea de urmat este de a pune presiuni pe politicieni și alți decidenți să optimizeze sistemul, nu de a-ți retrage copilul și de a face homeschooling. A doua cauză se referă la tehnologiile digitale care au democratizat enorm accesul la informație. Același conținut, pe care în urmă cu 20 de ani îl găseai numai la școală, acum îl găsești pe zeci de site-uri de pe net. Școala (de la învățământul primar la universitate) a pierdut monopolul transmiterii de informații științifice și profesionale. Școala mai are monopolul diplomelor, dar nu mai are monopolul cunoașterii. Ar fi multe de discutat aici, dar nu e cazul să o facem acum. În fine, tot mai mulți oameni au mijloacele financiare care le permit să ofere copiilor lor homeschooling. Din conjuncția acestor cauze pot spune că numărul celor ce vor cocheta cu astfel de soluții va crește în următorii ani. Sublinez încă o dată: nu aceasta e soluția cea mai bună pentru copiii lor!*

Mircea Miclea, interviu pe tema *„școala acasă"*, în *HotNews.ro*, 20 septembrie 2016

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *numărul celor ce vor cocheta cu astfel de soluții va crește.* **4 p.**
2. Precizează două condiții în care homeschoolingul e legal în România, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Prezintă, folosind informațiile transmise de text, motivul principal pentru care, în viziunea lui Mircea Miclea, homeschoolingul nu ar trebui să înlocuiască școala tradițională. **4 p.**
4. Indică o cauză, desprinsă din ultimul paragraf, care îi determină pe unii părinți să aleagă homeschoolingul. **4 p.**
5. Explică semnificația afirmației *Școala mai are monopolul diplomelor, dar nu mai are monopolul cunoașterii,* valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă homeschoolingul poate sau nu poate fi o alternativă la învățământul tradițional, folosind informațiile din fragmentul extras din interviul acordat de Mircea Miclea site-ului de știri HotNews.ro.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale realismului:

Tănase istorisi, în fine, ce i se întâmplase pe drum, cum lăsase pe vizitiu în noroi, ce nenorocire mai sunt și slugile astea pe capul stăpânilor [...] Nimeni nu zise nimic, fiind toți deprinși cu firea lui sucită. [...] Zgârcit și fanfaron în același timp, îi plăcea să vadă casa bine ținută, ca să se știe că era bogat, iar pe de altă parte îl durea inima de banii risipiți.

Fusese deja deputat în două legislaturi, cu guvernul căzut, și acum era ales pentru a treia oară, cu noul guvern. De-a puturi în majoritate, vorbea de miniștri parcă ar fi fost cei mai de aproape prieteni ai lor; tutuia pe toată lumea în convorbirea lui imaginară cu oamenii de la putere; istorisea cum a îndemnat pe „fleacu" ăla de general să mute regimentul I-iu de la Slobozia, și fleacul l-a satisfăcut; întrebuința cuvinte pe care nu le putea vosti; încurca „bugetul țării" cu „politica vamală" și „milioanele de la fortificații" și „socialism de stat", într-o frazeologie imposibilă, din care nu se putea înțelege decât un singur lucru: că în țara românească nu mai era de trăit de când nizerabilii de țărani se ridicau cu prietenii împotriva „boierilor".

În cercul lui de provincie era un tiran în politică, cum era tiran în casă, în ale vieții zilnice. Când vorbea lui Nae Eftimiu, ori vreunui alt îngrijitor de la moșie, sau vreunui biet datornic, ori postulant, nu se uita niciodată în fața omului, ci tot pieziș, sau se plimba prin casă cu mâinile în buzunar, repetând vorba „mă înțelegi" de mii de ori și nespunând nimic.

Duiliu Zamfirescu, *Tănase Scatiu*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (*câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper*).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 3 puncte; logica înlănțuirii ideilor – 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; claritatea exprimării – 2 puncte; respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* – 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

• **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* – 3 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

Modelul nr. 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

[...] De ce oamenilor le place, de atâta amar de vreme, să spună, să scrie, să asculte sau să citească povești scornite nu e clar nici până azi. S-a spus că ar fi înrudite cu istoria și că sunt, în felul lor, mai adevărate decât aceasta, dat fiind că relatările istorice sunt constrânse să se mărginească la ce s-a întâmplat, în timp ce o poveste bine ticluită istorisește ce ar trebui să se întâmple, sub semnul necesarului și al verosimilului. S-a spus despre unele dintre ele că, prin mila și teama pe care ni le stârnesc, ne purifică de propriile emoții. S-a spus că ne readuc la condiția noastră primară, refăcând „strigătul originar" al omenescului din noi. Că ne dezbară de egoismul în care ne îngroapă viața de zi cu zi. Că ne ajută să dăm sens lumii în care trăim. Că ne oferă un spațiu de simulare, ca cel în care se antrenează astronauții, în care să ne putem exersa liber capacitatea de a ne trăi propriile existențe. Că hrănesc una dintre aplecările noastre native definitorii, curiozitatea. Că ne îndrumă spre o înțelegere deliberativă a lumii, ridicându-ne deasupra poncifelor și a locurilor comune. Că

ne pun la dispoziție un rezervor inepuizabil de alternative pentru ideile și credințele noastre, atunci când valabilitatea acestora începe să se erodeze. Că ne țin treze imaginația și creativitatea, de care avem în permanență nevoie. Că ne ajută să visăm. Că ne deschid căi neașteptate cunoașterii de sine. Că ne fac mai înțelegători și mai toleranți față de ceilalți. S-a spus cam totul pe tema asta și încă pare a fi insuficient.

Onest ar fi să mărturisim că nu știm exact de ce e importantă lectura scrierilor literare, în formarea unui elev. Dar că știm, din experiență – a noastră, a celor de dinaintea noastră – că va are efecte profunde și de durată. Restul e o largă enumerare. O poveste, la rândul ei.

Dacă aș fi pus în situația de a-i explica unui tânăr de 15-20 de ani de ce e bine să citească, probabil primul lucru pe care i l-aș spune este că mai târziu va fi prea târziu. Nu e un răspuns foarte convingător, dar e cel puțin cu certitudine adevărat.

E ca atunci când îți faci o casă. Nu toți ne dorim palate, dar vrem cu toții o locuință în care să nu ne frecăm umerii de pereți, atunci când ne mișcăm.

Citim ca să ne facem locul în care să putem locui.

Liviu Papadima, *De ce (să) citim?*, în *Dilema Veche*

***poncife** - loc comun, banalitate

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al structurii *de atâta amar de vreme*. **4 p.**
2. Indică domeniul cu care a fost asociată literatura, așa cum reiese din text. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din textul dat, de ce ar fi foarte dificil pentru autor să ofere unui tânăr argumente în favoarea lecturii scrierilor literare. **4 p.**
4. Precizează, pe baza textului, două valori morale pe care le dezvoltă lectura scrierilor literare. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația fragmentului *E ca atunci când îți faci o casă. Nu toți ne dorim palate, dar vrem cu toții o locuință în care să nu ne frecăm umerii de pereți, atunci când ne mișcăm. Citim ca să ne facem locul în care să putem locui.* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura operelor literare poate sau nu poate să ne apropie de noi înșine, valorificând textul citat.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul stilistic al verbelor la perfect compus și imperfect:

S-a oprit într-o zi în dreptul unei străzi, s-a uitat de-a lungul ei cu o expresie preocupată, impenetrabilă, și mi-a șoptit: „O luăm pe-aici!" Era o stradă laterală, rău pavată, fără trotuar și n-am înțeles de ce trebuia s-o luăm pe-acolo. Am răspuns: „Nu!" „Dacă nu vrei, am auzit-o spunând, atunci n-ai ce mai căuta pe la mine." Chiar așa? Ce putea fi atât de important? „Nu!" am repetat. Atunci ea s-a răsucit pe călcâie, s-a uitat în jos liniștită, s-a uitat chiar la mine, dar fără să mă vadă și mi-a spus: „Singur ți-ai dat foc la valiză!" Și s-a îndepărtat. Dar nu s-a dus pe strada aceea. Am rămas pe loc clipe lungi nedumerit: de ce nu vroiserm să mergem pe-acolo pe unde dorise ea? Nu-mi era indiferent pe unde ne-am fi dus? Pe de altă parte, simțeam în mod obscur că dacă ea, fără s-o spună, ar fi luat-o pur și simplu pe strada aceea aș fi urmat-o fără să observ cruzimea de a ne fi plimbat pe o anumită stradă. Dar chiar și așa, ce-mi păsa mie că e anumită? Eram totuși senin. Cu această seninătate am rămas apoi totdeauna în fața rupturilor, dar numai atunci, în clipele când primeam lovitura, dezastrul începea mult mai târziu. [...]

Marin Preda, *Cel mai iubit dintre pământeni*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

• **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

STIL EPISTOLAR

Paris, 2 decembrie 1946

Dragă Jenny,

*Îți răspund puțin cam târziu la scrisoarea ta, deși pe dată ce am primit-o am vrut să-ți trimit o telegramă de mulțumire. Într-adevăr, de **acolo** nimeni nu-mi mai scrie. Înțeleg perfect motivele tăcerii generale și nu mă plâng. De altfel, eu însumi m-am dezrădăcinat într-o așa mare măsură, încât lăuntric simt că nu mai am dreptul la amintirea nimănui. În curând, se vor împlini zece ani de când sunt la Paris, adică în singurul loc de pe glob unde se poate trăi. Acest răstimp comportă consecințe din cele mai grave și din cele mai agreabile. Vreau să spun că sunt fericit de a fi aici și nefericit de a nu mă mai putea imagina altundeva. Despre ceea ce fac n-am nicio idee. Cred că nu fac nimic. Locuiesc într-o mansardă, mănânc într-o cantină studențească, n-am profesie și e natural că nu câștig nimic. Nu pot considera nemiloasă soarta ce mi-a permis să trăiesc până la 35 de ani liber și în marginea societății.[...]. Pentru a-mi da un pretext de activitate, am scris în vremea din urmă o „carte" în franțuzește, **Exercices négatifs.** Nu știu dacă va apărea cândva. Este un fel de rămas bun la iluziile moștenite sau întreținute inconștient, un fel de teorie a exilului metafizic fără pretenții filosofice, care mi se pare mai mult ca oricând ridicolă.[...]*

Am auzit că Aryavir este modest funcționar nu mai știu unde. Aș vrea să aflu de asemeni dacă Țuțea a rămas tot genial?-Cu Mircea (n.r. Eliade) vorbim des despre voi. Eventualitatea revederii, din păcate, îmi pare de domeniul utopiei. (Vorba „aluta": „n-a fost să fie")

Te îmbrățișează cu drag, Emil

Emil Cioran către Jeni Acterian, *Scrisori*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al cuvântului *acolo*. **4 p.**
2. Indică motivul pentru care Emil Cioran a scris cartea *Exercices negatifs*, așa cum se desprinde din textul dat. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din fragmentul dat, de ce, pentru Emil Cioran, consecințele celor zece ani petrecuți la Paris sunt atât grave, cât și agreabile. **4 p.**
4. Precizează modul în care autorul scrisorii își percepe soarta, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atitudinea autorului scrisorii față de cei care nu-i mai scriu, desprinsă din secvența: *Înțeleg perfect motivele tăcerii generale și nu mă plâng. De altfel, eu însumi m-am dezrădăcinat într-o așa mare măsură, încât lăuntric simt că nu mai am dreptul la amintirea nimănui.* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă singurătatea este sau nu este o formă de cunoaștere a sinelui, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

În faptă, lumea-i visul sufletului nostru. Nu există nici timp, nici spațiu – ele sunt numai în sufletul nostru. Trecut și viitor sunt în sufletul meu ca pădurea într-un sâmbure de ghindă, și infinitul asemene, ca reflectarea cerului înstelat într-un strop de rouă. Dacă am afla misterul prin care să ne punem în legătură cu aceste două ordini de lucruri care sunt ascunse în noi, mister pe care l-au posedat poate magii egipteni și asirieni, atuncea în adâncurile sufletului coborându-ne am putea trăi aievea în trecut și am locui lumea stelelor și a soarelui.[...] Dacă lumea este un vis, de ce n-am putea să coordonăm șirul fenomenelor sale cum voim noi?

M. Eminescu, *Sărmanul Dionis*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

[...] Diaristul își ține jurnalul, încercând să rețină detaliile fugitive ale întâmplărilor zilnice, ale întâlnirilor, experiențelor (inclusiv ale experiențelor de lectură), în ideea că va putea reciti paragrafele cândva în viitor. Jurnalul este, evident, o metodă de a „salva" timpul, de a smulge momente semnificative din ireversibila curgere a timpului linear și de a le conserva pentru amintirea ulterioară, pentru reinspectarea și resuscitarea lor [...], un gen în care, teoretic cel puțin, scrierea se presupune că este secretă și prin urmare nu are un adresant sau un cititor în înțelesul obișnuit, ci doar un singur re-cititor: autorul însuși.[...]*

Unele reguli ale jocului de-a scrisul și, implicit, de-a cititul jurnalelor s-au modificat în primele decenii ale secolului XX, când André Gide a publicat părți din jurnalul său intim (până atunci se acceptase, tacit, regula că jurnalele nu trebuie publicate decât cel mult postum). Genul s-a apropiat mai mult de autobiografie, cu toate că și-a păstrat trăsăturile distinctive: structura aleatorie, logica internă specială impusă de necesitatea de a scrie paragrafe datate sau de notarea zilnică a observațiilor, precum și conținutul eterogen (jurnalul poate consemna lucruri de mare diversitate, cum sunt stările sufletești, evenimentele personale, visele, discuțiile, lecturile, impresiile, amintirile, proiectele, zvonurile, bârfele și multe altele). Stilistic, dacă nu și în alt sens, jurnalul a continuat să fie – ceea ce este important - o specie de scriere secretă, de fapt pseudo-secretă. Diariștii pot opta să împărtășească secretele lor și altora, își pot chiar folosi secretele (sau pseudo-secretele) cu scopul de a se autoflagela în public sau de a-și face singuri publicitate (sau ambele); cu toate acestea, legătura dintre ideea de jurnal intim și ideea de lucru secret rămâne neafectată, fiind o trăsătură structurală a genului.

Așa se explică cele două tipuri de interes trezite de jurnal în cititor. Primul este dorința acestuia din urmă să devină confidentul scriitorului și depozitarul secretelor lui. Pentru asta, cititorul trebuie să fie un admirator, un devotat al scriitorului, sau cel puțin o persoană care-i cunoaște în amănunt opera; altminteri, secretele scriitorului nu ar avea nicio noimă pentru el, textul jurnalului devenind plictisitor, ilizibil. Interesul de acest fel față de jurnale este amplificat deși deseori duce la recitirea celorlalte opere ale scriitorului în cauză. Jurnalul oferă indicii prețioase pentru construirea lecturii sau relecturii celorlalte cărți ale scriitorului. Al doilea tip de interes îl caracterizează pe cititorul care ține și el un jurnal sau este un diarist potențial. În cazul acesta, cititorul este curios să vadă, și gata să-și însușească, felul cum rezolvă problemele diaristul publicat. [...]

Matei Călinescu, *A citi, a reciti*

* **diarist** – cel care își notează întâmplările zilnice

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul secvenței *nu ar avea nicio noimă* în text. **4 p.**
2. Indică, folosind informațiile transmise de text, regula de publicare a jurnalelor până în primele decenii ale secolului XX. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, în ce constau modificările legate de scrierea și lectura jurnalelor, apărute odată cu publicarea de către André Gide a unor părți din jurnalul său intim. **4 p.**
4. Precizează cele două categorii de cititori interesați de lectura jurnalelor unui scriitor, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, importanța scrierii într-un jurnal, valorificând informațiile transmise de primul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă jurnalul unui scriitor ar trebui sau nu ar trebui publicat, folosind informațiile din fragmentul extras din *A citi, a reciti* de Matei Călinescu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizatea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 30 de cuvinte, textul următor, prin evidențierea a două figuri de stil diferite:

O carte mică,
N-am luat cu mine
Decât o carte subțire,
Așa ca o frunză,
Așa ca o viață de om.
M-am gândit c-o să mă doară spinarea,
C-o să mă doară numele
Care-o va cărа.

Marin Sorescu, *Povara*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;

- analiza, la alegere, a două componente de structură şi de limbaj ale nuvelei; semnificative pentru construcţia personajului, din seria: acţiune, conflict, perspectivă narativă, modalităţi de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 5

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Unii îşi fac o falâ din refuzul oricărui compromis. Dar asta e o iluzie, cel mai adesea onestă, dar nu chiar totdeauna. Nu se poate trăi fără compromisuri. Totul e o chestiune de priorităţi şi de simţ al valorilor. Compromisurile sunt legea co-existenţei, legea păstrării valorilor umane în contextul social şi istoric. Civilizaţia societăţii se menţine printr-o subtilă reţea de compromisuri. Nu se poate trăi în acest context refuzând orice compromis, după cum nu se poate realiza ceva fără un anumit oportunism, mai corect spus un anumit simţ al oportunităţii. Trebuie să ştii ce e oportun de făcut pentru ca o valoare să se poată afirma şi menţine. Valoarea poate fi în speţă viaţa ta proprie - nu e în principiu nimic infamant* în asta, depinde doar de natura şi preţul compromisului. Uneori, cea mai oportună soluţie e intransigenţa* intratabilă. Alteori, o oarecare maleabilitate*, un tact al tranzacţiilor abile. Intransigenţa nu trebuie să fie căpoasă, îndărătnică, ci lucidă, degajată, curajoasă şi demnă. Maleabilitatea să nu fie laşă, complezentă*, defetistă*. Trebuie să rămâi arbitrul compromisurilor tale, simţul oportunităţii să nu te facă să luneci pe panta oportunismului rentabil, conjunctural. Poţi concede, dar nu trebuie să cedezi. Când ţi se pune problema compromisului, ţi se pune şi cea a distingerii esenţialului de inesenţial. Trebuie să ştii să alegi şi să decizi ce e esenţial, şi deci nu poate sub niciun motiv face obiectul unui compromis, şi ce ţine de inesenţial, şi deci poate tolera o marjă de nuanţare. Strategia compromisului e foarte delicată şi cere o mână fermă, cu reflexe foarte sigure, fiindcă limita admisibilă nu e nici netă, nici etanşă. Cineva poate crede că nu a făcut pasul neîngăduit, ireparabil, se poate amăgi cu ideea că nu a trecut Rubiconul*, pe care de fapt îl trecuse demult, deoarece uzura compromisurilor îi amorţise sensibilitatea la ele. Dar cine a fost în Italia a putut vedea că Rubiconul e un râu foarte mic, se trece pe nesimţite.*

Alexandru Paleologu, *Despre lucrurile cu adevărat importante*

***oportunism** – atitudine lipsită de principialitate a unei persoane care, pentru a-şi satisface interesele personale, adoptă şi aplică, după împrejurări, principii şi păreri potrivite momentului.
***infamant** – ruşinos
***intransigenţă** – atitudine care nu permite compromisul
***maleabilitate** – uşurinţă de adaptare
***complezentă** – amabilă
***defetistă** – lipsită de încredere
***a trece Rubiconul** – a depăşi un punct fără întoarcere

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *se poate amăgi cu ideea că nu a trecut Rubiconul.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informaţiile transmise de text, două definţii pe care autorul le oferă compromisului. **4 p.**
3. Explică, folosind informaţiile din textul dat, de ce, în viziunea autorului, refuzul oricărui compromis este o iluzie. **4 p.**
4. Precizează una dintre soluţiile oportune pe care autorul le întrevede pentru ca o valoare să se poată afirma şi menţine, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relaţia dintre compromis şi oportunitate, aşa cum se desprinde din text. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi în ce măsură compromisul poate sau nu poate fi acceptat în relaţiile sociale, folosind informaţiile din fragmentul extras din volumul *Despre lucrurile cu adevărat importante* de Alexandru Paleologu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enumţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificaţiile textului următor, evidenţiind două trăsături ale simbolismului:

Stau... şi mâna cade, apă, glod ...
Să nu mai ştiu nimic, ar fi un singur mod –
Un bec agonizează, există, nu există, –
Un alcoolic trece piaţa tristă.

Orașul doarme ud în umezeala grea,
Prin zidurile astea, poate, doarme ea, –
Case de fier în case de zid,
Și porțile grele se-nchid. […]

George Bacovia, *Nocturnă*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți, la alegere, particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând unuia dintre autorii canonici: Ion Creangă, George Călinescu, Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Îi învățăm pe copiii noștri să fie curați, respectuoși, politicoși, să-și asculte dascălul și părinții, să fie atenți când traversează strada, să nu mintă etc. Cu adevărat, însă, foarte rar ne gândim cum să-i învățăm să fie generoși. Să dăruiască.

În preajma sărbătorilor, în special, copiii oferă nenumărate lecții de generozitate: strâng, alături de adulți, bani sau jucării pentru familiile sărace, colindă pe la casele celor nevoiași, fac spectacole pentru copiii aflați în Centrele de plasament, aduc alinare celor bolnavi. Îi învățăm, apoi, pe cei mici să dăruiască colegului de bancă o bomboană, că „așa e frumos, să împarți cu cel de lângă tine", să aleagă cadoul potrivit pentru bunica sau pentru prieten, să dăruiască flori învățătoarei, să-și împartă jucăriile cu cei mai puțin norocoși. Și e bine că toate aceste lucruri se întâmplă. Dar ele nu pot fi decât un (prim) pas. Cred că lecția despre generozitate, despre adevărata generozitate, este ceva mai complicată: departe de a rămâne doar o simplă regulă de bune maniere sau un moment festiv, adună în ea o sumă de exigențe mult mai diverse și mai profunde decât pare la prima vedere. Un dar făcut cum se cuvine e mai mult decât un dar făcut din politețe, din dorința de a recompensa un gest frumos sau o iubire necondiționată (deși, nici aceste motive nu-s deloc de lepădat). Un dar făcut cum se cuvine are efecte nu numai asupra celui care primește, ci și asupra celui care oferă.

Ce-ar mai trebui să cuprindă, deci, lecția despre generozitate (în afară de modelul propriu oferit de adult celui pe care îl educă)? Câte ceva despre timpul potrivit pentru a dărui. Despre darul făcut fără ostentație, fără calcule, fără gândul răsplății. Despre darul care să împlinească nevoia sau dorința celui care primește, și nu pe cele ale celui care oferă. Despre darul făcut din puțind pe care îl avem. Despre renunțarea în favoarea celui care are încă și mai puțin. Despre daruri care nu au preț: timp petrecut cu cei care au nevoie de timpul nostru, cuvinte de încurajare pentru cei care au umerii împovărați, bucurie pentru reușita celuilalt, încredere necondiționată. […]

Maria Iordănescu, *Despre generozitate*, în *Dilema veche*, nr. 411, 29 decembrie 2011

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *cei care au umerii împovărați.* **4 p.**
2. Precizează calitatea umană despre care se vorbește în textul dat. **4 p.**
3. Explică în ce constă lecția de generozitate, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului dat. **4 p.**
4. Indică sărbătoarea care îi face pe copii să fie generoși, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea autoarei despre generozitate, așa cum se desprinde din al doilea paragraf al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă generozitatea poate sau nu poate fi o calitate dobândită pe parcursul vieții, folosind informațiile din fragmentul extras din articolul *Despre generozitate*, scris de Maria Iordănescu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

- Mă dor în mâne drumurile înapoi.
- Ești palidă, ochii tăi sunt mai mari.

- Te-am așteptat, fiindcă te-am gonit.
- Am fugit să găsesc o depărtare mai adevărată.
Peste tot locul e deopotrivă de departe și de aproape de tine.

- Mai sunt în sufletul tău aceeași?
În ce întuneric am rătăcit...
- Am smuls împletecala cântecului nostru care
s-a pierdut ca firele unui izvor dezbinat de stânci.

- Tu care ai stins celelalte povești
te-am urmărit cu visul în orașe mari cu steaua ta deasupra.
- Am vrut să-mi crească numele ca o veste către tine. [...]

Ion Vinea, *Revedere*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un roman studiat, publicat după anul 1980.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din romanul studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 7

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Rep: *Dumneavoastră ați observat că noi, românii, suntem mereu în tranziție: „Nu se cheamă că te adaptezi; mai curând te dizolvi. Te pliezi mereu pe o formă de relief exterioară și îți pierzi forma proprie." Ce elemente definesc identitatea culturală a unui popor? Cum poate fi ea construită și păstrată?*

Andrei Pleșu: *Ambele întrebări se învârt în jurul unei teme devenite obsesie: tema specificului național. Cine suntem și cum ne vom distinge, cum ne vom diferenția în „satul global"? Aș răspunde, prompt, că vom ieși cu siguranță dacă vom transforma problema identității noastre într-un program, într-o acțiune de propagandă. Dacă vom avea insomnii întrebându-ne ce e de făcut ca nu cumva să semănăm cu alții, vom ajunge nevrotici. A fi român nu e o opțiune personală și nicio profesie care se învață și care se practică „în mod corespunzător".*

Problema nu e că trebuie să te comporți ca un exponent al românității. Problema este că și dacă vrei să scapi de „românitate" tot român rămâi! Arghezi a spus odată despre poetul nostru național: „Fiind foarte român, Eminescu e universal." Cu alte cuvinte, cu cât ești mai tu înviți, cu atât ești mai interesant în concertul global. Cu o singură condiție: să nu fii urmărit, zi și noapte, de mania de a fi interesant. Și de ideea fixă a „specificului". Nu depinde de tine să te comporți sau nu românește. Dacă ești român, te vei comporta românește și în somn. Sau când vei decide să faci pe italianul, sau pe americanul. Cu atât mai mult atunci. Căci o vei face „românește" și, până la urmă, vei fi caraghios.[...]

Justa măsură

Vă propun însă și o altă perspectivă. Cât suntem de îndreptățiți să vorbim de identități etnice absolute? Nemții sunt așa, turcii sunt așa, spaniolii sunt așa. Există, firește, lucruri care leagă și definesc o comunitate dată: limba, memoria comună, „matricea stilistică" despre care vorbeau Blaga. Dar înăuntrul acestei omogenități avem de-a face cu o diferențiere enormă. Români sunt și Caragiale, și Fărîmiță Lambru, și Brătienii, și Ceaușescu. Și Kogălniceanu, și Văcăroiu. În ceea ce mă privește, mă simt, adesea, mult mai aproape de un prieten de altă naționalitate, decât de anumiți români, cu care nu pot comunica și de care, în fond, mi-e rușine. Unii români sunt admirabili, iar alții sunt de nesuportat. La fel, unii ruși sunt admirabili, alții nu. Calități și defecte se găsesc peste tot și e o aberație să faci din ele „etichete" definitive. Trebuie avută mereu în vedere dreapta măsură.

Interviu cu Andrei Pleșu, *Dacă ești român, te vei comporta românește și în somn*, în revista *cariere.ro*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *te pliezi mereu pe o formă de relief exterioară.* **4 p.**
2. Indică două lucruri care leagă și definesc o comunitate dată, așa cum reiese din text. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din textul dat, ce ar putea genera eșecul în încercarea de a ne diferenția în *satul global*, în opinia lui Andrei Pleșu. **4 p.**
4. Precizează numele a doi poeți români menționați în textul dat. **4 p.**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atitudinea lui Andrei Pleşu faţă de identităţile naţionale, pornind de la afirmaţia *trebuie ţinută mereu în vedere dreapta măsură*. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă apărarea identităţii naţionale trebuie sau nu trebuie să fie o prioritate a românilor în contextul globalizării, folosind informaţiile din fragmentul extras din interviul cu Andrei Pleşu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind două mijloace/ procedee artistice:

Se zbate Strâmbă-Lemne cumplit în pomul zdravăn,
Cu braţe noduroase şi cu atletic trunchi
Înţelenit în vie, deşi pân-la genunchi
I s-a urcat cu-nceatul pământul gras şi reavăn.

Dar toamna, sub rodire încununat cu spini,
Şi-n noapte plin de pace, de păsări şi de stele,
Ca grindina sloboade castanele lui grele
Şi-nseninat, primeşte pe creştetu-i lumini.

Castanul între struguri şi-a înţeles mentrea:
Ce-am căutat pe drumuri, găseşte stând pe loc,
Şi, adâncind pământul acelaşi noroc,
Cu zeci de ramuri ţine în braţe fericirea.

Ion Pillat, *Castanul cel mare*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale basmului cult, prin raportare la un text studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidenţierea a două trăsături ale basmului cult, prezente în textul studiat;
- prezentarea subiectului basmului cult, prin raportare la tema acestuia;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură şi de limbaj, semnificative pentru basmul cult studiat, din seria: conflict, construcţia subiectului, perspectiva narativă, modalităţi de caracterizare a personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Muzica vorbeşte prin intermediul psihicului celui care o ascultă, ea având condensate în structurile ei gândurile şi sentimentele compozitorului, potenţate şi explicitate prin eforturile interpretului. Acest mesaj voluntar (transmis într-o formă precisă de autor) sau involuntar (imaginat de autor) prezintă, în detaliile sale componente, aspecte codificate conforme cu regulile muzicii dar, în efortul ascultătorului de a găsi sensuri muzicii ascultate, acesta se poate sprijini pe anumite analogii referitoare la raporturile complexe dintre sunete şi cele dintre obiectele şi fenomenele pe care el, ascultătorul, le-a sedimentat, cu ajutorul muzicii, la nivelul experienţei sale trăite. Putem afirma, deci, pe această bază a izomorfismului („aceeaşi formă"), că există analogii între structura gândirii verbale şi structura gândirii muzicale. Punctul de pornire al decodificării îl reprezintă memoria auditivă care permite recunoaşterea şi retrăirea elementelor limbajului muzical (conceput şi elaborat de compozitor), de o manieră proprie ascultătorului (conform cu gândirea sa verbală).

Toată muzica (fiecare tip şi fiecare melodie) posedă un subiect pe care autorul încearcă să-l convertească, să-l codifice în muzică şi pe care ascultătorul trebuie să-l recunoască, tot pe baza aceluiaşi izomorfism care se află în spatele codării. Această recunoaştere depinde şi de calităţile auditive şi intelectuale ale ascultătorului, dar şi de valoarea compozitorului, de plasticitatea muzicii acestuia. De aici reiese că muzica este transmiterea unui mesaj, ca şi cel verbal, care implică un emiţător, cod, canal de transmitere, receptor şi, poate mai mult decât primul, zgomot.

Chiar dacă ascultătorul nu caută să găsească sensuri deosebite muzicii ascultate (lăsându-se abandonat în voia ei sau chiar când nu vrea să o ia în seamă) orice muzică îi poate deştepta o multitudine de imagini sau îi poate induce autentice trăiri emoţionale. E posibil, totuşi, ca atunci când îi acordă mai multă atenţie să fie mai permeabil la ea, decât

atunci când aceasta acționează subliminal sau când este un element din suma influențelor unei persoane la un moment dat.*

Dumitru Sorin, *Muzica, oglindă a personalității?*

***subliminal** - care este inferior pragului conștiinței, care nu devine conștient

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *lăsându-se abandonat în voia ei.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile din primul paragraf al textului, două elemente transmise de compozitor prin intermediul muzicii sale. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din text, cum se produce decodificarea mesajului muzical. **4 p.**
4. Precizează patru elemente comune mesajului verbal și celui muzical, așa cum reies din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, efectele muzicii asupra ascultătorului, desprinse din ultimul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă muzica poate sau nu poate fi considerată o formă de comunicare între autorul unei piese și ascultătorul ei, valorificând textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul dialogului:

ELEVA: *Zăpada cade iarna. Iarna e unul din cele patru anotimpuri. Celelalte trei sunt... ăă... pri...*

PROFESORUL: *Da?*

ELEVA: *...măvara, pe urmă vara... și... ăă...*

PROFESORUL: *Începe la fel ca „toamna" , domnișoară.*

ELEVA: *Ah, da, toamna...*

PROFESORUL: *Exact, domnișoară, ați răspuns foarte bine, e perfect. Sunt convins că veți fi o elevă bună. O să faceți progrese. Sunteți inteligentă, păreți cultivată, aveți memorie bună.*

ELEVA: *Nu-i așa că știu anotimpurile, domnule?*

PROFESORUL: *Sigur, domnișoară... sau, mă rog, aproape. Dar se rezolvă. În orice caz, pentru moment e bine. O să ajungeți să știți toate anotimpurile, cu ochii închiși. Așa ca mine.*

ELEVA: *E tare greu.*

PROFESORUL: *Oh, nu. Nu-i nevoie decât de puțin efort, de bunăvoință, domnișoară. O să vedeți. Se rezolvă, n-aveți nicio grijă.*

ELEVA: *Dac-ați ști cât îmi doresc, domnule. Am în mine o sete de carte! Și părinții mei ar dori să-mi aprofundez cunoștințele. Vor să mă specializez. Ei zic că simpla cultură generală, cât ar fi ea de solidă, nu mai e de-ajuns în ziua de azi.*

PROFESORUL: *Părinții dumneavoastră au perfectă dreptate, domnișoară. Trebuie să vă continuați studiile. Iertați-mă că v-o spun, dar e un lucru absolut necesar. Viața contemporană a devenit foarte complexă. [...]*

Eugen Ionescu, *Lecția*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 3 puncte; logica înlănțuirii ideilor - 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare - 3 puncte; charitatea exprimării - 2 puncte; respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte - 1 punct*).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

S-au observat schimbări semnificative de comportament ale consumatorilor și, în special, ale minorilor, în utilizarea mass-media. Aceștia utilizează din ce în ce mai mult mass-media prin intermediul dispozitivelor mobile, inclusiv jocuri video on-line [...] Ca fenomen

nou, rețelele de socializare au devenit extrem de importante, atât pentru utilizatorii individuali, cât și din punct de vedere social. [...] Toate aceste noi evoluții oferă numeroase oportunități minorilor, dând naștere în același timp la anumite provocări în ceea ce privește protecția lor. Prezentul raport recapitulează realizările de până acum în domeniul protecției minorilor în lumea digitală și enunță etapele care sunt necesare în continuare pentru consolidarea acestei protecții.

Linii de asistență telefonică

„Agenda digitală pentru Europa" prevede înființarea până în 2013 a unor linii de asistență telefonică pentru raportarea conținutului on-line jignitor sau dăunător. [...] De asemenea, sunt implementate proceduri de notificare și retragere pentru ca furnizorii de servicii internet (ISP) să elimine conținutul ilegal raportat de o persoană prin intermediul liniei de asistență telefonică. [...]

Educația în domeniul mass-media și sensibilizare

Statele membre s-au angajat să consolideze educația în domeniul mass-media. Există numeroase inițiative în acest domeniu, cum ar fi parteneriatele public-privat sau proiectul „Copiii UE on-line". Cu toate acestea, implicarea tuturor copiilor și a părinților, precum și armonizarea între școli și statele membre rămân în continuare provocări semnificative, chiar dacă integrarea educației în domeniul mass-media în mediul școlar înregistrează rezultate pozitive. [...]

Jocuri video

Cu excepția Germaniei, toate statele membre utilizează „Sistemul de Informații despre Jocuri la Nivel Paneuropean"(PEGI) privind protecția minorilor în cadrul utilizării jocurilor video. Prezentul raport indică faptul că ar fi oportune măsuri suplimentare de sensibilizare în scop preventiv, îndeosebi în școli. În plus, sunt necesare în continuare progrese pentru a asigura respectarea sistemelor de rating pe categorii de vârstă în ceea ce privește vânzarea jocurilor video și pentru a extinde aplicarea unor sisteme precum PEGI la jocurile on-line.

Raport CE, *Protecția copiilor în lumea digitală*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *dând naștere în același timp la anumite provocări.* **4 p.**
2. Indică statul care nu utilizează „Sistemul de Informații despre Jocuri la Nivel Paneuropean", așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care CE consideră ca fiind necesare măsuri suplimentare privind protecția copiilor în lumea digitală, valorificând informațiile din primul paragraf al textului dat. **4 p.**
4. Precizează două realizări ale statelor membre ale UE în domeniul privind protecția minorilor în lumea digitală, raportându-te la textul dat. **4 p.**
5. Prezintă o măsură, menționată în raportul citat, care ar facilita protecția copiilor în mediul online, neadoptată încă de UE. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă reglementările legislative sunt sau nu sunt fundamentale pentru protecția copiilor în lumea digitală, folosind informațiile din fragmentul extras din Raportul CE. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului liric:

De-aș fi-n a tinereții floare,
Când toate zilele sunt bune,
Pe când din inima cu soare
În veci lumina nu apune,
Multe-aș avea în taină-a-ți spune
Ca să devii tu gânditoare.

De-aș fi ce-am fost pe lume-odată,
Privind în față viitorul,
Când mă-ndrăgeam de orice fată
Ce-mi părea soră cu amorul,
Aș deștepta în tine dorul
Cu-a mea cântare înflocată.

Dar nu-s în floarea tinereții,
Și nu-ndrăznesc nimic a-ți zice!
Mergi dar, copilă,-n calea vieții
Întâmpinând zâmbiri amice.
Eu te-oi privi oftând, ferice,
Răpit de farmecul frumuseții.

Vasile Alecsandri, *Romanța de toamnă*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din basmul cult studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale basmului cult, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în conținutul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 10

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Din ciocnirile sau prieteniile mele cu profesorii descopăr cel mult că se învață bine cu profesorul care inspiră simpatie, dar se învață în cele din urmă bine cu cel rău, de frică. [...] Mie îmi plăceau de pildă istoria și matematicile, dar amândoi profesorii de la aceste materii erau personalități lipsite de har. [...] Cel de matematică era un îngâmfat și pe deasupra de o solemnitate deplasată, de parcă ai fi zis că a intrat într-o biserică. Și lui îi plăcea prea mult materia. Ne vorbea mereu cu admirație de marii matematicieni ai antichității, dar și de ai noștri, de pildă despre Șerban Țițeica, pe care îl diviniza dându-ne să înțelegem că pe un om mare nu îl poate admira unul mic. Într-adevăr făcea acest lucru strivindu-ne în același timp în tronii mușcătoare și calificative care ne înjoseau; că, de pildă, niciodată vrumul dintre noi nu va ajunge nici un Euclid, nici un Șerban Țițeica. „Bine că ai ajuns tu!" îi răspundeam eu în gând și nu învățam nimic. „O să te lase corigent" îmi spuneau ceilalți speriați. „Ei și? O să învăț pe trimestrul III și o să fie silit să îmi dea zece și îmi iese media de trecere. Și n-o să-i fac eu lui pe plac..." [...]

Pe trimestrul trei am început însă să învăț. Groaza de corigență era mai mare decât repulsia față de antipaticul profesor. Rămâneam seara singur în clasă și învățam elementele lui Euclid și teorema lui Pitagora, care n-aveau nicio logică: suma pătratului catetelor este egală cu pătratul ipotenuzei! [...] Pe această trudă a mea, ne-am pomenit că ne anunță să ne pregătim de teză. Când în ziua respectivă ne-a dictat trei probleme pe care trebuia să le rezolvăm, o tăcere îngrozită s-a așternut asupra clasei. [...]

Am terminat cu o jumătate de oră mai înainte, am închis caietul și m-am rezemat de bancă, uitându-mă într-adevăr provocator la profesor. Pe urmă, m-am ridicat, am depus caietul pe catedră și am ieșit. După teză, nimeni nu mă lua în seamă, nimeni nu discuta cu mine ce făcusem. Toți arătau jalnic, foarte puțini rezolvaseră una sau două probleme și nu erau siguri că le-au rezolvat nici pe-alea și nicunul pe toate trei. Eu, le-am spus, eu le-am rezolvat.

Marin Preda, *Profesorii*, în *Imposibila întoarcere*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *să-i fac eu pe plac*. **4 p.**
2. Indică, valorificând textul dat, cele două materii preferate ale elevului. **4 p.**
3. Explică de ce tânărului nu îi plăcea profesorul de matematică, utilizând informațiile din text. **4 p.**
4. Precizează atitudinea copilului, așa cum reiese din secvența: *„Ei și? O să învăț pe trimestrul III și o să fie silit să îmi dea zece și îmi iese media de trecere. Și n-o să-i fac eu lui pe plac..."*. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relația elev – profesor, așa cum se desprinde din primul paragraf al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă ambiția este sau nu este esențială în atingerea unor obiective, folosind informațiile din fragmentul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

Aș vrea cu-a mele lacrimi pictoarele să-ți scald,
În dulcea-nfiorare a sufletului cald,
Să mor pătruns de jalea amorului meu sfânt,
Ca lebăda ce moare de propriul ei cânt,
Să mor de-nâia rază din ochii tăi cei reci...
O, marmură, albi milă de stingerea-mi pe veci! [...]

Cu ochii tăi de înger mă mângâi și mă minți,
Căci ei cuprind o lume de dulci făgăduinți,
De-amor fără de margini, de scumpe fericiri,
Cum nu se află-n lumea aceasta nicăiri,
Căci este umbra blând-a iubirii cei de veci,
Ce trece cu întreaga-i putere, pe când treci! [...]

Mihai Eminescu, *Aparî să dai lumină*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente - introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 11

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Nu cunosc mai puternică, mai imorală, mai salvatoare forță decât uitarea. Ea face din noi ceea ce suntem, ea ne pune hotare, ea ne garantează că nu riscăm să devenim zei. Fără această supapă de siguranță, sufletul nostru s-ar îmbogăți nemăsurat, până dincolo de pragul de unde nu-și mai poate suporta bogăția. Am mai fi putut trăi, păstrând în noi suferințele prin care am trecut?

Aducerile aminte chiar, nu sunt decât invenții ale uitării, mai definitive decât uitarea. În amintiri viața se falsifică, se stilizează până la a dispărea, lăsând sentimentul că o deținem, că o stăpânim totuși. O mare suferință fizică, de exemplu, agasantă, meschină, degradantă ca orice suferință, ținând de câteva celule și câțiva microscopici nervi, învie în amintire, curățată de aluviuni, străvezie, învecinată cu sublimul, îmbietoare aproape. Amintirile din copilărie de cele mai multe ori nu există, fiind înlocuite de prelucrarea, la persoana întâi, a relatărilor celor mari despre copilăria noastră. Mai târziu, ni se pare că ținem minte chipul iubit, când memoria noastră infirmă păstrează doar o mișcare a părului și o lucire de ochi. Noi putem jura dragoste în veșnicie, jurămintele ne aparțin până la hotarul inviolabil al uitării. Noi putem jura statornicia credințelor noastre, ele ne aparțin până la circumferința uitării - dincolo de ea am avut sau vom avea altele.

Odată ieșiți din abisul celui de-al Doilea Război Mondial, nimeni n-ar fi bănuit că așa ceva poate fi uitat și nimeni n-ar fi crezut că oamenii mai sunt în stare să facă altceva decât bine. Atâta rău se realizase în lume, atâta suferință se consumase pe pământ, încât, firesc, se putea crede că izvoarele lor obosiseră, că nu se vor repeta, pentru că nu se vor uita. Dar, într-un fel de record al uitării, într-un fel de efort voluntar de uitare, totul a fost îngropat și totul luat de la început, din dorința parcă de a ne convinge că nu mai fiesve. Probabil totul ține de însăși structura noastră, capabilă să-și ofere singură, fără încetare, otrăvuri și antidoturi. De aceea poate, cu ochii de frunze țintiți înspre noi, cu ochii de frunze înfiorați de spaimă, plopii preiau memoria asupră-le, murmurând în obsesie: să nu uităm nimic, să nu uităm, să nu uităm...

Ana Blandiana, *Uitarea*, în *Contemporanul* nr. 35/1969

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al *secvenței nimeni n-ar fi crezut că oamenii mai sunt în stare să facă altceva decât bine.* **4 p.**
2. Indică definiția dată de către Ana Blandiana amintirilor, așa cum reiese din al doilea paragraf al textului dat. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care autoarea consideră că *În amintiri viața se falsifică.* **4 p.**
4. Precizează un efect al uitării, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură a condiției umane, raportându-te la ultimul paragraf al textului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă uitarea este sau nu este o formă de salvare a ființei umane, folosind informațiile din tableta *Uitarea* de Ana Blandiana. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la modul condițional-optativ și la modul conjunctiv:

Ar trebui să ne naștem bătrâni,
Să venim înțelepți,
Să fim în stare de-a hotărî soarta noastră în lume,
Să știm din răscrucea primară ce drumuri pornesc

Şi iresponsabil să fie doar darul de-a merge.
Apoi să ne facem mai tineri, mai tineri, mergând,
Maturi şi puternici s-ajungem la poarta creaţiei,
Să trecem de ea şi-n iubire intrând adolescenţi,
Să fim copii la naşterea fiilor noştri.
Oricum ei ar fi atunci mai bătrâni decât noi,
Ne-ar învăţa să vorbim, ne-ar legăna să dormim,
Noi am dispărea tot mai mult, devenind tot mai mici,
Cât bobul de strugure, cât bobul de mazăre, cât bobul de grâu...

Ana Blandiana, *Ar trebui*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi relaţia dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparţinând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat;
- evidenţierea modului în care se manifestă relaţia dintre cele două personaje prin două episoade/ secvenţe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură şi de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru relaţia dintre cele două personaje, din seria: acţiune, conflict, modalităţi de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în conţinutul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 12

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

M.P: – *Cum procedaţi cu autorii citiţi şi uitaţi? La care dintre ei reveniţi?*

S.C: – *Nu am ceea ce se cheamă o bună memorie literară. Nu mă număr printre fericiţii (pe care îi admir sincer) care recită poeme întregi sau ştiu romane scenă cu scenă. Memoria mea păstrează versuri, scene sau pagini disparate şi, mai ales, o anumită intensitate care se găseşte într-o carte, un anume mod în care aceasta m-a găzduit (adăpostit?) în timpul lecturii. Aşa încât aş putea spune că peste multe dintre cărţile citite (nu şi peste autori, însă, aici aş face o distincţie) se depune, în timp, un strat de uitare. În ceea ce priveşte revenirea, nu am o regulă. Exceptând cărţile la care revin din motive didactice, m-am întors nu o dată la cele care îmi „creştează sufletul, se implântă în el" (cu o expresie a lui Marin Preda), la cele care, adică, mă confruntă cu propriile mele neputinţe şi angoase. Deşi, în ultimul timp, am început să mă îndrept spre acele cărţi care îmi aduc tandreţe, alinare şi – cât de rar mi se întâmplă asta – râsul.*

M.P: – *Lecturile ne servesc uneori şi pentru uitarea de sine. La ce bun avem nevoie de aceasta? Poate fi literatura un „alibi" al existenţei?*

S.C: – *Sunt fascinată de o definiţie pe care o dă cărţii scriitorul Radu Petrescu: „un loc în care viaţa este mai densă". Prin urmare, se înţelege că nu cred nicidecum în antiteza dintre viaţă şi cărţi; pentru mine, acestea din urmă se aşază în chiar miezul vieţii. [...] Preocuparea mea a fost, nu o dată, să fac cumva ori ceva pentru a mă sustrage unor întâmplări prea solicitante şi să mă pot întoarce la cărţi şi bibliotecă. Prin intermediul cărţilor, am reuşit de multe ori să-mi înţeleg mai bine propriile trasee existenţiale, să-mi limpezesc gândurile, să aduc la expresie stări sau emoţii care în mine doar bolborosesc. Aşa cum am avut prilejul s-o mai spun (scriu), m-am ţinut de cărţi în situaţii de viaţă dificile, dar nu cu gândul că ele îmi vor aduce uitarea, ci cu gândul că ele mă vor ajuta să înţeleg suferinţa şi că mă pot ajuta să trec, cumva, mai departe.*

Maria Pilchin în dialog cu Sanda Cordoş, *Ce rost are să mai citim literatură*, în *Contrafort*, nr 7-8, iulie-august 2016

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *să aduc la expresie*. **4 p.**
2. Indică definiţia cărţii în viziunea scriitorului Radu Petrescu, aşa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică de ce, peste unele dintre cărţile citite de Sanda Cordoş, s-a depus „în timp, un strat de uitare", valorificând informaţiile transmise de text. **4 p.**
4. Precizează expresia pe care Sanda Cordoş o preia de la Marin Preda pentru a defini cărţile preferate, folosind informaţiile din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, concepţia Sandei Cordoş referitoare la relaţia literatură-viaţă, aşa cum se desprinde din ultimul paragraf al textului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura poate sau nu poate fi percepută ca o altă formă de viaţă, folosind informaţiile din fragmentul extras din dialogul Mariei Pilchin cu Sanda Cordoş.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale tradiționalismului:

Eu sunt un om fără de țară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răzleț scăpat din fiară,
Cel mai sărac de pe pământ.
Eu sunt un mag de lege nouă,
Un biet nebun, orbit de-o stea,
C-am răbdat să v-aduc vouă
Poveștile din țara mea. [...]

Eu sunt oftatul care plânge
Acolo-n satul meu din deal,
Sunt țipătul mușat în sânge
Al văduvelor din Ardeal.
Sunt solul dragostei și-al urii,
Un vizător de biruințe,
Ce port blesteme-n cerul gurii.
Drept moștenire din părinți. [...]

Octavian Goga, *Fără țară*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

Modelul nr. 13

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Cultura deschisă este definită ca acces liber la materialul cultural digitalizat al instituțiilor care dețin patrimoniul cultural și posibilitatea distribuirii și a reutilizării acestuia printr-o licență care nu impune limitări de copyright. Prin material cultural, înțelegem aici colecții, opere de artă, cărți și alte tipuri de publicații, materiale audiovizuale, fotografii, documente de arhivă, situri arheologice și monumente etc. (conținut), precum și informații descriptive despre acestea (metadate) cum ar fi: titlul, numele creatorului, anul creării, dimensiune, conexiuni cu opera autorului, informații privind tehnica utilizată.[...]*

Cultura deschisă conturează o nouă paradigmă de funcționare a pieței culturale, de adaptare a copyright-ului la era digitală, de dezvoltare a unor opere participative, cu implicarea activă a publicului, de folosire a software-ului* ***open sources*** *în creația artistică. Vorbim, totodată, de oportunități noi pentru dezvoltarea cunoașterii în general, prin contribuția cercetătorilor la îmbogățirea informațiilor despre materialele de patrimoniu pe care le dețin instituțiile [...] și prin crearea unor instrumente/aplicații digitale care promovează patrimoniul și îl aduc mai aproape de oameni.*

Bibliotecile, arhivele și muzeele au un rol important în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural. Tot mai multe instituții de acest tip decid să-și facă patrimoniul accesibil online și să permită reutilizarea materialelor culturale. Opțiunea pentru deschiderea patrimoniului marchează o schimbare fundamentală de paradigmă. Aparent este o renunțare sau o limitare a unui drept patrimonial, dar, de fapt, creează oportunități atât pentru instituțiile în sine, cât și pentru cercetare, public și industriile creative:

- *Operatorii culturali dezvoltă noi metode de interacțiune cu publicul, rămânând relevanți într-o lume tot mai interconectată;*
- *Folosirea datelor deschise în realizarea unor aplicații digitale permite noi modalități de participare în cultură și un dialog activ și implicat cu cetățenii;*
- *Publicul are acces la un spectru mai larg de produse culturale, ceea ce, pe termen lung, conduce și la un efect de educare a consumatorilor;*
- *Cercetarea și inovația, ca motoare ale creșterii sociale, culturale și economice într-o societate, sunt stimulate prin acces larg la cunoaștere.*

B. Florea, A. Bucur, R. Iacob Pop, I. Tamaș, *Rapoartele societății deschise: Cultura deschisă, context european și național*; 2015

***patrimoniu** – bunuri care aparțin colectivității și sunt administrate de către stat
***paradigmă** – totalitatea formelor

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *schimbare fundamentală de paradigmă.* **4 p.**
2. Indică, folosind informațiile din textul dat, două dintre elementele (de conținut) care sunt considerate a fi materialul cultural al unei instituții. **4 p.**

3. Explică, valorificând fragmentul dat, în ce constă noua paradigmă pe care o conturează cultura deschisă. **4 p.**
4. Precizează două contribuții pe care cultura deschisă le are la dezvoltarea cunoașterii în general, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, oportunitățile determinate de decizia instituțiilor de a-și face patrimoniul accesibil online. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă opțiunea instituțiilor statului pentru o cultură deschisă este sau nu benefică în societatea contemporană, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale simbolismului:

E-o muzică de toamnă
Cu glas de piculină,*
Cu note dulci de flaut,
Cu ton de violină...*
*Și-acorduri de clavire**
Pierdute, în surdină;
Și-n tot e un marș funebru
Prin noapte, ce suspină

G. Bacovia, *Nocturnă*

***piculină** – instrument muzical de suflat, asemănător cu un mic flaut, care emite sunete din registrul acut
***violină** – viorară
***clavir** – pian

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unei nuvele studiate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea nuvelei studiate într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în nuvela studiată, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru nuvela studiată, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 14

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Întrucât cititorii români sunt „mai puțini decât automobiliștii români", cum remarcă Rebreanu în 1925, iar amatorii de cărți românești trebuie căutați cu lumânarea, nici situația librarului român nu e de invidiat, iar „o librărie care să vândă numai cărți românești" e condamnată, odată cu editorul, la faliment. Librăria e penultimul popas din drumul cărții către cititor, dar la ultimul, biblioteca de acasă, nu se ajunge întotdeauna.[...] Spre a-și asigura un venit din care să trăiască, librarul e silit să vândă cărți poștale, caiete, jurnale de modă, cărți străine, mărfuri cu mai multă trecere. Aceasta este situația în 1925, prezentată de un prozator, Rebreanu. Trei ani mai târziu, prezentată de un poet, Arghezi, situația pare identică, dacă nu cumva mai rea. Există, spune poetul, mai multe tipuri de librării, cu librarii corespunzători. Alcalay e făcută din averea bătrânului Leon Alcalay, analfabet, socotind cartea „o cutie de conserve închisă ermetic, care, dacă o deschideai, se strica"; el o păstra închisă pentru clientelă. Apoi există librăria editorului de romane senzaționale, „furate din toate limbile și distribuite în fascicule odioase". A treia categorie sunt librăriile de tip bazar, descrise de Rebreanu, „cu o vitrină cu cărți și una de papuci de tenis, alternând cu fonografe și piese de automobil". În fine librăriile care vând numai cărți din străinătate, dar cu preț de speculă.

Totul devine suportabil când librarul își face meseria de artă. Arghezi îl prezintă în articolul ***Coco la Jean*** *pe Jean Zahareanu, una dintre figurile familiare ale Bucureștiului „livresc" din anul 1928. El, librarul perfect, e obișnuit să facă zilnic 150 de km în încăperea lui, să stăpânească mulțimea pestriță care forfotește necontenit, „ca-ntr-o gară", ceea ce înseamnă că librăria e una de succes, să dea șapte răspunsuri deodată, să intre în complicitate cu clientul. Jean, profesor fără catedră, e obișnuit să-i lămurească pe profani, dar și pe avizați, să*

*rămână, de zeci de ani, tânăr, zâmbitor, neobosit, entuziast. Jean Zahareanu este formula librarului, după cum H_2O e cea a apei. Într-o scrisoare deschisă revista **unu** face un portret uimitor de asemănător lui Virgil Montaureanu, librar [...]: un sfert de oră petrecut în preajma lui și lângă etajul de cărți, după ce primești „informația justă și aprecierea inteligent dozată", te poate transforma, din oaspete întâmplător, într-un împătimit al cărților. Cuvântul cald, zâmbetul și emoția cu care librarul trece fiecare carte din mâinile proprii în cele ale cumpărătorului sunt remarcate de Saşa Pană, care-și încheie scrisoarea cu o urare: „Să-ți fie rafturile mereu neîncăpătoare și mereu golite".*

Ioana Pârvulescu, *Întoarcere în Bucureștiul interbelic*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează semnificația în text a secvenței *trebuie căutați cu lumânarea.* **4 p.**
2. Indică numele a doi scriitori români numiți în fragmentul dat. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile transmise de text, de ce Jean Zahareanu poate fi considerat „formula librarului". **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care librarul Leon Alcalay păstra cartea închisă pentru clientelă, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă semnificația urării lui Saşa Pană din finalul fragmentului: *„Să-ți fie rafturile mereu neîncăpătoare și mereu golite".* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă profesionalismul librarului poate sau nu poate influența succesul unei librării, dincolo de calitatea volumelor, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Întoarcere în Bucureștiul interbelic* de Ioana Pârvulescu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 30 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul prezent al modului indicativ:

Se apropie de mine tristețea-ncet, încet
Cum vine-n coșri ploaia de noiembrie.
Nici dragostea, nici noaptea nu-mi alină
Această umbră tragică a timpului.
Și simt că undeva e-o rană,
E-n mine-o rană care nu se-nchide.
E poate-altcâtul nevăzut al morții
Ce-mi crește undeva în trup și suflet.
Desigur m-am născut cu-această rană
Ce nu se va închide niciodată.
Dar asta e adânc, adânc de tot,
Acolo arde latent purpura ei otrăvită
Și n-are rost să tulbure pe nimeni.
Eu însumi uneori fugind de mine
Ridic spre ceruri brațul drept și spun:
- Cântați și trăiți-vă viața,
Voi, fii ai zidurilor Turnului Babel. [...]
Liniște – tristețea va trece din nou
Nu pentru totdeauna, dar iarăși o să plece
Cum pleacă din codri
Ploaia de noiembrie.

A.E. Baconsky, *Divagație nocturnă*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 15

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

LXVII

8 IX917

Gaor,

Triumful dragostei. Calvarul meu ți-l voi povesti la timpul său: prezentul mare nu vreau să mi-l răpesc cu groaza celor două săptămâni trecute. Astăzi sunt iarăși cel vechi – fiindcă te-am văzut zâmbind. Ești așa de frumoasă când zâmbești – Gaor. Nervii? – vom vedea. Orice lucru de la tine îmi producea un chin de nebun – era insuportabil. Dar încep să-mi recâștig forțele. Așa-i – Gaor – că noi suntem învingători?

Eu cred că nu-ți dai îndeajuns seama ce importanță ai pentru mine. Tu ești alfa și omega – de la tot ce fac și trăiesc. Oare acea filazofie a vieții nu trebuie să ți-o mulțămesc ție mai mult decât tuturor cărților?

Astăzi, când văd complotul lumii împotriva noastră – zâmbesc: odată se vor rușina îngrozitor. O să fie o rușine istorică! În sfârșit mă bucur de liniște. Și tu – Gaor – de asemenea. Toată corespondența din urmă a avut o aromă tragică. Nu găsești că s-ar fi putut să ajungem la rezultatul de astăzi cu mai puțină zguduire de nervi? ... Trebuia să îmi fi spus așa: Lulule, te iubesc, dar desfacem logodna de dragul lumii și ca să avem liniște. Și am fi fost înțeleși și am fi bălăturat atâtea nopți fără somn și-atâta chin, atâta chin!! – Astăzi suntem la „Poste restante", – își are farmecul, crede-mă, un fruct oprit. [...]

Oh, lumina aceea însetată de viață! – O să-ți mai fac surprize de poeme. Versul acela va fi așa cum l-ai prezimțit foarte bine că ar trebui să fie: „Unde-a pierit de-atunci toată lumina aceea ce-ntovea Nimicul și se zbătea să creeze lumea și soarele, cântecele și beția"? [...] Și-o să avem liniște în dragoste și dragoste în liniște – așa-i, păgâno? Pe-un eretic ca mine trebuie să-l iubească o păgână! De scris, să-mi scrii cât se poate de des – ca să-mi câștig puterea pentru poemele tale, Gaor, minunato!*

Dacă scrisorile le vor aduce totuși la tine acasă – răspunde-mi îndată, – atunci o să-ți scriu sub numele „Gaor" – Poste restante.

Lulu

Lucian Blaga, *Corespondența*

***eretic** – păgân, necredincios

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *să-mi recâștig forțele*. **4 p.**
2. Numește modalitatea de comunicare pe care îndrăgostitul i-o propune iubitei sale, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care autorul scrisorii consideră că și-a găsit liniștea, raportându-te la textul dat. **4 p.**
4. Precizează atitudinea îndrăgostitului desprinsă din secvența: *Așa-i – Gaor – că noi suntem învingători?* **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, rolul femeii iubite în viața îndrăgostitului, așa cum reiese din secvența: *Eu cred că nu-ți dai îndeajuns seama ce importanță ai pentru mine. Tu ești alfa și omega – de la tot ce fac și trăiesc. Oare acea filazofie a vieții nu trebuie să ți-o mulțămesc ție mai mult decât tuturor cărților?* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă iubirea poate sau nu poate fi o formă a împlinirii umane, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Corespondența* de Lucian Blaga. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale realismului:

În sfârșit, ceată de tâlhari căzuse prinsă în capătul Dobrenilor. Doi ani de zile, vreo câțiva voinici, spoiți cu cărbuni la ochi, foarte-ndrăzneți și foarte cruzi, băgaseră spaima în trei hotare. Întâi începuseră cu hoția de cai; apoi o călcare, două cu cazne; pe urmă omoruri. Între altele făcuseră acum în urmă o vizită despre ziuă lui Popa Iancu din Podeni.

Popa era un om cu dare de mână; rămas văduv, deși foarte tânăr, trăia cu maică-sa. Îi mergeau treburile cât se poate de bine. În timp de un an și jumătate, cumpărase două sfori de moșie, ridicase un han și o pereche de case de piatră; vite multe, oi, cinci cai, și mai avea, se zice, și bănet. Astea băteau la ochi, toată lumea credea că popa găsise vreo comoară. La așa stare, trebuia, se-nțelege, să se oprească ochii tâlharilor.

Ion Luca Caragiale, *În vreme de război*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în ciprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

• **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 16

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eminescu și Caragiali

Doi oameni în multe privințe foarte deosebiți, care se căutau unul pe altul și se bucurau când puteau să petrească un ceas, două împreună. Era o plăcere nu numai pentru dânșii, ci și pentru orișicine care vedea cum petrec împreună.

Mi se întâmpla din când în când să mă aflu cu Caragiali într-o cafenea, într-un restaurant, la vreo serbare, undeva unde sunt mulți oameni care intră, ies, vin, stau, se duc, și treceau ceasuri întregi fără ca să schimbăm vreo vorbă. Cu toate acestea, petreceam foarte bine împreună. Una dintre marile lui slăbiciuni era să se uite la cei care îi trec prin față ori stau în preajma vederii lui, să scruteze mutre, să prindă gesturi și atitudini, o slăbiciune pe care o aveam și eu, ba mi-a rămas și până-n ziua de azi.

*Îmi dădea din când în când cu cotul, îmi trăgea cu ochiul, îmi șoptea: **Ai văzut**?, și atâta era destul pentru ca să ne înțelegem.*

Eminescu n-avea ochi pentru asemenea amănunte din lumea în mijlocul căreia se afla. Orișicât de multă lume și orișicât de mare gălăgie ar fi fost împrejurul lui, el nu se abătea de la cele ce se petrec în sufletul său. Zgomotul și forfoteala îl supărau, ce-i drept, dar nu-l scoteau din ale lui. Îi era fără îndoială mai pe plac să steie-ntr-un colț liniștit ori să se plimbe pe la locuri dosnice, dar șirul gândurilor nici în mijlocul celei mai mari gălăgii nu și-l pierdea și discuțiunea odată începută o urma cu aceeași limpezime în toate împrejurările.

Era însă ceva ce-l stingherea și pe el. Luna ivită pe câmpul senin al cerului, asfințitul soarelui, farmecele zorilor de zi, liniștea sărbătorească a nopții de vară, viscolirea zilelor de iarnă, furtuna ori vederile ce se desfășură-n fața celui urcat în luminoasa culme de munte, aceste-l făceau să-și îndrepteze în afară luarea-aminte.

Prin fața lui Caragiali ivirile de felul acesta treceau nebăgate în seamă – ca lucruri firești, de sine înțelese, lipsite de farmec.

Ioan Slavici, *Amintiri*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul în text al expresiei *nu-l scoteau din ale lui*. **4 p.**
2. Indică, folosind informațiile transmise de text, care era una dintre marile slăbiciuni ale lui Caragiale. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, în ce constă diferența dintre Caragiale și Eminescu. **4 p.**
4. Precizează, valorificând textul dat, două aspecte care îl stingherau pe Eminescu. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură de caracter a lui Caragiale, așa cum reiese din ultima frază a textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă doi oameni foarte diferiți unul de altul pot sau nu pot lega o prietenie trainică, folosind informațiile din fragmentul extras din *Amintiri* de Ioan Slavici. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

Am încălțat cu pantofii mei
Drumul.
Cu pantaloni am îmbrăcat copacii
Până la frunze.
Haina i-am pus-o vântului
Pe umeri.
Primului nor care mi-a ieșit în cale
I-am pus în cap
Pălăria mea veche.

Apoi m-am dat înapoi
În moarte
Să mă privesc.

Autoportretul
Îmi reușise de minune.

Asemănarea era atât de perfectă,
Încât, uitând să mă ascălese,
Oamenii au scris ei singuri
Numele meu
Pe o piatră.

Marin Sorescu, *Portretul artistului*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman psihologic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul psihologic studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 17

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Probabil că marile prietenii, cum a fost cea dintre Caius Laelius și Scipio Aemilianus, al cărei elogiu îl face Cicero în De amicitia, erau și atunci destul de rare, poate tot atât de rare ca în zilele noastre și ca întotdeauna. Vestitele și exemplarele cupluri de prieteni ca Damon și Pithias sau Harmodios și Aristogiton, care au existat istoricește, pentru a nu mai pomeni pe cele legendare ca Ahile și Patrocle sau Oreste și Pilade, erau, ca și cel care i-a inspirat lui Cicero cunoscutul dialog, cazuri cu totul excepționale: au și fost reținute ca atare în amintirea omenirii. Firește că asemenea prietenii s-au legat și se pot lega și între oamenii obscuri, dar experiența și judecata ne spun că numărul lor nu poate fi decât o minoritate. [...]*

Marea prietenie e fără îndoială tot așa de puțin obișnuită ca marea dragoste. Ca și aceasta, ea nu e un fenomen natural, ci unul de cultură, adică un produs al spiritului, care, potențând o pornire spontană și sporadică (gr. sporadikos: împrăștiat - în cazul dragostei, instinctul perpetuării, în cazul prieteniei, sociabilitatea), o transformă într-un sentiment concentrat, conștient și continuu. Așa cum toți oamenii au, mai mult sau mai puțin, o viață sentimentală, dar cei mai mulți ignoră marea iubire, chiar dacă-și închipuie că au parte de ea, toți avem relații mai mult sau mai puțin preferate cu unii din semeni. [...]

Prietenia e una din manifestările esențiale ale libertății, în primul rând fiindcă înseamnă alegere, dincolo de legăturile rudeniei (dar, liberă fiind alegerea, ea poate fi făcută și înăuntrul acestora). Prietenie înseamnă opțiune manifestă și constantă, deci o angajare deliberată și încărcată de răspundere. [...] Aristotel subliniază de la început că, neputând exista prietenie decât mutuală, ea trebuie să fie manifestă, știută nu numai de cei în cauză, ci de toată lumea. Îmi pare evident că nu pot exista prietenii secrete. [...]*

Alexandru Paleologu, *Despre prietenie*, în vol. *Despre lucrurile cu adevărat importante*

***De amicitia** (trad. *Despre prietenie*) – lucrare filosofică a lui Marcus Tullius Cicero
***mutuală** – reciprocă

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *au și fost reținute ca atare în amintirea omenirii* **4 p.**
2. Indică modul în care percepe Aristotel prietenia, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din textul dat, motivul pentru care prietenia este o manifestare a libertății. **4 p.**
4. Precizează numele a două personaje legendare evocate în textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, concepția autorului despre dragoste și prietenie, așa cum se desprinde din penultimul paragraf al textului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă oamenii pot sau nu pot lega prietenii adevărate și durabile, folosind informațiile din fragmentul *Despre prietenie*, extras din volumul *Despre lucrurile cu adevărat importante* de Alexandru Paleologu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două procedee/mijloace de realizare artistică:

De-o plumburie-ncenușare
Pe când apusul e cuprins
În funebra-niverare,
Zic fără-ntristare
De soarta mea învins:
Salutare,
Cer mare
Și-ntins
Stins.

Stins
Și-ntins
Cer mare,
Salutare,
De soarta mea învins,
Zic fără-ntristare
În funebra-niverare,
Pe când apusul e cuprins
De-o plumburie-ncenușare.

Alexandru Macedonski, *Apus*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman al experienței studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul experienței studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 18

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Viteza! Ea a devenit nu numai un ideal al sportivilor, ce ține de „ritmul" – sincopat ca al unui jazz – al vremilor noastre și e un accesoriu al vieții zilnice. Numai de la o sută în sus contează iuțeala automobilului, iar aeroplanele duc într-o zi pe americani în Europa. Radio și, probabil, în curând și energia atomică ne dau sau ne vor da iluzia că am ajuns să stăpânim distanțele și timpul. Zic iluzia, căci de fapt avem a face cu o mare înșelăciune optică. Ajungem, adevărat, mai repede la țintă, dar ne punem ținte tot mai depărtate. Șoselele și străzile largi ale orașelor sunt ticsite de automobile [...]; pieptele marilor orașe sunt prea strâmte pentru parcurile de mașini; autostrade largi și drepte, pe care iuțeala te tâmpește, leagă centrele mari de comunicație între olaltă – și totuși nu ne ajunge, ca părinților și bunicilor noștri, timpul să le parcurgem. [...]*

Telefonul! A fost introdus oficial la 1892, dar în Brașov nu-l întâlneai decât doar la vreo bancă mai mare sau în birouri și la câte un oficiu. Particularii nu-i simțeau lipsa, și cei mai mulți n-au telefonat niciodată în viața lor. Eu am telefonat mai întâi în 1903, în Viena. [...]

Azi zbârnâitul telefonului e muzica de fiecare ceas a locuințelor noastre. El te scoală de la masă și te deșteaptă noaptea din somn, adesea pentru ca să constați că legătura a fost greșită. De nenumărate ori binecuvintezi însă pe inventatorul telefonului pentru foloasele ce le ai de la acest aparat de care nu te mai poți lipsi. [...]

Mi se pare că telegraful, dar mai ales telefonul, a omorât scrisorile. Unde sunt filele de hârtie de format mare, pentru că erau scrise numai pe o parte, cealaltă fiind rezervată pentru adresă? După ce „epistola" se îndoia cu grijă, vârându-se capetele unul într-altul, ca se pecetlula cu ceară roșie. Unde sunt răvașele de dragoste parfumate și scrise pe hârtie colorată, unde scrisorile către un prieten, căruia îi descopereai gândurile care te nuncesc și sentimentele ce te frământă, cu amănunte și fără grabă? Indiferent dacă scrisorile acestea erau scrise cu pana de gâscă sau cu stiloul, dacă scrisul era svânat cu ciripie sau cu tamponul cu hârtie sugătoare, ele aveau un stil propriu al lor. Pentru asemenea scrisori azi nu mai avem vreme, și ca să comunicăm ceva altora, dictăm câteva rânduri dactilografei sau, și mai simplu, luăm telefonul.*

Sextil Pușcariu, *Brașovul de altădată*

***sincopat** – sacadat, ritmat
* **ciripie** – (reg. înv.) nisip (negru sau roșu) care se presăra pe foile scrise cu cerneală

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *Particularii nu-i simțeau lipsa.* **4 p.**
2. Indică anul și orașul în care Sextil Pușcariu folosește pentru prima dată telefonul, având în vedere informațiile transmise de text. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care autorul consideră că viteza le-a oferit oamenilor iluzia că stăpânesc distanțele și timpul, raportându-te la textul dat. **4 p.**
4. Precizează două inconveniente ale telefonului, așa sum se desprind din al treilea paragraf. **4 p.**

5. Prezintă semnificația afirmației *ele* [scrisorile] *aveau un stil propriu al lor*. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă progresul științific și tehnologic reprezintă sau nu și un progres al umanității, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Brașovul de altădată* de Sextil Pușcariu.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două modalități de caracterizare utilizate în construcția personajului:

Când a venit din orașul B... și s-a înscris la Facultatea de drept, era sărac, rău îmbrăcat și hotărât să învețe carte. Ce vis frumos, primul lui vis: să rabzi, să lupți, să învingi, și înaintea învingătorului lumea să-și descopere capul. [...]

Când a intrat în sala Facultății de drept, era cel mai rău îmbrăcat. Ce-i pasa? Va fi cel dintâi la examene. La început acest „ce-mi pasă!" fu pentru provincial o supremă mângâiere. După câteva săptămâni însă începu să-și piardă farmecul. [...] Colegii săi, cu cămăși curate, cu haine croite pe trupul lor, cu ghete lustruite, cu ceasornice și lanțuri de aur, cu mănuși, cu portofolii la subsuoară. El, cu o redingotă veche, neagră odinioară, cu pantaloni roși, cu ghetele scâlciate, cu cămașa mototolită și de o culoare nehotărâtă. De astă dată, „ce-mi pasă!" îl întristă. [...] De ce când cellalți discută o chestie de drept, cum de obicei se întâmplă în anul întâi, nu se găsește unul ca să-l întrebe și pe el ce crede despre cutare controversă? [...] Chiar profesorii — unul care se încurcă la citațiile latinești, greșind necontenit timpurile, și altul care citește pe niște foi îngălbenite de douăzeci de ani – chiar și ei nu se uită la el, ca și cum nu ar fi în clasă. Ah! nu e deloc o copilărie. [...] La facultate, proștii dau din cap, prostia este bine îmbrăcată și are neamuri cunoscute. [...]

După două luni de la sosirea lui în București, se hotărî să ocupe un loc de copist. La tribunale, la ministere, pretutindeni în sfârșit, cei mari și-au aruncat de sus o privire rea asupra lui. Rău îmbrăcat, fără sprijin, nici barem o carte de vizită cu câteva cuvinte...

Două luni și-a plimbat în zadar, pe la diferite autorități, redingota înverzită de soare, ghetele scâlciate, pantalonii cu cogemite genunchi, fruntea umilită și obrajii aprinși de rușine.*

Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Paraziții*

***cogemite** – (Pop.) foarte mare, foarte înalt

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text dramatic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul dramatic studiat, prin comentarea a două secvențe semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat, din seria: acțiune, conflict, notațiile autorului, limbajul personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 19

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

D.C.E.: *Fiindcă suntem în ajunul Crăciunului și pe străzile Bucureștiului se aud tot felul de colindători urbani și suburbani, v-aș propune o întoarcere afectivă în trecut. Cum era sărbătorit Crăciunul în Lisa, în familia Paler și în celelalte case? Ieșeați cu colindul? Întâmpinați cu bucurie (și cu lăcomie copilărească) nașterea Domnului? Există scene similare celor din Amintirile lui Creangă, cu Humulești plini de zăpadă și năzdrăvanii aventurați cu buhaiul? Și cum va fi Crăciunul dumneavoastră mâine, în casa de pe Bd. Alexandru Ioan Cuza din București?*

O.P.: *Tocmai a căzut prima zăpadă. A nins indolent* și frumos, ca într-un basm nordic.*

N-am ieșit în oraș de câteva zile din cauza frigului, dar poeniturile pe care le aud mi-ar fi semnalizat ele, dacă aș fi uitat, că ne aflăm în ajunul Crăciunului. Îmi închipui cum arată „colindătorii urbani și suburbani" de care-mi vorbiți. Ei îți taie cheful de orice evlavie, probabil. Dacă adaug că febra cumpărăturilor bate spre isterie, cum am văzut la televizor, și că, pe toate canalele, Coca-Cola ne urează „sărbători fericite", există condiții excelente pentru o întoarcere afectivă în trecut! [...]

Dar în lumea înapoiată din Lisa (spun „înapoiată" deși știu că autenticitatea nu depinde nici de progres, nici de cultură) exista ceva ce nu mai întâlnesc azi. O stare specială de Crăciun. O magie care dispare când locul sincerității este luat de agitație. Crăciunul de care îmi amintesc eu avea ceva tainic, ocult (adică „ascuns", nu ceea ce înțelegem astăzi prin „ocult"). Crăciunul de azi e lipsit de mister. A devenit „petrecere". Când văd la televizor buhuceala din supermarketuri, nu mă pot împiedica să-mi spun că nașterea lui Iisus a devenit și ea „o afacere". Ce taină, ce mister poți găsi în acest Crăciun împărțit între urări convenționale și publicitate? Vă spun sincer, pe mine mă lasă indiferent.

Nu cred că e vorba doar de faptul că la bătrânețe memoria înfrumusețează începuturile, dându-le un sens pe care nu l-au avut, poate, și că noutățile par terne. În Lisa existau colindători adevărați. Chiar dacă nu pronunțau bine unele cuvinte. Poate, mai există și acum. Nu știu. Dar mă îndoiesc.*

Daniel Cristea-Enache, *Convorbiri cu Octavian Paler*

***indolent** - care este lipsit de energie; apatic; leneș, trândav
***terne** - fără relief, fără culoare, mohorâte, monotone

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text.

1. Menționează sensul expresiei *îți taie cheful* în text. **4 p.**
2. Precizează cele două tipuri de colindători la care se referă textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, ce reprezintă, în viziunea lui Octavian Paler, „starea specială de Crăciun" pe care a întâlnit-o la Lisa. **4 p.**
4. Indică două dintre aspectele realității amintite de Octavian Paler, care îl determină la o întoarcere afectivă spre trecut. **4 p.**
5. Prezintă perspectiva lui Octavian Paler asupra modului în care este sărbătorit Crăciunul contemporan, așa cum reiese din text. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă, în societatea românească actuală, sărbătorile mai păstrează sau nu o valoare spirituală, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Convorbiri cu Octavian Paler* de Daniel Cristea-Enache. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două motive literare.

Atât de obosiți picăm unul în brațele altuia
Sprijinindu-ne în haze,
În vârful cuvintelor de dragoste.
Îmbrăcat în hainele tale spuneam,
Cuvintele mele îmbrăcate în buzele tale
Ca o defilare de regine, cu hlamide de purpură.
Oboseala asta mă odihnește,
Sfârșeala înseamnă aproape un început,
Am nervi tari, cremene,
Scapără una două, sar scântei
Ce-ar fi să dăm foc luminii,
S-o vadă și alții
Cu ochi
Ca ai noștri, mari, uimiți,
Care se uită la spectacolul mistuirii de sine. [...]

Marin Sorescu, *Sonetul XX*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text dramatic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul dramatic studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: conflict, modalități de caracterizare, limbaj, notațiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 20

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

A citi înseamnă a învăța. E o formă de experiență sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre: căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în

jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci. Există neîndoielnic o școală a vieții. Și nu stă în intenția mea s-o opun cititului, ca baba lui G. Călinescu. Cred, din contră, că cititul furnizează vieții o enormă cutie de rezonanță, în care întâmplările trăite de noi se confruntă cu cele trăite sau imaginate de alții și în care, prin comparație, semnificațiile le sporesc considerabil. Malraux* spune cam așa: nimic din ce mi se întâmplă numai mie n-are semnificație. Dar cum să știu asta, dacă nu citesc? Contractele și cunoștințele personale nu sunt destul de numeroase și ele au, în orice caz, tendința de a semăna unele cu altele, fiindcă toți trăim mai mult sau mai puțin într-o lume închisă și extrem de restrânsă. Abia cărțile ne dezvăluie cu adevărat înțelesul lucrurilor pe care le trăim. Necitind, suntem ignoranți: dar nu numai fiindcă nu avem idee de ce gândesc și simt alți oameni, ci și fiindcă nu ne putem explica propria noastră viață. O observație a lui Proust* mi se pare de folos aici: scriitorul francez afirma într-un eseu că lumea nu a fost creată doar o singură dată, ci de câte ori s-a ivit un mare artist. Așadar, fiecare carte adevărată conține o imagine nouă a lumii sau o lume nouă. Experiența noastră directă are tendința de a repeta ceva ce știm, am trăit sau am auzit; cititul în schimb ne permite accesul la un univers infinit. [...] Dacă sunt convins că a citi înseamnă a învăța (în dublu sens: a te instrui și a înțelege), nu am naivitatea să cred că nu poți învăța decât din cărți. Cine are chef să învețe învață din orice. Revenind la tableta lui G. Călinescu, mie mi se pare că intelectualii pe care el îi ironizează sunt stupizi nu atât pentru că resping cărțile (Doctorul care și-a luat diploma nu mai urmărește publicațiile de specialitate. A învățat o dată și a – vorba babei – terminat), cât și pentru că resping ideea de a învăța. Punând cartea în cui, ca școlarii ghiozdanul, pun de fapt în cui însăși ideea că mai au ceva de învățat. Proverbul spune: cât trăiești înveți. L-aș adopta, dacă n-ar fi suspect că reduce învățatul la experiența de viață nemijlocită. În rest, e cât se poate de adevărat.*

Nicolae Manolescu, *Lectura pe înțelesul tuturor*

* trimitere la personajul din tableta *Tot mai înveți, maică?*, text scris de G. Călinescu și publicat în *Jurnalul literar*, 1939

***André Malraux** a fost un scriitor, ziarist și om politic francez.

***Marcel Proust** – romancier, eseist și critic francez

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul secvenței *nu stă în intenția mea* în text. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, un motiv pentru care autorul consideră că, dacă nu citim, suntem ignoranți. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile transmise de primul paragraf al textului, de ce, în viziunea lui Nicolae Manolescu, cititul nu se opune unei școli a vieții. **4 p.**
4. Precizează o diferență între experiența noastră directă de viață și experiența cititului, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă atitudinea autorului față de cei care resping cărțile, valorificând finalul fragmentului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura poate sau nu poate îmbogăți experiențele de viață ale omului, folosind informațiile din fragmentul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul prezent:

acest orologiu ce pleacă și vine
atât de solemn stând pe loc în odăie
arată că știe perfect ce lucrează
și nu se grăbește și nu i-e rușine
că orele lui se prefac în secunde.
la ce unelteste cu-atâta migală?
de ce tot revine asupra lui însuși? [...]
bătaia lui: pune-ntrebări sau răspunde?

Ștefan Augustin Doinaș, *Acest orologiu*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină. lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 21

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Art. 51

(1) Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale. [...]

Art. 52

(1) Ministerul Educației Naționale, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, precum și inspectoratele școlare și unitățile de învățământ, ca instituții ale administrației publice locale cu atribuții în domeniul educației, sunt obligate să întreprindă măsuri necesare pentru:

a) facilitarea accesului la educația preșcolară și asigurarea învățământului general obligatoriu și gratuit pentru toți copiii;

b) dezvoltarea de programe de educație pentru părinții tineri, inclusiv în vederea prevenirii violenței în familie;

c) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care nu pot răspunde la cerințele programei școlare naționale, pentru a nu intra prematur pe piața muncii;

d) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care au abandonat școala, în vederea reintegrării lor în sistemul național de învățământ;

e) respectarea dreptului copilului la timp de odihnă și timp liber, precum și a dreptului acestuia de a participa liber la viața culturală și artistică;

f) prevenirea abandonului școlar din motive economice, luând măsuri active de acordare a unor servicii sociale în mediul școlar, cum sunt: hrana, rechizite, transport și altele asemenea.

(2) În cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise. [...]

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în 2014

Secțiunea 4 – Activități educative și culturale

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *a participa liber*. **4 p.**
2. Indică două dintre instituțiile de specialitate care au obligația să întreprindă măsuri pentru asigurarea dreptului copiilor la educație, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care este necesară luarea unor măsuri, în ceea ce-i privește pe copiii care au abandonat școala, raportându-te la textul dat. **4 p.**
4. Numește măsura pe care trebuie să o ia organele abilitate, în ceea ce-i privește pe copiii care nu pot răspunde la cerințele programei naționale, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, în ce constau drepturile copilului în cadrul procesului instructiv-educativ, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este sau nu este obligatorie implicarea școlii în asigurarea drepturilor copiilor la educație, folosind informațiile din fragmentul extras din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două modalități de caracterizare utilizate în construcția personajului feminin Dania:

Cu frenezie m-am apropiat de Dania. În definitiv, a trecut foarte puțin timp de când o cunosc, abia câteva luni, și sunt între noi intimități foarte înaintate. Sunt întreprinzător. Mai ales, ținând seama că întâlnirile noastre sunt rare. Totodată, ea este timidă, n-are nicio îndrăzneală: lasă timpul să treacă. Temperament oriental. Orele și zilele lunecă peste ea fără să facă vreo reflecție despre trecerea lor. Când îi atrag atenția, o cuprinde o grabă, binefăcătoare pentru mine, dar nenaturală. Totuși, pare ciudat, la început ea a avut curajul să se apropie de mine. Mă aștepta de prea multă vreme ca să mai fie timidă, aproape a pus mâna pe mine și mi-a spus pe nume chiar la începutul cunoașterii, atât de repede că am rămas pe gânduri, oricât ar fi părut ea de curată. M-a așteptat înainte de a-mi cunoaște chipul. Este fantastic ce lipsită de orice realitate e mintea ei. Existam pentru ea ca o fantomă. O impresionase cele ce scrisesem, cu toate că porneam de la o experiență pe care n-o avea. De câte ori era liberă, rar, mă imagina. Odată a ieșit pe stradă... ca să mă întâlnească! La un concert, la fel. Bineînțeles, numai locul unde m-ar fi putut găsi îi era suficient sau locul unde presupunea că m-ar putea găsi. Cred că aceste avalanșe sentimentale către mine aveau epoci. O obseda altceva un timp sau pleca în străinătate: atunci uita complet. Cine știe ce eveniment neînsemnat mă readucea în mintea ei. [...]

Anton Holban, *Jocurile Daniei*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând unuia dintre autorii canonici: Tudor Arghezi, Ion Barbu sau Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;

- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 22

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Față de noi Mama se purta într-un fel, și Tata într-altul. Nu vorbesc acum despre Mama, ca duh al rânduielii, ci despre ea ca o întrupare a duioției și a grijei. Tata nu-și da pe față bătăile inimii, ce le avea pentru noi. El se păstra la depărtare, într-o atitudine de asprime, ce părea domolită numai de-un oarecare dezinteres. El își întindea veghea asupra noastră prin simpla sa prezență, fără a ne ține cu tot prepul sub uitătură. Eram încă prea mic pentru a-i fi putut pătrunde firea și cugetul. Numai târziu putui să aflu – de la frații mei mai mari și de la alții care i s-au abătut prin apropiere – că Tata era de-o exuberanță și de o volubilitate* deosebit de simpatică, atunci când nimerea să se simtă în largul său, între prieteni, ce-i arătau înțelegere. Mai aflam că era un liber-cugetător*, deși preot. [...] Prestigiul față de săteni și l-a sporit și altfel, și mai ales ca mare sfetnic al Lancrămului, în care calitate el dăruia din prisosul minții sale întregului sat. Exemplul său prindea, căci era sugestiv și viu. „Ce face Popa sau cel cu barbă de argint și cu mintea de aur?" se întrebau țăranii, isvodindu-i cărările și pașii, și-i urmau pilda. Cum popa își îndruma copiii spre carte, țăranii prinseră a face la fel, fără prea multă șovăire sau sfială. [...]*

Prin înclinările, cu joc de multe laturi, ale inteligenței sale, prin cultura și știința sa, ce-și întindea antenele spre cele mai diverse domenii (îl pasiona literatura universală, dar și matematica), prin mlădioasa putere de optare a spiritului său, Tata purta în sine, când mai stins, când mai treaz, aleanul altor orizonturi. În tinerețe fusese, cu atipiri din când în când, activ și în plan practic, ba și tehnic, precum am mai arătat, dar cercul acestor activități mi-i încingea fruntea cu lumina îndestulării. Își îndeplinea sarcinile preoției pe care în cea mai mare parte le socotea emanate din credinți deșarte, ca un conștiincios adept al pravilei, dar oricum numai așa cum se putea fără de elanul unei adevărate convingeri. El, care citea pe Kant, Schopenhauer sau David Strauss, ar fi avut nevoie de oarecare aer și zare. Acasă era calm și rar la vorbă, dar nu ursuz. Câteodată evada. Evada nu tocmai departe, până la Sebeș sau la Bălgrad. Un pahar de vin îl muta în ipostazele vorbărețe.*

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*

***exuberanță** – expansivitate
***volubilitate** – ușurința de a vorbi mai repede; locvacitate, spontaneitate, promptitudine
***liber-cugetător** – adept al unui curent ideologic care promovează o atitudine critică față de religie și față de biserică
* **aleanu** – dor, nostalgie

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *nu-și da pe față bătăile inimii.* **4 p.**
2. Indică una dintre formulele prin care este numit preotul de către săteni, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care tatăl poartă în el *aleanul altor orizonturi*, valorificând informațiile din text. **4 p.**
4. Menționează numele a doi filosofi pe care îi numește autorul textului dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atitudinea tatălui față de copii, așa cum se desprinde din primul paragraf al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă părinții pot sau nu pot fi un model pentru copiii lor, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Hronicul și cântecul vârstelor* de Lucian Blaga. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul prezent:

Când te doresc eu cânt încet-încet:
Plec capul la pământ încet-încet
Și glasul meu răsună tânguios
Ca tristul glas de vânt încet-încet.
Și orice vis, orice dorință-a mea
Eu singur le-am înfrânt încet-încet.
Săgeata doar a crudului amor
În suflet mi-o implânt încet-încet
Și simt veninul pătrunzând adânc...
Cu sângele-l frământ încet-încet
Și nu-mi rămâne decât să pornesc
Spre al meu trist mormânt încet-încet. [...]

Mihai Eminescu, *În liră-mi geme și suspin un cânt*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 23

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Psihologia constituie o nevoie permanentă a omului nu numai în sens teoretic, ci și în sens practic, ca nevoie de a se cunoaște pe sine și pe alții, de a se perfecționa pe sine și dacă e posibil, și pe alții. Liceenii așteaptă de la studierea psihologiei „cheia" rezolvării tuturor problemelor personale cu care se confruntă, indiferent dacă acestea au sau nu tangență cu domeniul psihologiei. Se recurge la psihologie ca o soluție în tratarea „bolilor" trupului sau ale sufletului; educarea copiilor, depășirea dificultăților în dragoste etc. Începând cu grădinița și terminând cu școala, copiii operează cu noțiuni ca: motiv, scop, caracter, aspirații, ideal, relații interpersonale, temperament etc. De aceea e nevoie ca ei să nu cunoască aceste noțiuni în mod empiric și intuitiv, din auzite, ci să pătrundă în esența psihologică adevărată a lor. [...] Respectarea elevului ca personalitate, acceptarea lui necondiționată, deschiderea în fața lui a posibilităților de a se autoaprecia și autolăuda - iată ce asigură satisfacția elevilor de la procesul instructiv. Trăirea de către elev a bucuriei reprezintă un factor important al instruirii. În școală este dificil să fii eficient, deoarece curriculum-ul cere de la elevi concentrarea atenției, dezvoltarea gândirii logice, comunicabilității și a altor calități. Lecțiile de psihologie schimbă această situație.*

La lecțiile de psihologie, în special la compartimentul „Cogniție și comunicare", elevii își cunosc și evaluează posibilitățile lor cognitive, conștientizează că aptitudinile cognitive pot fi dezvoltate și învață chiar procedee, tehnici de dezvoltare ale proceselor cognitive, creativității. Își formează deprinderea de a formula idei, de a le argumenta. Acest fapt este foarte important în cunoașterea lumii, în formarea concepției despre lume, dezvoltarea gândirii critice. Predarea psihologiei reprezintă o condiție necesară pentru dezvoltarea personalității elevilor și pentru descoperirea propriului potențial creativ. Lecțiile de psihologie formează elevilor cultura psihologică, cultura pe care trebuie să o posede toți oamenii. Cultura psihologică reprezintă grija de propria sănătate psihică, adică, capacitatea de a face față crizelor psihologice și de a ajuta persoanele apropiate. Cultura psihologică include următoarele componente:
- *autocunoașterea și autoaprecierea;*
- *cunoașterea altora;*
- *capacitatea de a conduce cu propriul comportament, cu emoțiile și comunicarea.*

Toate valorile morale necesare pentru societatea actuală, ca umanismul, democrația, colaborarea, toleranța etc., se bazează pe legitățile psihologice de comunicare și interacțiune dintre oameni, pe particularitățile psihologice de personalitate. Studierea psihologiei ajută elevii să-și formeze capacitatea de a depune efort în învingerea situațiilor dificile. [...] În acest scop elevii învață la lecțiile de psihologie strategii cognitive, emoționale, comportamentale de soluționare a conflictelor.

Maria Vîrlan, *Necesitatea predării psihologiei în liceu și unele aspecte metodologice de predare*, articol preluat de pe site-ul *http://www. psihologie.key.md*

***empiric** – bazat (numai) pe experiență

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul structurii *din auzite* în text. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, două motive pentru care este dificil să fii eficient în școală. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de al doilea paragraf al textului, de ce sunt importante lecțiile de psihologie pentru elevi. **4 p.**
4. Precizează două componente ale culturii psihologice, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, rolul psihologiei în viața omului, raportându-te la primul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurilevor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă studierea psihologiei în liceu reprezintă sau nu o condiție necesară pentru dezvoltarea personalității elevilor, folosind informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul stilistic al verbelor la timpurile prezent și perfect compus:

Iertare! Sunt ca orice om.
M-am îndoit de-a ta putere,
Am râs de sfintele mistere
Ce sunt în fiecare-atom...
Iertare! Sunt ca orice om.
Sunt ticălosul peste care
Dacă se lasă o-ntristare
De toți se crede prigonit,
Dar, Doamne, nu m-ai părăsit...

Sunt om ca orice om – iertare.

Alexandru Macedonski, *Iertare*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un roman al experienței studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din romanul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale romanului, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

R.C.: *Cum este să funcționezi ca scriitoare în cultura română, în general? Cum este să fii femeie-autor în literatura română, în particular?*

Sanda Cordoș: *[...] Bărbații au scris pe orice masă, pe orice fel de hârtie, inclusiv pe șervețele (pe care cineva s-a îngrijit să le strângă), în vreme ce multe dintre femeile scriitoare au scris pe mesele de bucătărie, atunci când acestea nu erau folosite (de ele însele, de preferință) pentru întâia lor menire.*

Dar cred că dv. nu așteptați un răspuns analitic ori istoric, ci unul personal. În ce mă privește, subscriu afirmației lansate, din câte știu, de către Marta Petreu, potrivit căreia în cultura română o femeie trebuie să fie de două ori mai competentă decât un bărbat pentru a fi luată în seamă. Poate „de două ori" este o exagerare expresivă, dar cred că unei femei i se cere mult mai mult decât unui bărbat pentru a i se recunoaște valoarea literară. [...] În plus, o femeie este (nu doar în cultură, ci în general, în civilizația noastră) mult mai ușor de rănit (în chiar termenii feminității sale), iar tovarășii noștri nu fac economie în acest sens. Am văzut cu ochii mei și am auzit cu urechile mele bărbați de reală anvergură culturală, bărbați cu părul cărunt, cu barbă albă și cu mare recunoaștere (națională), râzând ca niște adolescenți (încă neduși la femei) și ridiculizând istoriile de viață (reale sau inventate) ale unor scriitoare. Dacă, în aceleași istorii, reflectorul era pus pe personajul masculin, ele deveneau eroice și erau spuse și ascultate cu respect. [...]

Alții au crezut că articolele și cărțile mele n-au nici mamă, nici tată. Scriitori importanți au parafrazat studii pentru care am muncit luni de zile, fără să facă nicio trimitere, ca și cum ideile respective atârnau în aer, să le ia cine trece. [...] Când mă gândesc la episoadele acestea (cu o anume obidă), presupun că respectivii au mizat (și n-au greșit, de altfel) pe faptul că sunt „o fată bună" sau „o doamnă cumsecade" (după caz); nu cred (poate greșesc) că l-ar fi făcut așa ceva unui bărbat, fie el și un tânăr domn.*

În timp, am ajuns să trăiesc mai rar astfel de episoade. Sigur pentru că am îmbătrânit, dar și pentru că – îmi place să cred – în cultura română s-a schimbat ceva fundamental în acceptarea scriitoarelor, a valorii la feminin.

Sanda Cordoș, *Din viață și din cărți*, răspuns la ancheta *Doamne, domnișoare, scriitoare, autoare – made in Romania*, în *Steaua*

*obidă – amărăciune

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *Am văzut cu ochii mei și am auzit cu urechile mele*. **4 p.**
2. Indică o diferență dintre bărbații scriitori și femeile scriitoare, utilizând informațiile din textul citat. **4 p.**
3. Explică motivul mâhnirii autoarei, așa cum se desprinde din următoarea secvență: *Scriitori importanți au parafrazat studii pentru care am muncit luni de zile, fără să facă nicio trimitere.* **4 p.**

4. Precizează speranța autoarei în ceea ce privește tematica textului dat. **4 p.**
5. Prezintă atitudinea față de femei a unor bărbați din mediul cultural românesc, raportându-te la afirmațiile Sandei Cordoș. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o autoare are sau nu șanse egale cu un autor, în cultura/literatura română actuală, folosind informațiile din fragmentul extras din răspunsul Sandei Cordoș la ancheta *Doamne, domnișoare, scriitoare, autoare – made in Romania*, propusă de revista *Steaua*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enumțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

Setos îți beau mirasma și-ți cuprind obrajii
cu palmele-amândouă, cum cuprinzi
în suflet o minune.
Ne arde-apropierea, ochi în ochi cum stăm.
Și totuși tu-mi șoptești: „Mi-așa de dor de tine!"
Așa de tainic tu mi-o spui și dornic, parc-aș fi
pribeag pe-un alt pământ.

Femeie,
ce mare porți în inimă și cine ești?
Mai cântă-mi înc-o dată dorul tău,
să te ascult
și clipele să-mi pară niște muguri plini,
din care înfloresc aievea – veșnicii.

Lucian Blaga, *Dorul*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor*- 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 25

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Muzica pe care o ascultă oamenii reflectă personalitatea lor. Așa reiese dintr-un studiu realizat de Universitatea Cambridge. Cercetătorii britanici au ajuns la concluzia că nimic nu este întâmplător atunci când vine vorba de gustari muzicale, potrivit The Independent și CNN.

Test rapid: când butonați radioul și nimeriți pe un post care difuzează o piesă heavy metal, ce faceți, dați mai tare sau căutați altă frecvență? Dar dacă ați nimeri peste o melodie jazz sau chill-out, v-ați adânci confortabil în fotoliu și ați savura piesa în timp ce închideți ochii, încercând să vă relaxați?

Oricare ar fi răspunsul, psihologii cred că oamenii nu ascultă anumite tipuri de muzică întâmplător, ci că, dimpotrivă, melodiile alese spun multe despre personalitatea lor.

De exemplu, persoanele empatice, care au deci tendința de a-i asculta cu atenție pe ceilalți și care sunt sensibile la problemele acestora preferă muzica lentă, care le provoacă emoții profunde, precum piesele romantice, R&B, baladele rock sau muzica de relaxare. În schimb, oamenii care au înclinație spre matematică și științe și care sunt de felul lor buni organizatori, care știu cum să-și sistematizeze viața, preferă muzica intensă, mai sofisticată, formată din sunete complexe, cum e jazz-ul sau muzica clasică. Dacă primii sunt interesați de emoțiile transmise de muzica lor preferată, cei din a doua categorie privesc melodiile pe care le ascultă mai degrabă ca pe obiecte de studiu, fiind mai atenți la elementele instrumentale și la modul în care ele se îmbină, spun cercetătorii de la Cambridge.

Există și câteva explicații pentru aceste descoperiri. Una dintre ipoteze arată că muzica lentă ne poate deprima, prin urmare creierul nostru reacționează imediat și eliberează o doză mare dintr-un hormon al plăcerii, pentru a ne reconforta.

Cât despre cei care preferă muzica intensă, creierul lor are o regiune responsabilă cu recunoașterea tiparelor, regiune mult mai complexă și mai dezvoltată decât la alții și care se activează imediat, pe ritmurile unui solo de chitară, de exemplu.

Și cum viața nu e întotdeauna în alb și negru, ci și în nuanțe de gri, există și o treia categorie, și anume oamenii care ascultă și una, și alta, adică și muzica domoală, și cea intensă. Aceștia par să fie cei mai câștigați, spun savanții britanici, întrucât situația lor reflectă un mod de gândire echilibrat.

http://www.rfi.ro/stiinta-85998-studiu-preferintele-muzicale-reflecta-personalitatea

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul secvenței *viața nu e întotdeauna în alb și negru* în text. **4 p.**
2. Indică, pe baza informațiilor transmise de text, care este legătura dintre personalitatea oamenilor și muzica pe care o ascultă. **4 p.**
3. Explică, valorificând informațiile transmise de text, modul în care creierul uman reacționează la muzica lentă, respectiv la cea intensă. **4 p.**
4. Precizează care este, în opinia specialiștilor, categoria de oameni care par să fie „cei mai câștigați", așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă diferența dintre preferințele muzicale ale persoanelor empatice și ale celor care au înclinație spre matematică și științe, raportându-te la informațiile transmise de cel de-al treilea paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă preferințele muzicale reflectă sau nu personalitatea omului, folosind informațiile din fragmentul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul notațiilor autorului:

Actul I, Scena VII

POMPILIAN: *Voicule!*
VOICU (întrebare mormăită): *Mmm?*
POMPILIAN: *Uite colo!* (Îi face semn să se uite la fata blondă din boxă.)
VOICU (ridică leneș capul și are un moment de surpriză. Hotărât). *Fata e nostimă. Cam blondă.*
POMPILIAN: *Și cam tânără.*
VOICU: *Dar mi-e somn.* (Își culcă din nou capul pe masă.)
POMPILIAN: *Și eu am de lucru.* (Reîncepe să scrie.)
FATA BLONDĂ (care între timp aștepta, lângă ușa boxei, crezând că în cele din urmă Ștefănescu o va vedea, încearcă din nou să se semnaleze): *Bună ziua!*
ȘTEFĂNESCU (fără să ridice privirea și continuând să lucreze): *Da.*
FATA BLONDĂ: *Numele meu este Gaby Brăulescu.*
ȘTEFĂNESCU (același joc): *Da.*
GABY (decisă să-i dea drumul): *Domnule secretar!*
ȘTEFĂNESCU: *Da.*
GABY: *Da, da, dar dacă nu vă uitați la mine, eu nu pot să vorbesc.*
ȘTEFĂNESCU: *Despre ce e vorba,* (ridică capul și în sfârșit o privește) *domnișoară?*
GABY: *Despre asta.* (Îi întinde ziarul, arătându-i în același timp un articol de pe ultima pagină.)
ȘTEFĂNESCU (citind): *«Cronica dramatică. Teatrul de vară. „Ia-o mai încet", revistă în două acte și-un prolog.»*
GABY: *Am jucat și eu în piesa asta.*
ȘTEFĂNESCU: *Aha! Artistă.*
GABY: *Artistă, dar ce folos. Nu spune o vorbă de mine în toată cronica. [...]*
ȘTEFĂNESCU: *Imposibil!*
GABY (aproape plângând): *Mă persecută. Totdeauna m-a persecutat. Are ceva contra mea.*

Mihail Sebastian, *Ultima oră*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 26

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Poți să placi persoanelor pe care le întâlnești, să ai succes după succes, să uluiești lumea cu inteligența ta, dar toate aceste calități „sociale" nu-ți permit totuși să fii îngăduitor cu propriile tale defecte. Căci acel „cunoaște-te pe tine însuți", celebrul epigraf gravat pe templul lui Apollo din Delphi, este un sfat demn de urmat, cu toate că e un examen, dintre cele mai severe, la care trebuie să te supui permanent.

Multe conflicte ar putea fi evitate, dacă în momentul declanșării lor ne-am întreba pe noi înșine nu cumva greșim? Să recunoaștem că suntem mult mai indulgenți față de noi decât față de alții. Este, desigur, o înclinație natural-umană, dar asta înseamnă oare că trebuie să ne supunem acestei slăbiciuni, fără să încercăm să luptăm împotriva ei?

Vedem aproape întotdeauna paiul din ochii altuia în locul bârnei din ochiul nostru. Dacă am fi lucizi, dacă ne-am analiza cu obiectivitate, viața ar fi mai ușoară pentru toți. În orice caz, nu există două feluri de bune maniere: unele aplicabile în societate și altele acasă. Este suficient să ne impunem să fim politicoși față de familie la fel cum suntem față de străini. Numai astfel vom fi respectați și viața în intimitate va deveni agreabilă. Ceea ce nu înseamnă că trebuie să trăim rigid ca niște manechine înțepenite, ci natural, firesc, calm și liniștit. E de ajuns să nu confundăm relaxarea cu dezordinea și singurătatea cu un mod de viață descătușat de orice reguli de bună-cuviință. [...]

Scopul oricărui om este, s-ar putea spune, să aibă o viață frumoasă. Cel mai nonconformist dintre noi va ajunge până la urmă la această concluzie. Sigur că lucrul acesta nu depinde numai de el, dar depinde, în primul rând, de el. E suficient să-ți imaginezi, atunci când ești singur și crezi că poți să-ți permiți orice, că te afli, de fapt, în prezența unei ființe pe care o stimezi și față de care nu ți-ai putea îngădui nicio grosolănie. De ce nu ai fi chiar tu acea persoană? Să zicem că ai rămas întâmplător singur pentru câteva zile în casă. Familia ți-a plecat în concediu. Ești tentat să lași paturile în dezordine, dulapurile deschise și să mănânci direct din cratiță. E suficient să te gândești că în acea clipă îți intră în casă niște prieteni care au o părere foarte bună despre tine. Vor fi sigur dezamăgiți de ceea ce văd, iar scuzele vor fi, din păcate, inutile.

Codul bunelor maniere, Editura Cellina, Craiova, 2009

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul secvenței *Vedem... paiul din ochii altuia în locul bârnei din ochiul nostru* în text. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, un mod în care multe conflicte ar putea fi evitate. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, de ce nu există două feluri de bune maniere. **4 p.**
4. Precizează care este scopul oricărui om, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă concepția autorului despre raportul dintre calități și defecte, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă buna relaționare cu ceilalți este sau nu condiționată de modul în care înțelegem să fim exigenți cu noi înșine, folosind informațiile din fragmentul extras din *Codul bunelor maniere*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale pașoptismului literar românesc:

Câmpia îmi arată slăvitele războaie
Și câte hiruințe pe dealuri s-au sărbat;*
Râul în treacăt spune ca cât sânge șiroaie
În vremele trecute unda-i a purpurat.*

Aci îmi stau de față eroii Românie
Din Câmpulung, din Argeș, din Iași, din București,
De la Traian și Negru, martiri ai vitejiei,
Până la împilarea trufiei strămoșești.[...]*

În capul unei armii Mircea viteaz răcnește,*
Însuflă bărbăția românilor soldați:
A lui Murat trufie învingător smerește,
Și locul este slobod din Istru la Carpați.[...]

Ion Heliade Rădulescu, *O noapte pe ruinele Târgoviștii*

***s-au sărbat** – s-au sărbătorit; ***a purpurat** – a înroșit;
***împilare** – asuprire; ***unei armii** – unei armate

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman studiat, aparținând perioadei postbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 27

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Să trăiești Mimilică dragă, și să fii bună – să fii bună pentru ca să poți fi fericită. Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că, mai întâi, cei răi nu pot fi iubiți și-al doilea... al doilea... de! norocul și celelalte „pere mălăiețe" care se aseamănă cu el, vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări asupra cărora n-ai nicio stăpânire și nicio putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nflorește și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea este o operă de fiecare clipă – când pierzi răbdarea, înprăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. De aceea și vezi așa de puțini oameni fericiți... Atâți câți merită...

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți ori asupra unei fapte urâte, dacă, în sfârșit, ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lezie-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură.

Se știe că durerea e un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora. Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi asta, Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi, să-ți faci singură mustrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșteptăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!" Dar mai ales aș vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: Să nu faci nicio faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire deplină, ca o conștiință curată. Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag, Al. Vlahuță

Scrisoarea lui Al. Vlahuță către fiica sa, Margareta

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii.* **4 p.**
2. Indică formula cu care se adresează tatăl fiicei sale, precizând rolul ei în relația dintre cei doi. **4 p.**
3. Explică motivul principal, evocat în primul paragraf, pentru care, în viziunea lui Al. Vlahuță, oamenii răi nu pot fi fericiți. **4 p.**
4. Precizează două sfaturi pe care Al. Vlahuță le oferă fiicei sale prin intermediul scrisorii. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură de caracter a fiicei, raportându-te la tematica scrisorii. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă bunătatea poate sau nu poate fi o garanție a fericirii, folosind informațiile din scrisoarea lui Al. Vlahuță către fiica sa, Margareta. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale simbolismului:

Sunt clipe când toate le am...
Tăcute, duioase pilhaze –
Frumoase povești ca visuri de roze...
Momente când toate le am.

Iată, sunt clipe când toate le am...
Viața se duce-n șir de cuvinte –
Un cântec de mult... înainte...
Momente când toate le am...

G. Bacovia, *În fericire*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 28

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Aș vrea să plâng, dacă lacrimile n-ar fi atât de sărate. Aș vrea să plâng nostalgia care-mi ninge azi sufletul. Sunt fericită și în același timp frământată de toate indecițiile inerente oricărui sfârșit de viață școlărească.

N-am să vorbesc despre astă ultimă zi de școală. A fost încă o zi plină, grea de lacrimi și de lumină. A fost o zi frumoasă scursă între flori și treal în cadență de „Gaudeamus".

Trebuie să recunosc că despărțirea de colegele mele nu-nseamnă, cel puțin acum, nicio nenorocire pentru mine. Se vede treaba că nu ele, ci altceva, ceva din soarele acestui început de viață și mai cu seamă gândul că tot ceea ce a fost până acum realitate trece de azi în amintire, mă face să regret și m-a făcut dimineața să plâng ca o nebună. [...]

Am scris în zeci de caiete de amintiri, deși le înțeleg inutilitatea. Credeni acum că ele vor fi în ani târzii cheia spre lumea de vis a copilăriei. Dar porțile fermecate nu se deschid decât cu un descântec. Păstrăm zadarnic cheia pentru vremea când descântecul va fi de mult uitat. Am gravat pe pagini de album vorbe menite să fie mai târziu o evocare a ceea ce ne-a fost astăzi drag, dar am uitat că tot ceea ce iubim azi va deveni odată „amintirea unei iubiri". Plângem acum pentru tot ceea ce ia cu ea clipa aceasta, pentru tot ceea ce am vrea să trăiască veșnic viu în noi și știm că nu va mai avea nicio importanță mai târziu.

Am avut norocul ca ultima mea zi de școală să fie întru totul o zi splendidă. Cauze? Am ascultat la radio Serenadele lui Schubert și Toselli, fragmente din Tosca și...am discutat cu I și J. A fost un fel de țesătură delicată de confidențe, planuri, vise. A fost o privire pe care am aruncat-o în lumina apusului asupra mea sau, mai bine zis, în sufletele noastre. M-am simțit bine pentru că m-am găsit în societatea unor oameni cu care simt că am un numitor comun sufletesc. Am înțeles ce-nseamnă adevărata prietenie, izvorâtă din limpezimile viselor noastre, atât de diferită de obișnuita apropiere. De aceea sunt fericită și rog pe Dumnezeul viselor mele să apere și să întărească prietenia aceasta care descoperă sensuri frumoase și noi vieții pe care o credeam lipsită de rost. Pe I. o iubesc. Pe J. îl admir și-l consider un prieten drag. Le doresc amândurora o viață atât de frumoasă, atât de plină de sensuri, ca-n visele noastre de azi.

Ioana Em. Petrescu, *Jurnal*

A. Scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *am un numitor comun sufletesc.* **4 p.**
2. Indică, folosind informațiile transmise de text, motivul regretului autoarei. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, de ce consideră autoarea că scrisul în caietele de amintiri este inutil. **4 p.**
4. Precizează două sentimente pe care le trăiește autoarea în ultima zi de școală, așa cum reies din primul paragraf al textului dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, cauzele care au făcut ca ultima zi de școală a autoarei să fie una splendidă, raportându-te la informațiile transmise de ultimul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă scrierea unui jurnal poate sau nu să atenueze emoțiile generate de anumite momente importante din viață, folosind informațiile din fragmentul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

PROFESORUL: *Haideți, domnișoară, să facem puțină aritmetică, dacă n-aveți nimic împotrivă...*

ELEVA: *Da' de unde, domnule, asta e tot ce-mi doresc.*

PROFESORUL: *E-o știință destul de recentă, domnișoară, o știință modernă; la drept vorbind, e mai curând o metodă decât o știință... Și în același timp o terapie.* (Menajerei:) *Mărie, ai terminat?*

MENAJERA: *Da, domnule, am găsit farfuria. Am plecat...*

PROFESORUL: *Grăbește-te. Ocupă-te, te rog, de bucătăria dumitale.*

MENAJERA: *Gata, domnule, mă duc.* (Se preface că iese.) *Nu vă supărați, domnule, da' fiți atent să nu vă ieșiți din fire.*

PROFESORUL: *Ești ridicolă, Mărie, nu-ți dai seama? îți faci griji aiurea.*

MENAJERA: *Vorba vine!*

PROFESORUL: *Te rog să încetezi cu insinuările. Știu foarte bine cum să mă port. Am totuși o vârstă...*

MENAJERA: *Tocmai, domnule. Ar fi mai bine să nu intrați direct în aritmetică cu domnișoara. Aritmetica obosește, enervează.*

Eugen Ionescu, *Lecția*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din basmul cult studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 29

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Oamenii, dintotdeauna și pe tot întinsul pământului, au făcut deosebire între aceste trei substantive aparent sinonime: casă, locuință, cămin. [...] Casa e clădirea, imobilul, zidirea; locuința e suprafața locuibilă, poate cuprinde construcția întreagă sau numai o parte a ei; căminul e cu totul altceva, e sălaș, e refugiu, e cuib, e adăpost, e „zona magică", stă în legătură cu tot ce poate fi mai personal, mai nefungibil: sufletul, memoria, însingurarea, viața de familie. [...]*

Căminul (ori și cuvântul casă când e folosit în accepțiunea sa sentimental-simbolică) nu-i spațiu locativ, nu răspunde numai unei funcționalități: e deopotrivă rădăcină, sevă și mediu ambiant, loc de odihnă, reflecție, reculegere și împrospătare a energiei; o oază binefăcătoare și binevoitoare, receptacol de ploșenie, dăruire și încredere în sine; e tărâmul menit dragostei conjugale și părintești, punctul de interferență al trecutului și al viitorului. [...]

Căminul – ca și neamul – e caracterizat și construit de și din amintiri, obiceiuri, datini, ținute repetitive de „ceremonii". [...] Căminul e o necesitate, ține însă (cu precădere) de zodia libertății și de veșnica aspirație omenească spre stabilitate, e pecetea evoluției speciei de la nomadism și haos la sedentaritate și (cum ar spune Constantin Noica) rândulală. Lipsit de cămin și de mediul său etnico-ecologic omul nu mai are parte decât de frustrare și alienare. Numai căminul [...] îl preface pe individ în om înrădăcinat în realitate, tradiție și omenesc. [...]

Celui legat de țară și cămin, de sălașul său psiho-fizic și etnico-sensibil, emigrarea nu-i poate apărea decât ca o rupere, o sfâșiere, o amputare, un salt în irealitate [...] Poate că, alături de rațiune, sensibilitate, voință și inteligență, dragostea de „casă" este și ea o facultate a minții iremediabil și definitoriu proprie omenescului (sau, de vreți, preaomenescului). [...] De nu cumva, invocând limbajul științific, am fi în măsură să afirmăm, poate mai explicit, că țara și casa – interconexate – alcătuiesc însuși centrul de greutate al sinelui?

N. Steinhardt, *Dezrădăcinare, emigrare*, în *Monologul polifonic*

***nefungibil** - (despre bunuri) care nu poate fi înlocuit cu altul

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei *în legătură cu* în text. **4 p.**
2. Indică numele unui scriitor citat de N. Steinhardt în fragmentul dat. **4 p.**
3. Menționează diferența dintre *casă* și *locuință*, așa cum reiese din primul paragraf al textului. **4 p.**
4. Precizează două cuvinte/grupuri de cuvinte care se constituie în definiții ale *căminului* în accepțiunea lui N. Steinhardt. **4 p.**
5. Prezintă o caracteristică a emigrantului, raportându-te la ultimul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi în ce măsură *căminul* poate sau nu poate garanta echilibrul interior al unui individ, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Monologul polifonic* de N. Steinhardt. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

Nihil mișcă valuri blonde pe câmpii cuprinși de Maur,*
Peste el cerul d'Egipet desfăcut în foc și aur;
Pe-a lui maluri gălbii, șese, stufu-l crește din adânc,
Flori, jivaeruri în aer, sclipesc tainice în soare,
Unele-albe, nalte, fragezi, ca argintul de ninsoare,
Alte roșii ca jăratic, alte-albastre, ochi ce plâng. [...]

Se-nserează... Nilul doarme şi ies stelele din strungă,
Luna-n mare îşi aruncă chipul şi prin nori le-alungă.
Cine-a deschis piramida şi-năuntru a intrat?
Este regele: în haină de-aur roş şi pietre scumpe,
El intră să vad-acolo tot trecutul. - I se rumpe
Al lui suflet, când priveşte peste-al vremurilor vad.

În zadar guvernă regii lumea cu înţelepciune,
Se-nmulţesc semnele rele, se-mpuţin faptele bune;
În zadar caut-al vieţii înţeles neieslegat.
Iese-n noapte... şi-a lui umbră lungă-ntins se desfăşoară
Pe-ale Nilului lungi valuri. - Astfel pe-unde de popoare
Umbra gândurilor regii se aruncă-ntunecat.

Mihai Eminescu, *Egipetul*

***maur** – persoană făcând parte din populaţia care locuia în Antichitate în nord-vestul Africii

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţile de construcţie a unui personaj dintr-un roman studiat, scris după anul 1980.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din romanul studiat;
- evidenţierea unei trăsături de caracter a personajului ales, prin două episoade/ secvenţe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură şi de limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru construcţia personajului, din seria: acţiune, conflict, modalităţi de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor*- 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 30

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Mulţi dintre noi au avut în viaţă experienţe în care anumite emoţii s-au dovedit mai degrabă un obstacol, un inamic în calea succesului. Tristeţea, furia, frica poate ne-au împiedicat să ne realizăm scopurile sau să stabilim relaţii normale cu ceilalţi.

În acest context se ridică întrebările: Care este rolul emoţiilor în viaţa noastră? Sunt ele utile?

Cercetări din domeniul medical au arătat că exprimarea emoţiilor este esenţială pentru sănătatea noastră. În prezent cercetările din medicină nu se mai opresc pe demonstrarea faptului că emoţiile influenţează starea noastră de sănătate, ci, mai degrabă, ele încearcă să afle care este rolul emoţiilor în apariţia sau evoluţia unor anumite boli. Spre exemplu, un pericol pentru inima noastră îl reprezintă starea de ostilitate, depresia după un infarct miocardic amplifică riscul unor complicaţii şi al mortalităţii în anul următor infarctului, iar nivelul de stres şi sentimentele de neputinţă sunt factori de risc pentru hipertensiunea arterială. De asemeneu, tristeţea şi anxietatea afectează sistemul imunitar.

Atunci, dacă dorim să avem o sănătate optimă, avem nevoie să ne controlăm emoţiile. Aceasta poate însemna să ne diminuăm tendinţa de a ne înfuria, dacă dorim să avem relaţii satisfăcătoare cu ceilalţi sau, dacă dorim să diminuăm ocaziile care conduc la furie şi resentimente, poate e nevoie să învăţăm să ne manifestăm mai repede şi deschis nemulţumirile. Pentru o sănătate bună, avem nevoie să provocăm, să dezvoltăm şi să protejăm emoţiile pozitive cum ar fi bucuria şi buna dispoziţie.

Emoţiile ne influenţează judecata, memoria şi atitudinea noastră faţă de evenimente şi joacă un rol esenţial şi în comunicarea noastră cu ceilalţi. Importanţa recunoscută a emoţiilor a condus la apariţia noţiunii de inteligenţă emoţională, cu componentele ei:

– recunoaşterea propriilor emoţii, numirea acestora şi capacitatea de a le diferenţia;

– exprimarea emoţiilor, astfel încât comunicarea cu ceilalţi să se îmbunătăţească şi nu să se deterioreze;

– capacitatea de a utiliza emoţiile în mod util, astfel încât o persoană să nu fie condusă sau paralizată de emoţii;

– capacitatea de a recunoaşte emoţiile celorlalţi şi capacitatea de a reacţiona la acestea.

A recunoaşte o emoţie este important pentru a o putea controla mai eficient şi a ne putea folosi de ea. Recunoaşterea propriilor emoţii nu vine de la sine. Pentru a reuşi aceasta, trebuie să fim atenţi la reacţiile noastre intime, să le acceptăm şi să le controlăm, ceea ce va duce la creşterea inteligenţei noastre emoţionale. [...]

În concluzie, putem spune categoric că emoţiile influenţează starea noastră de bine şi capacitatea noastră de adaptare la lume.

Daniela Pasăre, *Rolul emoţiilor în viaţa noastră*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *să ne realizăm scopurile.* **4 p.**
2. Indică două emoţii negative care sunt inamici în calea succesului, aşa cum reiese din text. **4 p.**

3. Explică, folosind informațiile din textul dat, de ce trebuie să ne controlăm emoțiile. **4 p.**
4. Precizează, valorificând textul dat, cum a apărut noțiunea de *inteligență emoțională*. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, concepția autorului despre relația dintre emoții și starea noastră de bine, valorificând informațiile surprinse în penultimul alineat al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă gestionarea propriilor emoții poate sau nu poate fi o cale de adaptare a omului la lumea în care trăiește, valorificând informațiile transmise de textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate: 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă: În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături specifice modernismului:

Frate, o boală învinsă îți se pare orice carte.
Dar cel ce ți-a vorbit e în pământ.
E în apă. E în vânt.
Sau mai departe.

Cu foaia această închid porțile și trag cheile.
Sunt undeva jos sau undeva sus.
Tu stinge-ți lumânarea și-ntreabă-te:
taina trăită unde s-a dus?

Ți-a mai rămas în urechi vreun cuvânt?
De la basmul sângelui spus
întoarce-ți sufletul către perete
și lacrima către apus.

Lucian Blaga, *Închetare*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale comediei, prin raportare la un text studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături ale comediei, prezente în textul studiat;
- prezentarea subiectului comediei, prin raportare la tema acesteia;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură și de limbaj, semnificative pentru comedia studiată, din seria: conflictul dramatic, modalități de caracterizare a personajelor, limbaj, notațiile autorului.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 31

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Rep.: *De ce credeți că e important ca liceenii să vorbească despre filme, după ce le vizionează?*

Carmen Lopăzan: *În sistemul de învățământ românesc de până acum, elevul nu a fost încurajat să vorbească. Există în noi această frică de a nu greși, de a nu avea o părere care să deranjeze și, de cele mai multe ori, preferăm să nu o spunem de teama consecințelor.[...] De asta mi se pare important acest proiect. Îi pune pe elev în poziția de a-și exprima părerea și de a o susține.*

Rep.: *La ce contribuie educația cinematografică în dezvoltarea elevului?*

Carmen Lopăzan: *Cred că le schimbă perspectiva, poate doar și pentru faptul că ei nu o consideră o materie, că nu e ceva obligatoriu. Le dezvoltă simțul vizual, auditiv, simțul măsurii.*

Florin Barbu: *La educarea privirii, în primul rând. Pentru că filmul este o formă de artă foarte înșelătoare, manipulatoare și pentru că ne dă totul mură-n gură, de la primul la ultimul cadru, lăsându-ne să credem că acela e singurul adevăr. [...] Doar că, dacă vrem să înțelegem (dincolo de) imaginile pe care le vedem și dacă vrem să avem și propriul nostru adevăr, trebuie să trecem de imaginea pe care tocmai am văzut-o.*

Andreea Mihalcea: *Din punct de vedere psihologic, contextualizarea și analizarea filmelor ar putea duce nu doar la dezvoltarea cognitivă sau a creativității și a sensibilității artistice, ci ar putea avea un rol și în dezvoltarea inteligenței emoționale, elevii trebuind să examineze limbajul non-verbal al actorilor și să asocieze, de pildă, anumite expresii cu trăirile interioare sau cu atitudinile corolare*. [...] De asemenea, educația vizuală poate influența pozitiv filtrarea informațiilor media, încurajarea discuțiilor pe marginea filmelor poate contribui la exprimarea articulată de opinii personale și la încurajarea exersării gândirii critice. [...]*

Rep.: *Recomandați un film care i-ar face pe adolescenți să se îndrăgostească de film ca artă.*

Carmen Lopăzan: ***Labirintul lui Pan**, regia Guillermo del Toro, 2006.*

Florin Barbu: *Propria experienţă e, pentru mine, singura care e autentică, aşa că n-am să dau un răspuns doar de amorul artei. Adică, am să vorbesc despre filmul care pe mine m-a făcut să mă îndrăgostesc nebuneşte de cinema. Şi să fiu tot mai îndrăgostit:* ***Star Wars****.*

Actriţa Carmen Lopăzan, criticii de film Andreea Mihalcea şi Florin Barbu, interviu pe tema *„educaţia cinematografică"*, în http://www.ziarulmetropolis.ro/filme-pentru-liceeni-si-educatie-cinematografica/

***corolar** - concluzie care urmează ca o consecinţă a unei teoreme demonstrate; idee, concluzie care se desprinde dintr-o teorie, dintr-o afirmaţie

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al expresiei *de amorul artei*. **4 p.**
2. Indică motivul precizat de Carmen Lopăzan pentru care e important ca liceenii să vorbească despre filme după ce le vizionează. **4 p.**
3. Explică, valorificând informaţiile transmise de text, de ce Florin Barbu consideră filmul *o formă de artă foarte înşelătoare*. **4 p.**
4. Precizează cele două titluri de filme cu care actriţa Carmen Lopăzan şi criticul de film Florin Barbu cred că i-ar convinge pe liceeni să se îndrăgostească de această artă, aşa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, rolul educaţiei cinematografice, valorificând perspectiva Andreei Mihalcea. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă educaţia cinematografică este sau nu importantă în formarea adolescenţilor, folosind informaţiile din fragmentul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind rolul verbelor la timpul imperfect:

Într-un ajun de sărbătoare, vremea rea făcu în sfârşit pace. Neîncrezător, nu ieşii decât târziu la plimbare. La zări se lumina a ploaie. Era aşa de albastră acea seară dulceagă şi lină, de un albastru închis, fluid, că oraşul părea scufundat în adâncimile tainice ale unei mări. Străzile mişunau de lume; fericirea de a trăi, de a se bucura de bunurile vieţii se oglindea pe toate chipurile, se răsfrângea în toate privirile, vie, aproape atâtătoare, dând frumuseţii femeilor o deosebită strălucire. Închipuirea mă purta în trecut, evocam vedenia a cum trebuie să fi fost în asemenea seri marile cetăţi ale vechimei, Babilonul, Palmira, Alexandria, Bizanţul? Îmbinând astfel realitatea şi visarea, urmai fără grabă şuvoiul mulţimii, până la podul de peste canal, unde ceasuri întregi aşteptam atunci pe sir Aubrey.

Drăgălăsenia locului era împlinită, desăvârşită, de albeaţa fără seamăn a câtorva lebede ce se aflau la acea oră albastră pe apă pareă într-adins. Nu mai trecui podul şi mă întorsei la un bîrt din apropiere. Pe când aşteptam masa, o privire aruncată pe un ziar m-a făcut să aflu abia atunci un lucru de care urlo târgul de două zile.

Mateiu Caragiale, *Remember*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unui text poetic studiat, aparţinând lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziţie şi de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 32

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Ajunsă un fenomen generalizat, de masă, devenită, pentru mulţi, o activitate curentă, adesea acaparantă, practicată pretudindeni, [...], lectura are, în comunism, funcţii esenţiale, vitale. Despre rezistenţa existenţială pe care o asigură cititul vorbeşte Norman Manea în ***Întoarcerea huliganului****: „Adevăratul test de supravieţuire, în apartamentul neîncălzit al vechiului imobil de lângă Parcul Cişmigiu, erau iernile. Ca în blocada Leningradului, în cel de-al Doilea Război Mondial, se putea rezista şi în Germania socialistă prin lectură". O descriere şi o explicaţie a acestui proces oferă Matei Călinescu: „A citi într-o lume totalitară*

e aproape același lucru cu a citi în închisoare – atunci când paznicii o îngăduie. Lectura care rezultă e în același timp riguroasă, atentă (cărțile demne de citit, relativ puține, sunt supuse unei lecturi profunde, intensive) și proiectivă – în sensul că cititorul proiectează în text propriile aspirații secrete, dorințe, gânduri, teorii".

În lectură, cititorul își descoperă sau își construiește viața interioară și gândirea individuală pe care regimul, prin politica sa uniformizantă, le neagă. „E evident – recunoaște Ana Blandiana – că ceea ce se căuta înainte în literatură era un pic de libertate interioară, greu de obținut în celelalte forme de manifestare a spiritului".

Pe lângă rolul de întreținere și de prezentare a unei vieți interioare, lectura a funcționat cu instrument de identificare și participare la o problematică autentică a vieții publice. Doar lectura privată – precizează Ion Vianu – „ne așeza la o cuviință, oportună distanță de vizitunea școlară totalitară care căta să ni se impună". [...] Aparținând unei generații mai tinere care n-a cunoscut marea teroare comunistă, ci numai consecințele sale, Vitalie Ciobanu recunoaște că prin lecturi a căpătat „vederea exterioară", necesară sustragerii din ideologizarea comunistă, după cum prin lectură a ajuns la valori morale alternative.

„Cititul nevrotic", cum îl numește Simona Popescu, dă seamă de faptul că în dictatură a existat „un cititor condamnat la lectură" (după expresia lui Al. Cistelecan). Însă, după cele mai multe mărturii, funcțiile dominante au fost cele de protecție, rezistență, eliberare interioară și formare a spiritului critic.

Sanda Cordoș, *Lumi din cuvinte*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al sintagmei *activitate curentă*. **4 p.**
2. Indică două funcții pe care le avea lectura în perioada comunistă, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, viziunea lui Matei Călinescu asupra a ceea ce însemna lectura în comunism. **4 p.**
4. Precizează două roluri pe care le-au avut lecturile în cazul lui Vitalie Ciobanu, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, imaginea cititorului din perioada comunistă, raportându-te la întregul conținut al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura poate sau nu poate fi considerată o formă de rezistență existențială într-un regim totalitar, folosind informațiile din fragmentul extras din *Lumi de cuvinte* de Sanda Cordoș.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două modalități de caracterizare a personajului Vera:

Vera suferea alternativ de două stări contradictorii: de o toropeală ce o făcea să caute patul sau canapeaua și să stea așa semiinconștientă, în vagi reverii, sau de o neliniște de a umbla până la istovire. Atunci colinda locurile pe unde se plimbase cu Jim, tresărind la orice pălărie de fetru gri, și spera în chip absurd să-l întâlnească fără să se fi înțeles de mai nainte, după ce va fi numărat rar până la zece. [...]*

Vera suferea că n-o mângâia nimeni, că nicio mână nu-i netezea părul și nu-i strângea umerii. Se voia ridicată în brațe și legănată, certată și alintată, îmbrăcată și dezbrăcată, în sfârșit, sub stăpânirea unei puteri mari, posesive și ocrotitoare, în sânul căreia să poată plânge. Și faptul că, fiind tristă, nimeni n-o întreba ce are spre a putea să suspine și să-și atragă mângâieri, o întrista și mai tare și o făcea încruntată și solitară.

Somnul Verei, atât de asemănător cu al florilor de altădată, era acum agitat și intermitent. Visa că vrea să alerge și plumburi grele îi apăsau picioarele; plângea și ofta în somn. [...] Uneori însă rămânea trează timp îndelungat, privind din pat pe fereastră nufărul lunar. [...]

G. Călinescu, *Cartea nunții*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din nuvela studiată;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 33

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Art. 2. *(1) Statul român recunoaște valoarea socială a activităților de voluntariat ca expresie a cetățeniei active, a solidarității și responsabilității sociale, precum și valoarea profesională ca expresie a dezvoltării personale, profesionale, interculturale și lingvistice a persoanelor care desfășoară aceste activități. [...]*

Art. 3. *a) voluntariatul reprezintă participarea voluntarului persoană fizică la activități de interes public desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de către persoane juridice de drept public sau de drept privat, fără remunerație, individual sau în grup. [...]*

Art. 7. *(1) Autoritățile administrației publice locale susțin voluntariatul ca metodă recunoscută prin care cetățenii pot participa activ la activități de voluntariat în comunitățile lor, metodă ce le permite acestora să abordeze probleme legate de acțiuni umanitare, mediu înconjurător, probleme sociale, și altele asemenea. [...]*

Art. 10. *(2) Activitatea de voluntariat se consideră experiență profesională și/sau în specialitate, în funcție de tipul activității, dacă aceasta este realizată în domeniul studiilor absolvite. [...]*

Art. 12. *Contractul de voluntariat trebuie să conțină minimum următoarele drepturi ale voluntarului:*

a) dreptul de a desfășura activitatea de voluntariat în concordanță cu capacitatea și disponibilitatea acestuia;

b) dreptul de a solicita organizației-gazdă eliberarea certificatului de voluntariat însoțit de raportul de activitate. [...]

Art. 13. *(1) Contractul de voluntariat trebuie să conțină următoarele obligații ale voluntarului:*

a) obligația de a presta o activitate de interes public, fără remunerație;

b) obligația unei conduite complementare cu obiectivele generale ale voluntariatului – îmbunătățirea calității vieții și reducerea sărăciei, dezvoltare sustenabilă, sănătate, prevenirea și gestionarea efectelor dezastrelor, incluziunea socială și, totodată, lupta împotriva excluderii sociale și discriminarea. [...]

Legea privind reglementarea activității de voluntariat în România

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul secvenței *activități de interes public* în text. **4 p.**
2. Indică două aspecte ale voluntariatului datorită cărora statul român recunoaște acest tip de activitate. **4 p.**
3. Menționează particularitatea voluntariatului prin care se diferențiază de celelalte raporturi de muncă, referindu-te la *Art. 3*. **4 p.**
4. Precizează patru domenii generale de interes spre care se orientează voluntariatul, așa cum reies din fragmentul citat. **4 p.**
5. Prezintă rolul certificatului de voluntariat și al raportului de activitate, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă voluntariatul poate sau nu poate fi o formă de civilizare a unei societăți, folosind informațiile din articolele extrase din Legea privind reglementarea activității de voluntariat în România. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale tradiționalismului:

Acolo unde-n Argeș se varsă Râul Doamnei
Și murmură pe ape copilăria mea,
Ca Negru-vodă, care descălecând venea,
Mi-am ctitorit viața pe dealurile toamnei.*

Prin ville de aur ca banii dintr-o salbă,
Pe al colinei mele împodobit pieptar,
Închis-am fericirea în strămtul ei hotar
De nuci bogați în umbră, umbrind o casă albă. [...]

Las altora tot globul terestru ca o minge,
Eu am rămas în paza prădvorului străbun,
Ca să culeg cu ochii livezile de prun,
Când alb Negoiul, toamna, de ceruri se atinge.

Și tot visând la vremea când înfloriră tei,
Pe când îmbracă țara al iernii alb suman,
Să deslușesc cum piere trecutul, an cu an,
Pe drumuri depărtate sunându-și clopoței. [...]

Ion Pillat, *Ctitorii*

* **a ctitori** - a întemeia, a fonda (cu privire la o biserică, o mănăstire, o instituție)

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul studiat;
- evidenţierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvenţe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură şi de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcţia personajului, din seria: acţiune, conflict, modalităţi de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte, *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 34

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

„Răscoala" apare, însă, mult mai târziu. Evenimentele, împrejurările, viaţa însăşi au determinat amânarea realizării ei. Ca să poată ajunge la scrierea epopeii răscoalelor ţărăneşti, el a avut nevoie nu numai de o cunoaştere amplă şi profundă a locurilor şi a oamenilor care trăiseră tragedia, dar şi de răgazul unei gestaţii îndelungate, aşa cum, de altfel, îi impunea o temă atât de complexă şi-i pretindea exigenţa lui recunoscută.

Şi cum Rebreanu era prin excelenţă scriitorul care nu „inventa" niciodată, ci „descoperea" întotdeauna, el simţi şi de data aceasta nevoia să meargă chiar la faţa locului, acolo unde, în 1907, se desfăşuraseră răscoalele în toată intensitatea şi înverşunarea lor.

Animaţi de acest gând, în luna mai am pornit amândoi cu maşina prin ţinuturile Vlaşca, Teleorman şi Argeş. Peste tot a stat prietenește de vorbă cu ţăranii, dintre care mulţi trăiseră acele neuitate timpuri de revoltă şi durere. [...] Serile când poposeam să înnoptăm la un ţăran sau altul, scriitorul îşi nota cu precizie tot ce – cu darul său deosebit – culesese de la cei cu care stătuse de vorbă peste zi. [...]

„Răscoala" existase în el întreagă, dar într-o stare încă haotică. Singura organizare ce izbutise să realizeze, după ani de frământare, era o împărţire pe capitole cu un conţinut aproximativ. Mai existau însă, în plus, sute de personaje, sute de episoade şi mii de detalii care, toate împreună, şi numai aşa, constituie ceea ce este în realitate „Răscoala" lui. [...] De multe ori, se aşeza seara la birou şi începea un subcapitolaş, fără să ştie precis ce va cuprinde. După un contact asiduu cu hârtia şi cu el însuşi, cu fiece rând scria, se clarificau lucrurile şi se aşezau într-o ordine organică. El simţea totdeauna că inspiraţia avea în aceste momente rolul hotărâtor. [...]

Rămas singur în acest mediu plăcut, în liniştea desăvârşită din Valea Mare, soţul meu a scris noapte de noapte, câte douăsprezece-patrusprezece ore în şir. Cu toată dorinţa şi munca depusă, nu era însă totdeauna mulţumit de progresul realizat. Câteodată mi se plângea chiar: „A mers destul de greu... De altfel, aici, în primul capitol, e greutatea cea mare, fiindcă aici se dobândeşte ritmul întregului roman."

Fanny Rebreanu, *Truda „Răscoalei" – cum scria romancierul*,
în *Amintiri despre Liviu Rebreanu*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *şi-i pretindea exigenţa lui recunoscută*. **4 p.**
2. Indică două zone în care şi-a desfăşurat Liviu Rebreanu cercetarea cu privire la Răscoala din 1907. **4 p.**
3. Explică o caracteristică a operei rebreniene, desprinsă din următoarea secvenţă: *Rebreanu era prin excelenţă scriitorul care nu „inventa" niciodată, ci „descoperea" întotdeauna*. **4 p.**
4. Precizează de ce avea nevoie scriitorul pentru a realiza romanul „Răscoala", aşa cum reiese din primul paragraf. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură a scriitorului Liviu Rebreanu, valorificând informaţiile din textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă actul creator depinde sau nu exclusiv de inspiraţie, folosind informaţiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre Liviu Rebreanu*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enumţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind două modalităţi de caracterizare utilizate în construcţia personajului Mohamed:

Tabloul 13
Cortul sultanului

MOHAMED: *Când am insomnie, seara, înainte de culcare, iau un atlas istoric şi puţină apă. Şi, aşteptând să-şi facă efectul, urmăresc cu degetul imperiul hitiţilor... Dar peste o clipă trebuie să o iau de la început, pentru că, de fapt, imperiul hitiţilor e imperiul egiptenilor... nu, al asirienilor... al medo-caldeenilor... al perşilor... Dacă aşa stau lucrurile, mă gândesc, pot să dorm şi eu liniştit...*

STRATOS: *Măria-Sa vorbeşte astfel...*

MOHAMED (Oftând): *Dar nu pot dormi... sunt nefericit!...*

STRATOS: *Cuceritorul e nefericit!*

MOHAMED: *Cucereşti inimi, ocupi ţări una după alta, aduni bogăţii... ei, şi? La orice nivel, sufletul omenesc e măcinat de o imensă nelinişte... care e ca igrasia ce pune stăpânire încet, încet, pe un palat cu temelia în apă...*

STRATOS: *Poate iubiţi...*

MOHAMED: *Toţi iubim şi suntem neînţeleşi. Spune-mi unul care a fost înţeles... în dragoste... şi în ce limbă?*

Marin Sorescu, *Răceala*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unui text poetic studiat, aparţinând lui George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziţie şi de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 35

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Sub diferite variaţii de detaliu, omul care locuieşte astăzi continentul nostru se prezintă sub două tipuri bine definite: occidentalul şi orientalul. În apusul şi centrul Europei domneşte o mentalitate, iar către răsărit, către posturile cele mai avansate ale Axiei, o alta. Englezul, francezul, germanul, italianul, scandinavul, cu toate deosebirile dintre ei, constituie la un loc acelaşi fel de civilizaţie. Tehnicile lor, felul de vedea viaţa, felul adaptării la mediu sunt comune. Dincolo, la frontierele Axiei, ca o peninsulă intrată în viaţa Europei, turcii, rugii, o parte dintre popoarele balcanice constituie o altă lume, cu alte legi, cu alt suflet, cu altă filozofie.

Tipică civilizaţia occidentală stă într-un singur cuvânt: aptitudine creatoare. Ridicat deasupra mediului, dominând prin stăpânire de sine, prin curaj, prin răbdare şi iniţiativă, occidentalul e spirit activ mai înainte de toate. El preface ambianţa, sfinţeşte locul, căruia îi impune legea şi ideea sa şi care îl ascultă docil şi învins. Apuseanul e stăpânul voinţei sale elastice şi ferme în acelaşi timp şi pentru aceasta e şi stăpânul lucrurilor înconjurătoare. El subjugă forţele naturii, sezoanele, flora şi fauna. Dar mai ales a inventat tehnicu, care i-a devenit aliată ascultătoare.

Psihologia orientalului e exact contrară. Ea se reduce, de obicei, la resemnare pasivă. Dacă occidentalul se impune mediului, orientalul se supune. Forţa naturii îl zăpăceşte, îl zdrobeşte, îl apasă. Recunoaşte într-însa cine ştie ce forţă religioasă misterioasă, contra căreia i se pare inutil să mai lupte. Ordinea evenimentelor i se pare mai dinainte stabilită de un zeu inefabil. Totul e acceptat aşa cum se prezintă. Filozofia vieţii e supunerea, resemnarea la forţele care ne depăşesc, şi pe care nu le putem schimba, ci doar îmblânzi prin ascultare.*

Între aceste două tipuri extreme de civilizaţie, între aceste două interpretări ale existenţei, datorită a două structuri deosebite, între creaţiunea occidentalului şi resemnarea orientalului, se poate găsi o valoare intermediară. Să numim această structură sufletească adaptabilitate.

Mihai Ralea, *Fenomenul românesc*

***inefabil** - inexplicabil

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al expresiei *sfinţeşte locul*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informaţiile transmise de text, două aspecte comune ale occidentalilor. **4 p.**
3. Explică, pe baza informaţiilor transmise de text, în ce constau diferenţele dintre psihologia orientalului şi cea a occidentalului. **4 p.**
4. Precizează două dintre popoarele care alcătuiesc lumea orientală, la care se referă textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, imaginea civilizaţiei occidentale, raportându-te la informaţiile transmise de cel de-al doilea paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă stăpânirea mediului poate sau nu poate fi considerată un semn al civilizaţiei, folosind informaţiile din fragmentul extras din *Fenomenul românesc* de Mihai Ralea. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

Eminescu n-a existat
A existat numai o țară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile fac noduri albe. [...]

Și, mai ales, au existat niște oameni simpli
Pe care-i chema: Mircea cel Bătrân,
Ștefan cel Mare,
Sau mai simplu: ciobani și plugari,
Cărora le plăcea să spună
Seara în jurul focului poezii –
„Miorița" și „Luceafărul" și „Scrisoarea a III-a".

Au mai existat și niște tei,
Și cei doi îndrăgostiți
Care știau să le trolenească toată floarea
Într-un sărut. [...]

Și pentru că toate acestea
Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume,
Li s-a spus
Eminescu.

Marin Sorescu, *Trebuiau să poarte un nume*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 36

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

E. S: *Au trecut 17 ani de când erai elev. Cum era viața de liceu din Neculce?*

T. C: *Mie nu mi-a plăcut foarte mult în liceu. O spun tot timpul, sus și tare și nu cred că pentru mine liceul a fost la fel de important pe cât a fost facultatea. Pasiunea mi-am descoperit-o în facultate, în primul an. Am avut în liceu profesori care au însemnat ceva pentru mine, i-am menționat și astăzi. Am avut modele în profesorii mei și am avut ce învăța de la o parte dintre ei. Recunosc, nu de la toți, dar cred că ar fi și imposibil.*

E. S: *Cum erai pe vremea aceea?*

T. C: *Eram timid și arogant, pentru că încercam să maschez o timiditate. Nu aveam o gașcă, eram destul de singur, așa, aveam doi-trei prieteni mai buni, dar nu ieșeam foarte mult.*

E. S: *Cum arăta o zi din viața ta de adolescent?*

T. C: *Cum arată și acum. Dacă aveam școală de dimineață, mă trezeam greu și mă duceam la liceu, după ce ieșeam o mai ardeam aiurea puțin, dacă mai aveam teme și lucruri de făcut le făceam. Dar nu pot spune că eram foarte eficient.*

E. S: *Astăzi ai vorbit despre vise, despre pasiune. La 18 ani aveai vreun vis?*

T. C: *Visul meu a fost tot timpul să devin actor. Nu era un vis foarte bine conturat, dar acest lucru s-a întâmplat în anul I de facultate, atunci când a apărut și pasiunea. Tot în anul I sau II, a apărut visul cu muzica. Iar în anul IV mi l-am și împlinit. Lucrurile s-au înlănțuit.*

E. S: *Ești un artist complet acum. Actor, cântăreț. Ce le-ai transmite puștilor care vor să devină actori?*

T. C: *Să încerce. Să nu deschidă ochii doar la piedici. Să deschidă ochii și la speranță. Și le-aș spune că este o meserie care merită făcută, dacă simți că nu poți să faci altceva. Este o meserie care nu se poate trăda.*

E. S: *Ce n-ai învățat în școală?*

T. C: *N-am învățat în școală să am răbdare. N-am învățat în școală să fiu mai profund și să mă preocupe lucrurile mai importante. N-am învățat în școală să mă preocup numai de treaba mea, să nu mă abat de la drum lucruri colaterale, n-am învățat în școală să nu mă uit în curtea altuia. N-am învățat în școală o grămadă de lucruri care țin de un bun-simț de viață, pe care de multe ori profesorii nu au avut timp să ni-l transmită. La 16 ani crezi că le știi pe toate. N-am învățat în școală că nu le știu pe toate. [...]*

Edward Stănescu – interviu cu Tudor Chirilă, în *Viața de liceu*, 29 august 2009

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *o mai ardeam aiurea*. **4 p.**
2. Precizează care au fost cele două pasiuni majore ale lui Tudor Chirilă, raportându-te la răspunsurile oferite de acesta. **4 p.**
3. Explică în ce constă sfatul pe care Tudor Chirilă îl dă tinerilor liceeni care vor să devină actori, așa cum se deduce din text. **4 p.**
4. Indică două trăsături de caracter pe care le avea artistul în liceu, valorificând textul dat. **4 p.**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atitudinea lui Tudor Chirilă față de școală, așa cum se desprinde din ultimul paragraf al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă pasiunile din liceu pot sau nu pot fi definitorii pentru evoluția ulterioară a unui tânăr, folosind informațiile din fragmentul extras din interviul lui Edward Stănescu cu Tudor Chirilă în *Viața de liceu*, 29 august 2009. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două motive literare:

Mi-am urzit din sunet și culoare,
Din cuvinte dure zi de zi,
Turnul versului înalt în care
Îmi adorm durerea de-a trăi.

Zi de zi și lună după lună,
Izvorăsc din mine ca din mări
Insule de gânduri, ce adună
Cânturi fremătând peste uitări.

Ani de ani și clipă după clipă,
Vierme de mătase m-am făcut.
Fluturul simțindu-l, ce-n aripă
O să-mi schimbe brațele de lut. [...]

Ion Pillat, *Arta poetică*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text dramatic studiat, aparținând lui I.L. Caragiale.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul dramatic studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*structura părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 37

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Oare Facebook-ul contribuie la consolidarea stimei de sine, sau această metodă populară de a ține legătura cu prietenii ne face mai vulnerabili? Există opinii divergente în legătură cu această problemă.

Jeffrey Hancock, profesor de comunicare la Universitatea Cornell a afirmat că Facebook-ul crește stima de sine: „Spre deosebire de o oglindă, care ne arată cu precizie cum suntem și a cărei imagine ar putea avea un efect negativ asupra stimei de sine, dacă imaginea reflectată nu corespunde idealurilor noastre, Facebook ne arată o versiune pozitivă a propriei persoane. Nu e neapărat o imagine falsă, dar e una pozitivă."

Dar există și opinii contrare.

Cercetătorul Soraya Mehdizadeh, a investigat 100 de utilizatori de Facebook, măsurând frecvența cu care postau fotografii și status update-uri și timpul petrecut pe site. De asemenea, cercetătoarea a măsurat nivelul narcisismului și al stimei de sine a subiecților studiului. Concluziile au arătat că narcisiștii și cei cu stimă de sine redusă petrec în general mai mult timp pe Facebook decât ceilalți. Tot ei au o tendință mai accentuată de a posta fotografii și update-uri în care se laudă și caută să creeze în propriii ochi.

Alex Jordan, de la Universitatea Stanford, a realizat un studiu pe 80 de utilizatori Facebook, investigându-le opiniile în legătură cu experiențele pozitive sau negative pe care le au persoanele din rețeaua lor de prieteni. Concluziile au arătat că utilizatorii de Facebook supraapreciază numărul de experiențe pozitive pe care le au prietenii lor și subapreciază numărul de experiențe neplăcute.

De aceea a concluzionat că Facebook ar putea să accentueze tendința naturală pe care o au persoanele cu stimă de sine scăzută, aceea de a considera că cei din jur o duc mai bine decât ei. Deoarece pe Facebook sunt prezentate doar cele mai haioase și mai pozitive aspecte ale vieții utilizatorilor, când vizualizăm profile de Facebook în mintea noastră au loc

comparații în care ne vedem constant ca fiind dezavantajați. Pentru cei cu o stimă de sine normală nu contează foarte mult acest lucru, dar la cei cu o imagine de sine fragilă simptomele depresive se pot accentua în urma utilizării Facebook.

http://www.infopsihologia.ro/2012/11/facebook-ul-si-stima-de-sine/

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei *să crească în proprii ochi* în text. **4 p.**
2. Indică numele a doi cercetători care susțin că Facebook accentuează scăderea stimei de sine, așa cum reiese din fragmentul dat. **4 p.**
3. Explică de ce, conform viziunii lui Jeffrey Hancock, Facebook-ul crește stima de sine. **4 p.**
4. Precizează, valorificând informațiile transmise de text, care sunt, potrivit cercetătorului Soraya Mehdizadeh, cele două categorii de persoane care petrec mai mult timp pe Facebook. **4 p.**
5. Prezintă concluziile studiului realizat de Alex Jordan, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă Facebook-ul consolidează sau nu stima de sine a unei persoane, folosind informațiile din textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două motive literare:

Într-o noapte a plouat, foarte tare, cu fulgere
și când am ieșit din casa unde așteptasem zadarnic, s-a stins
lumina electrică în tot satul, am mers pe șosea –
după un timp nici nu ne-am mai grăbit,
după câțiva pași, ea și-a scos sandalele - și a mers
în picioarele goale pe asfaltul cald al șoselei.
ploua foarte tare - ne țineam de mână – într-un timp am fugit.
ea rădea – se bucura mult – eu eram serios –
dar fugeam ținând-o de braț și doar mai târziu,
când a fulgerat și s-a făcut o scurtă zi albă, am văzut
că trecusem cu mult de curtea noastră.

Mircea Ivănescu, *Întuneric*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 38

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Un bărbat a intrat în stația de metrou Washington DC și a început să cânte la vioară; era o dimineață friguroasă de ianuarie. Timp de 45 de minute a cântat 6 piese de Bach. În acest timp, aproape o oră, s-a calculat că pe lângă el au trecut mii de oameni, mulți dintre ei în drum spre job-uri. Doar trei minute au trecut și un bărbat de vârstă mijlocie a remarcat că se aude un muzician cântând. A încetinit mersul apoi s-a oprit câteva secunde... însă și-a reluat grăbit mersul spre programul zilnic.

Un minut mai târziu, violonistul a primit primul dolar bacșiș: o femeie i-a aruncat banul în pălărie fără a se opri din mers. Câteva minute mai târziu, cineva s-a rezemat de zid să-l asculte, însă bărbatul și-a privit ceasul și și-a continuat drumul. În mod cert, întârzia la muncă! Primul care i-a acordat atenție a fost un băiețel de 3 ani. Mama sa mergea grăbită mai în față și s-a înfuriat când puștiul s-a oprit. Într-un final, a reușit să-l urnească din fața violonistului și să-și continue drumul, deși copilul a rămas cu capul întors tot timpul spre muzician. Situația s-a repetat și cu alți copii. Toți părinții, fără excepție, i-au obligat să-și continue drumul.

În cele 45 de minute în care violonistul a cântat, doar 6 persoane s-au oprit pentru a-l asculta o vreme. Cam 20 dintre ei i-au oferit bani fără a-și încetini pasul. A strâns $32. Când a terminat și s-a așternut tăcerea, nimeni n-a remarcat. Nimeni n-a aplaudat, nimeni n-a

făcut un semn de apreciere. Nimeni nu ştia că violonistul era Joshua Bell, unul dintre cei mai buni violonişti din lume. A cântat cele mai dificile piese care au fost compuse vreodată pentru vioară cu un instrument care valorează astăzi mai mult de 3,5 miliarde dolari.

Cu două zile înainte de a cânta în metrou, Joshua Bell a cântat cu casa închisă (s-au epuizat toate biletele) în teatrul din Boston, deşi un bilet costa în medie 100$.

Este o poveste reală. Joshua Bell cântând incognito la metrou a fost un experiment organizat de Washington Post (celebrul ziar) ca parte a unui experiment social despre percepţie, gusturi şi priorităţi ale persoanelor. Întrebarea era aceasta: într-un loc banal şi la o oră inadecvată mai apreciem frumuseţea? Sau nu o mai apreciem? Recunoaştem un talent într-un context neaşteptat?*

Nimeni nu are timp pentru frumuseţe, www.credinţa-ortodoxa.com

***incognito** - fără să fie cunoscut; în ascuns; cu nume fals

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *a cântat cu casa închisă*. **4 p.**
2. Indică numele violonistului la care face referire textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informaţiilor din text, atitudinea diferită a adulţilor şi a copiilor faţă de violonist. **4 p.**
4. Precizează numele ziarului care a organizat experimentul, aşa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, scopul experimentului la care se referă textul dat, pornind de la întrebările din final. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă oamenii sunt capabili sau nu să aprecieze frumuseţea şi adevăratele valori într-un context neaşteptat, folosind informaţiile din fragmentul extras din *Nimeni nu are timp pentru frumuseţe*.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind două trăsături ale *genului epic*.

Pe la unsprezece noaptea am venit la cazinou. Mărturisesc, fără vreo emoţie deosebită, căci credeam că n-o s-o găsesc pe Irina, trecusem prin tot oraşelul, şi pe la cazinou chiar, şi n-o văzusem, şi mă deprinsesem cu ideea că n-o s-o întâlnesc, după obicei. Printre mese, era şi o masă lungă, cu multă lume în jurul ei. Privirea mi s-a plasat, ca din întâmplare (sau poate dusă de cine ştie ce instinct), spre una din persoane, spre chipul ei. Totul s-a petrecut într-o secundă. Nu mi-am dat seama că era Irina şi nici n-am sesizat că ea se uita la mine. Ne uitam unul la altul, şi eu n-am priceput decât când ea şi-a întors ochii. A fost o porţiune de timp (mai puţin ca o secundă) când ea de-abia începuse să-şi întoarcă ochii, şi eu am înţeles că era ea. Singura dată când ne-am mai văzut. Nu ştiu dacă ea s-a mai uitat la mine pe furiş, dar eu n-am mai avut curajul s-o privesc, cu toate că am rămas la masa vecină încă un ceas. Am continuat cu prietenii mei să fiu vesel, strident, să râd, să vorbesc tare, să dansez - tot timpul copleşit de prezenţa Irinei. Ce s-o fi petrecut cu ea! Mi-aş da viaţa toată să ştiu ce se petrecea în ea! Reflecta: „Suport mai uşor prezenţa lui decât mă aşteptam", sau era invadată de trecut şi de dragoste? Sau mă privea cu simpatie, ca o persoană în vârstă pe un copil? Ce concluzie pot să trag că n-a plecat imediat? Că n-a vrut să facă niciun gest deplasat? Sau că nu era în stare să plece? Rămânând, îl umilea pe bărbatul ei de alături, sau îi demonstra că, în sfârşit, avea tărie sufletească?

Anton Holban, *Obsesia unei moarte*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unui text dramatic studiat, aparţinând perioadei postbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul dramatic studiat, prin comentarea a două secvenţe dramatice;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură şi de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat, din seria: acţiune, conflict dramatic, modalităţi de caracterizare a personajelor, notaţiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 39

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Berlin – Wilmersdorf, sâmbătă, 30 iulie/12 august 1905

Dragă Costică,

[...] Iată ce cred eu. Şi mai cred, iarăşi, că altruismul, ca să fie în adevăr efectiv, nu trebuie să însemneze anihilarea absolută a egoismului, ci concilierea bine echilibrată cu

această. Să nu zici repede că astea sunt numai vorbe goale şi focuri de cuvinte fără fond. Ai răbdare... Cum poate cineva concepe ideea de datorie faţă cu lumea prin negaţiunea aceleiaşi datorii faţă cu sine însuşi, care este şi el o parte a lumii, parte demnă de atenţie cu atât mai mult cu cât ea are mai multă atenţie pentru necazurile altora, supusă şi ea aceloraşi dezastre, doritoare şi ea de aceleaşi delicii? – Un suflet întreg, tocmai printr-un fel de egoism delicat şi hiperiritabil, devine altruist: îi este milă de durerile altora şi vrea, cu paguba lui, să le liniştească, şi doreşte să facă bine altora, chiar sacrificând binele lui; fiindcă acele dureri ale altora sunt supărătoare pentru simţirea lui, îi turbură binele lui. El trebuie să-şi ştirbească binele lui pentru al altora, vrând tocmai să şi-l asigure pentru partea care-i mai poate rămânea: îşi împlineşte o datorie către sine, îndeplinind alta către ceilalţi. Când văd o nedreptate care personal nu m-atinge deloc, pentru ce mă revolt şi caut s-o reprim şi să-i împiedic recidiva? Pentru că este pentru mine o ofensă intolerabilă, care trebuie reparată: îmi tulbură liniştea pe care trebuie să mi-o recapăt. Mă simţ dator către nedreptăţi, simţindu-mă dator către mine însumi. [...]

Prin urmare, reviu: altruist fii cât poftești, asta e bine şi frumos; păstrează însă un fond de egoism; îngrijeşte puţin şi de tine; vino într-o atmosferă curată să-ţi reîmprospătezi forţele trupeşti şi sufleteşti, pe cari destul şi peste măsură le-ai frământat atâta vreme – o viaţă de om. [...]

Aşteptând răspunsul tău, te-mbrăţişez cu drag şi dor,

al tău frate,
Caragiale

Scrisoarea lui I.L. Caragiale către C. Dobrogeanu-Gherea,
în *Cele mai frumoase scrisori*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al secvenţei *vorbe goale şi focuri de cuvinte fără fond.* **4 p.**
2. Indică formula cu care se adresează expeditorul destinatarului său, precizând rolul acesteia în relaţia dintre cei doi. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care I.L. Caragiale îl invită pe destinatar să-l viziteze la Berlin. **4 p.**
4. Precizează când devine altruismul eficient, în viziunea lui I.L. Caragiale, valorificând informaţiile din primul paragraf al textului dat. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură de caracter a destinatarului, raportându-te la tematica scrisorii. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă egoismul poate sau nu poate fi o extensie a altruismului, folosind informaţiile din scrisoarea lui I.L. Caragiale către C. Dobrogeanu-Gherea. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; 2 p.
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; 2 p.
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

Subiectul al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind rolul verbelor la timpul prezent:

Afară vântul se jăleşte,
Izbindu-se de crengi uscate,
Şi-n jur singurătatea creşte
Pe când suspin încet şi trist.

Luna aruncă raze reci
Peste pământul amorţit,
Ce parcă doarme-un somn de veci;
Pe când eu stau ca aiurit.

De-aceea caut să mă înşel
C-un cântec fără înţeles,
S-alung urâtul, căci cu el
De-un timp stau atât de des!

Ştefan Petică, *Aproape de nebunie*

Subiectul al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unei comedii studiate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea comediei studiate într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în comedia studiată, prin comentarea a două secvenţe dramatice semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziţie şi de limbaj, semnificative pentru comedia studiată, din seria: acţiune, conflict, notaţiile autorului, limbajul personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 40

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

În familie i se spunea Iorguț. Numele lui real era Gheorghe Vasiliu și a fost al cincilea copil din cei nouă pe care i-au avut Dimitrie și Zoița Vasiliu, un comerciant și o casnică. [...] era un bărbat scund, cu o conformație plăpândă, avea ochii albaștri, iar ticul său era să-și ciupească mustața. În tinerețe, purtase plete blonde. [...] era un om timid, tăcut și retras, „răspundea doar dacă era întrebat", după cum și-l amintea un cunoscut. „De obicei, stau aproape toată ziua în casă. Nu mă plictisesc și nu mă neliniștesc în singurătate. Din cauza temperamentului meu, mi-am croit fatal o astfel de viață. Și apoi n-am fost totdeauna prea sănătos. Societatea cere oameni robuști, care să construiască cu spor pentru ea, să-i ducă mai departe rostul. Melancolia firii mele nu ar fi niciodată înțeleasă. Unii îmi spun că sunt un inadaptabil, că fug de oameni. Este o exagerare. Iubesc oamenii și îi privesc cu interes din geamul casei mele... Evit oamenii, pentru că persoana mea ar aduce un fel de umbrire peste veselia lor spontană. Îi respect prea mult ca să le aduc vreo supărare." Uneori își lăsa barbă și purta mai mereu pelerină neagră. Avea o grădină destul de mare unde îi plăcea să se plimbe și unde era vizitat de prieteni: „Cu toată starea mea, nu sunt lipsit de prieteni. Zilnic sunt cercetat de cunoscuți și amici, care caută să mă distragă din apatia în care te cufundă inconștient izolarea... Caut oameni, îmi place zgomotul lor. Ei mă cheamă, dar eu fug să nu aștern tăcere peste cheful lor".

S-a căsătorit cu Agatha Grigorescu, o fată orfană de ambii părinți, încă din adolescență, mai tânără decât el cu 14 ani. [...] Biografii o descriu pe Agatha Grigorescu, absolventă a Facultății de Litere și filosofie din București, ulterior profesoară de limba română și ea însăși poetă, drept o ambițioasă fără scrupule, căsătorită cu el din dragoste pentru poezie. A preluat comanda familiei, ocupându-se de slujbele și operele poetului, protejându-l și rezolvându-i toate problemele.

Marius Chivu, *Tot ce nu știai despre Bacovia*, în *Dilema Veche*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *mi-am croit fatal o astfel de viață.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, motivul pentru care Agatha Grigorescu s-a căsătorit cu poetul Gheorghe Vasiliu (George Bacovia). **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, de ce poetul a ales să își petreacă mai mult timp în casă. **4 p.**
4. Precizează obiectul vestimentar pe care îl purta mereu poetul, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea lui Gheorghe Vasiliu despre relația sa cu ceilalți, raportându-te la problematica întregului text. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă timiditatea poate sau nu poate fi un impediment în relaționarea cu ceilalți, folosind informațiile din fragmentul extras din *Tot ce nu știai despre Bacovia* de Marius Chivu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

PROFESORUL: *Locuiesc de treizeci de ani în orașul acesta, Dumneata ai sosit de curând. Cum îl găsești?*

ELEVA: *Nu îmi displace. E un orășel frumos, plăcut, cu un parc frumos, un pension, magazine arătoase, străzi, bulevarde...*

PROFESORUL: *Adevărat, domnișoară! Dar tot mi-ar plăcea să trăiesc în altă parte. La Paris sau măcar la Bordeaux. ...*

ELEVA: *Cunoașteți Parisul?*

PROFESORUL: *Nu cunosc nici Parisul, dar dați-mi voie: puteți să-mi spuneți: Parisul e capitala cărui județ, domnișoară?*

ELEVA (se gândește puțin, apoi fericită că poate răspunde): *Parisul ... nu e capitala Franței!*

PROFESORUL: *Ba da, domnișoară, e foarte bine, bravo! Felicitările mele! Văd că cunoști geografia patriei de-a fir-a-păr, capitalele de județe...*

Eugen Ionescu, *Lecția*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din basmul cult studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 41

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte următorul fragment:

Şcoala şi familia sunt instituţii care au rolul de socializare şi educare a copiilor, procese care depind în mare măsură de colaborarea dintre cele două instituţii, fiind necesară o sincronizare şi o abordare unitară a copiilor prin particularităţile relaţiei adult-copil. [...] De cele mai multe ori particularităţile şi problemele cu care se confruntă familia se resimt în comportamentul elevilor şi uneori pot perturba activitatea didactică. Feedback-ul transmis părinţilor din partea şcolii are o încărcătură educativă, cu scopul de corectare a unui comportament sau de încurajare şi apreciere a elevului, de aceea este necesar a se acorda o atenţie specială dialogului cu părinţii. [...]

Şcoala şi profesorii acordă de cele mai multe ori atenţie modului în care se derulează procesul de educaţie şi nu modului în care reacţionează şi relaţionează elevii pe parcursul procesului educativ, deşi rezultatele unor cercetări arată că relaţiile copiilor cu părinţii, cu cadrele didactice şi cu colegii influenţează performanţele şcolare.

Când vorbim de şcoală ne gândim la programe şcolare, la disciplină, la note, la profesori, elevi şi mai puţin la problemele care apar în acest context al interacţiunii dintre indivizi. Cadrele didactice s-au format profesional pentru o anumită specializare şi nu şi-au format competenţe de consiliere pentru a interveni eficient în soluţionarea incidentelor care apar între elevi sau a celorlalte conflicte care pot apărea în şcoală. Profesorii sunt prinşi între programa şcolară şi nevoile elevilor, aşa se face că, de cele mai multe ori, incidentele şi problemele de tip social ale elevilor sunt rezolvate de către dascăli în mare grabă, în pauzele dintre ore (orarul şcolii nu permite soluţionarea imediată a problemelor decât prin bulversarea activităţii didactice). De aceea, este nevoie de profesionişti practicieni, ca de exemplu consilieri şcolari şi asistenţi sociali, care să se ocupe de problemele conexe care apar pe parcursul procesului educaţional. [...]

Nicoleta Golea, *Relaţia şcoală-familie*, în *Ghid pentru educaţia părinţilor*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul sintagmei *activitate didactică* în text **4 p.**
2. Indică două roluri ale şcolii, aşa cum se desprind din primul paragraf. **4 p.**
3. Explică necesitatea unei bune colaborări între şcoală şi familie, referindu-te la textul dat. **4 p.**
4. Precizează o cauză care influenţează comportamentul elevului până la a perturba activitatea didactică. **4 p.**
5. Prezintă motivul pentru care cadrele didactice nu pot interveni eficient în soluţionarea conflictelor care pot apărea în şcoală, valorificând informaţiile din ultimul paragraf. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă existenţa consilierilor şcolari/asistenţilor sociali în şcoli ar optimiza sau nu procesul educaţional, folosind informaţiile din fragmentul extras din volumul *Ghid pentru educaţia părinţilor*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; **2 p.**
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; **2 p.**
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind rolul notaţiilor autorului:

Actul V, Tabloul XVIII, Scena I

DANTON (a rămas cu faţa nemişcată, o priveşte simplu): *Te iubesc mult, Louise...* (lasă capul greu în jos, se gândeşte) *Eşti ultimul dar al vieţii. Intru în întunericul pământului cu surâsul tău în faţă... cu ochii tăi... ca o lumină* (îşi trece mâna prin păr ca sufocat, urias, slut, se frânge hidos, cu capul în piept): *Ah, în noaptea asta călduţă, de primăvară, plesnesc pe rând mugurii... În toate părţile...*

LOUISE (îl priveşte cu emoţie, cu ochii mari înlăcrimaţi, îl strânge cu mâinile ei mici şi albe): *Da... Da... [...] Poate că nu te-am înţeles totdeauna, poate că nu te-am cunoscut cât trebuia...*

DANTON (surâde mereu, calm, cald): *Să mă înţelegi? Să mă cunoşti? Pe zidul dărâmat din fundul livezii de la Arcis, creşte în fiecare an o iederă, Louise. Dacă-l face mai frumos, ce nevoie are să-l înţeleagă? Tu m-ai făcut atât de fericit, fără să mă cunoşti... Eu am fost întotdeauna singur, Louise. Apropierile de ceilalţi au fost numai întâmplătoare sau dictate de împrejurări...*

LOUISE (în lacrimi): *Da, e adevărat că nu te-au înţeles... Nu te-au înţeles...*

DANTON (repetă): *Neînţeles?* (surâzând pe gândite) *Asta nu-i nimic, Louise! Să fii greşit înţeles... să fii pe jumătate înţeles, e nesfârşit mai rău...*

Camil Petrescu, *Danton*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unui text narativ studiat, aparţinând lui George Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvenţe narative semnificative;

- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 42

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Duminică, 31 iulie 1911

Încep să-ți scriu câteva lucruri de altădată, așa cum mi-or veni sub condei, fără nicium plan și fără nicio pretenție.

Cele mai vechi lucruri, de care mi-aduc aminte, sunt casa de la Roman, unde am stat până la vârsta de 5 ani, și familia căt stătea în acea casă. S-a întâmplat să mă nasc într-o familie de mică burghezie, cu tradiții, cu „viață de familie", compusă din sentimentul datoriei, din iubire și din solidaritate. Ce voi fi având bun în caracterul meu vine de acolo. Dar această viață o ținut puțină vreme și la o vârstă aproape inconștientă. După aceea, am trait fără familie, așa că m-am dezvoltat anarhic, ca un produs al multor și variate împrejurări ale societății. Cu alte cuvinte, am rămas aproape fără creștere - afară de exemplul tatălui meu care era un om de treabă și, el însuși, un produs al vechii vieți de familie. Neavând creștere a trebuit să o înlocuiesc mai târziu cu mintea: să judec ce trebuie și ce nu trebuie să fac. Dar mintea e o călăuză nesigură și nu întotdeauna la slujba ei.

G. Ibrăileanu, *Amintiri din copilărie și adolescență*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *de treabă*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, cele două lucruri de care își aduce aminte autorul scrisorii. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din text, de ce autorul consideră că după vârsta de cinci ani s-a dezvoltat anarhic. **4 p.**
4. Precizează în ce constă înlocuirea modelului familial cu „mintea", așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă concepția autorului despre familie, așa cum reiese din secvența: *Ce voi fi având bun în caracterul meu vine de acolo.* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă familia are sau nu are un rol determinant în formarea personalității unui copil, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale realismului:

Odaia avea un mobilier de sufragerie în lemn sculptat de o complicație fantastică. Bufetul, în special, bătea recordul. Era ca un bufet obișnuit, cu un cat superior aplicat peste un parter, însă în dimensiuni așa de mari, încât servitoarea nu putea ajunge cu mâna la cheia ușii de sus și se urca pe un scaun. Sculptura lui cu ecusoane, frunze și volute era înrudită cu aceea a pupitrelor și jeților din bisericile baroce occidentale, mai frenetică totuși, de un țesut indiscernabil. Atenția musafirilor, care sorbeau fie ceai, fie cafea, era îndreptată asupra unei alte mobile. Acesta era un pendul, extravagant ca tot interiorul lui Saferian. Un artist francez îl construise pentru un bogătaș, din Siria, făcând toate hatârurile cumpărătorului fără a putea să iasă din sfera unui anume înnăscut bun-simț. Printr-o întâmplare oarecare, pendulul intrase acum în proprietatea lui Saferian.

G. Călinescu, *Bietul Ioanide*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului din textul dramatic studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* – 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 43

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

I.B.: – *Mai are literatura capacitatea de a capta interesul publicului? Care sunt atuurile, privilegiile ei? Dar inconvenientele și dezavantajele? Vă atrage spectacolul lumii românești de azi, alcătuit din concretitudine și fantasme mediatice, din manipulare și retorică falsă?*

P.C.: – *Publicul literaturii de un anumit nivel a fost dintotdeauna restrâns. Cred că, pe măsură ce numărul cititorilor de ficțiune scade, calitatea acestora crește. În fine, îmi place să mă consolez cu gândul ăsta. Ficțiunea e vis, nu? Iar lectura promite vise de o anumită calitate. Firește că toți oamenii visează, chiar dacă nu toți oamenii citesc cărți de ficțiune. Și vizionarea unui film sau a emisiunii lui Măruță tot visare este, dar de o altă natură sau, ca să tragem spuza pe turta noastră, de o altă calitate. Inconvenientul lecturii – care în cele din urmă se transformă într-un avantaj – este că presupune un anumit efort intelectual, de întrebuințare a cuvintelor, care în cazul altor tipuri de ficțiune lipsește. Faptul că pentru construcția visului folosești cuvântul are un anumit efect de durată asupra creierului, lasă în urmă un ecou și, dacă ar fi să-l credem pe Eric Kandel, un strălucit om de știință, laureat Nobel pentru contribuțiile sale în neuropsihiatrie, cuvântul chiar produce anumite modificări de durată în funcționarea genelor. Și, da, aveți dreptate, scrierea cărților, dar și lectura lor, este un privilegiu. Pe care nu și-l poate permite oricine. Prin urmare, să nu-i privim de sus pe cei care nu citesc, poate că nu o fac din cauza dificultăților vieții, mulțumindu-se cu ceea ce dumneavoastră ați numit concretitudine și fantasme mediatice.*

Interviurile *României literare*: Petru Cimpoeșu: *A scrie înseamnă a citi lumea* de Iulian Boldea

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *să tragem spuza pe turta noastră.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, două efecte pe care le are folosirea cuvântului în construcția visului. **4 p.**
3. Explică deosebirea dintre lectură și alte tipuri de ficțiune, așa cum reiese din text. **4 p.**
4. Precizează în ce constă spectacolul lumii românești de azi, în viziunea lui Iulian Boldea. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atitudinea lui Petru Cimpoeșu față de oamenii care nu citesc, așa cum reiese din finalul textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă oamenii care citesc cărți de ficțiune pot sau nu pot fi considerați privilegiați, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

I
Deoarece soarele nu poate să apună
fără de a-și întoarce privirea după fecioarele
cetății, mă-ntreb:
de ce-aș fi altfel decât soarele?

II
O fată frumoasă e
O fereastră deschisă spre paradis.
Mai verosimil decât adevărul
e câteodată un vis.

III
O fată frumoasă e
lutul ce-și umple tiparele,
desăvârșindu-se pe-o treaptă
unde poveștile așteaptă.

IV
Ce umbră cuviită
aruncă-n lumină o fată!
E aproape ca nimicul,
întregul lucru fără de pată. [...]

X
Tu, fată frumoasă, vei rămânea
tărâmului nostru o prelungire
de vis, iar printre legende
singura adevărată amintire.

Lucian Blaga, *Catrenele fetei frumoase*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți, la alegere, particularități ale unui text dramatic studiat, aparținând unuia dintre autorii canonici: I.L. Caragiale, Camil Petrescu, Marin Sorescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul dramatic studiat, prin comentarea a două secvențe dramatice;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură și de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat, din seria: conflictul dramatic, modalități de caracterizare a personajelor, limbaj, notațiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 44

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Creșterea dimensiunii orașelor pare o fi inevitabil legată de dezvoltarea tehnicii. Aceasta nu înseamnă, bineînțeles, că tehnica este singura sursă de schimbare în societate. Tehnica este, însă, fără discuție, o forță majoră în trasarea direcțiilor de evoluție ale societății, forța care activează tendința de accelerare (inventarea jugului de ham în evul mediu a dus la schimbări radicale în metodele agricole și a reprezentat un progres tehnic comparabil ca impact cu cele aparținând secolelor următoare). [...]

Izbucnirea Revoluției Industriale a deschis calea pentru creșterea dimensiunilor orașelor – limitată până atunci de doi factori: necesitatea și posibilitatea apărării unui oraș ce trebuia înconjurat de fortificații, și – al doilea – lungimea distanței ce putea fi parcursă de două ori într-o zi de către muncitorii urbani, care circulau între case și locurile lor de muncă. Revoluția produsă în domeniul mijloacelor de transport a avut un puternic efect în amenajarea orașului - determinând zonificarea funcțională urbană – articularea orașului în arii rezidențiale, comerciale și industriale – în cursul acestui proces mărindu-se suprafața orașului într-o măsură cu totul disproporționată față de creșterea populației. Apariția orașelor mecanizate a adus cu sine cea mai mare schimbare în natura orașelor survenită de la începuturile lor; ele nu mai sunt staționare, se află în mod dinamic în mișcare, generând noi forme urbane evolutive. [...]

Este cert că orașul tipic al sfârșitului secolului 20, cu funcțiile sale dominante legate de industrie, servicii, comerț, locuire, recreere, educație cedează locul său unui sistem urban nou, în care componentele de bază (universități, mall-uri, districte industriale, parcuri științifice, zone recreative etc.) operează pe două niveluri, în natura tridimensională a lumii și în spațiul virtual al internetului. Integrarea acestor niveluri creează o realitate mult mai complexă decât cea anterioară, cu o capacitate mărită de susținere a indivizilor și organizațiilor. Contopirea mediilor digital și real creează o nouă dimensiune ce marchează nașterea orașelor inteligente. În această direcție, sarcinile compoziției și planificării urbane sunt cele de a înlesni apariția, dezvoltarea și menținerea corespunzătoare a unor insule inovative. Trebuie reținut aspectul foarte important al asigurării flexibilității perceptuale, conceptuale și reglementatoare a actului de proiectare și gestionare a mediului inovativ flexibil și a teritoriului în care acesta fiinţează.

Cristina Enache, *Orașul și societatea urbană în era informației*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al structurii *fără discuție.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, ce invenție făcută în Evul Mediu a constituit un element de progres tehnic. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din text, de ce Revoluția Industrială a reprezentat un moment important în dinamica urbană. **4 p.**
4. Precizează unul dintre factorii care au limitat, până la izbucnirea Revoluției Industriale, creșterea dimensiunii orașelor, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, procesul prin care iau naștere orașele inteligente, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă inovațiile în domeniul tehnicii pot sau nu pot influența dezvoltarea orașelor, valorificând informațiile transmise de textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, portretul personajului Miron, evidențiind două mijloace de caracterizare:

În toate duminicile și zilele de sărbători, dis-de-dimineață, cobora despre munte și intra în sat un voinic curățel. Nimeni nu se întreba de unde vine și unde descalecă: toată lumea știa că este Miron ocierul și nimeni mai mult nu dorea să știe.

Trecuse un an de zile de când Miron venea mereu la joc; flăcăii îi erau prieteni, iar fetele se adunau bucuros împregiurul lui ca să-i asculte poveștile, vorbele șegalnice și cântecele frumoase. Din când în când, dar foarte arareori, Miron scotea din șerpar un fluieraș, pe care cânta câte o doină plină de duioșie, încât oprea răsuflarea celor ce-l ascultau. [...]

În horă Miron totdeauna e cumpătat, încât parcă numai șuguiește cu jocul. Dar ochii tuturoru se opresc asupra lui. Înalt și mlădios, cu umerii lați și cu pieptul ieșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fiecare pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta, când la stânga. Când stă însă și-și ridică fruntea ieșită din față, feiele tresar sub privirea lui. Un cap bălan cu părul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătută ca de-o răsuflare de rumeneală, cu doi ochi mari și albaștri ca fața cerului privită de pe culmea muntelui. Totdeauna e în această față ceva ce nu se mai găsește în alte fețe, un fel de tristețe, un văl de gânduri, iară în surâsul de pe buzele lui ascuțite totdeauna e ceva ce-și deschide sufletul. [...]

Ioan Slavici, *Gura satului*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* – 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *claritatea exprimării* – 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* – 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* – 3 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct).

Modelul nr. 45

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

SECȚIUNEA 1
Dispoziții generale privind evaluarea
ART. 71
(1) Scopul evaluării este acela de a orienta și de a optimiza învățarea.
(2) Toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare pentru fiecare disciplină, domeniu de studiu, respectiv modul de pregătire.
(3) Rezultatele evaluării se exprimă, după caz, prin calificative, în învățământul primar, respectiv prin note de la 1 la 10, în învățământul secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale.
(4) Controlul utilizării și al respectării standardelor naționale de evaluare de către cadrele didactice se realizează prin inspecția școlară.
(5) Notarea elevilor fără utilizarea și respectarea standardelor naționale și a metodologiilor de evaluare constituie abatere disciplinară și se sancționează conform prevederilor prezentei legi.
ART. 72
(1) Evaluarea se centrează pe competențe, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. În acest scop se va crea o bancă de instrumente de evaluare unică, având funcție orientativă, pentru a-i ajuta pe profesori în notarea la clasă.
(2) Un elev cu deficiențe de învățare beneficiază, în mod obligatoriu, de educație remedială.
ART. 73
(1) Portofoliul educațional cuprinde totalitatea diplomelor, a certificatelor sau a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării la activități de învățare, în diferite contexte, precum și produse sau rezultate ale acestor activități, în contexte de învățare formale, nonformale și informale.
(2) Portofoliul educațional este elementul central al evaluării învățării. Utilizarea lui debutează începând cu clasa pregătitoare și reprezintă cartea de identitate educațională a elevului.

LEGEA Nr. 1 din 5 ianuarie 2011, Legea Educației Naționale

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al structurii *oferă feed-back real.* **4 p.**
2. Indică modul prin care se exprimă evaluarea în învățământul secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, folosind informațiile transmise de text. **4 p.**
3. Explică, valorificând textul dat, de ce se impune crearea băncii de instrumente de evaluare unică. **4 p.**
4. Precizează două scopuri ale evaluării, așa cum reies din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, de ce portofoliul educațional este considerat elementul central al evaluării învățării. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă aplicarea unor standarde naționale de evaluare poate sau nu poate să contribuie la un învățământ de calitate, valorificând textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două motive literare:

Îți scriu, să știi că toate-s așa ca la plecare,
Că n-am clintit un lucru de două săptămâni, —
Pe masă o mănușă, zvârlită la-ntâmplare,
Păstrează încă forma frumoasei tale mâni.

Și iată evantaiul și mica ta oglindă.
— Oglinda, cea mai bună prieten-a femeiei,
Ea care poate-atâtea secrete să surprindă
Când ușile-s supt paza neîndurat-a cheiei. — [...]

Așa e-n casa noastră, iar cel ce ți le scrie
E-așa hursuz și jalnic, încât mă-ntreb de-s eu,*
Sau am murit și-acuma trăiesc iar, cine știe,
Și nu-s decât un paznic bătrân într-un muzeu...

Dimitrie Anghel, *Scrisoare*

* **hursuz** - ursuz

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 46

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Nu știu cum s-au cunoscut părinții mei. Când s-au căsătorit, tata era flăcău tomnatec; avea vreo cincisprezece ani mai mult ca mama. În fotografia nupțială, de prin 1904, tata nu arăta cei 35 de ani pe care îi avea, cu toate că era deja pleșuv. [...] După ce-a ieșit la pensie și s-a hotărât să se ocupe serios de educația noastră, ajunsese obositor; i se părea că trebuie să ne învețe necontenit cum să ne purtăm și mai ales, cum îi plăcea lui să spună, să ne „facă morală". În ultimii ani de liceu, aproape la fiecare masă ne ținea o lungă predică, de altfel necontenit întreruptă de interjecțiile și glosele exasperate ale mamei.

Despre părinții mei, dar mai ales despre mama, voi avea mereu de spus în decursul acestor amintiri. Deocamdată, aș vrea doar să adaug că, la instalarea noastră definitivă la București, mama era încă foarte tânără, nu împlinise 30 de ani. Pe atunci, era frumoasă și încă elegantă, dar puțini ani mai în urmă, în timpul ocupației germane și imediat după război, când am sărăcit, mama a renunțat treptat la eleganță și cochetărie. La 35 de ani, a hotărât că nu mai e tânără, că are copii mari și că trebuie să trăiască numai pentru ei. N-a mai vrut să-și cumpere nimic pentru ea, și ducea singură toată casa, renunțând, vreo zece ani, chiar la o biată slujnică de la țară ca să-și poată ține copiii la liceu și universitate. În schimb, îmi dădea întotdeauna oricâți bani îi ceream ca să-mi cumpăr cărți. Am ghicit mai târziu că prin mine își îndestula, într-un anumit fel, setea de lectură pe care o avusese în prima tinerețe. I-a plăcut întotdeauna să citească, dar, după ce s-a retras tata cu regimentul în Moldova și eu a rămas singură cu noi, răgazul pentru lectură se împuțina din zi în zi. Păstrase totuși câteva cărți de căpătâi și nu se culca niciodată fără să deschidă „Psaltirea", „Anna Karenina" sau „Poeziile" lui Eminescu.

Mircea Eliade, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *ducea singură toată casa*. **4 p.**
2. Indică vârsta la care s-a căsătorit tatăl lui Mircea Eliade, așa cum reiese din text. **4 p.**

3. Explică motivul, evocat în primul paragraf, pentru care tatăl *le făcea morală* copiilor. **4 p.**
4. Precizează efectul pe care detașarea în interes de serviciu a tatălui în Moldova l-a avut asupra mamei, valorificând informațiile din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură de caracter a mamei, raportându-te la fragmentul citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă dragostea maternă presupune sau nu presupune și sacrificiu, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două mijloace/procedee de realizare artistică:

Și de pe vârf de munte mă voi sui pe-un nor.
Zi grea, cutremurată va fi, o zi de-adio,
Când inima-mi, de tine, fâșii voi dezlipi-o,
Amară frumusețe, pământ rătăcitor.

Voi sfărâma sub pleoapă tot spațiul din jur
Și-mi voi culca suspinul pe norul meu: șalupă
Ritmată de arhangheli, la proră și la pupă,
Cu aripile vâsle prin valul de azur.

Oceane de văzduhuri s-or lumina rotund
Prin stele-arhipelaguri șalupa mea să treacă,
Iar tu, frumoasă lume, să-mi pari o piatră seacă
Scăpând rostogolită spre-adâncuri fără fund.

Mă va-nvălui, spumoasă, pe creștete de hău,
O pretutindenească vibrare de lumină
Și mi-oi topi în boare de muzică divină,
Despovărat de zgura părerilor de rău.

Nichifor Crainic, *Desmărginire*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale nuvelei, prin raportare la un text studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături ale nuvelei, prezente în textul studiat;
- prezentarea subiectului nuvelei, prin raportare la tema acesteia;
- analiza, la alegere, a două elemente de structură și de limbaj, semnificative pentru nuvela studiată, din seria: conflict, construcția subiectului, perspectiva narativă, modalități de caracterizare a personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 47

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Povestea prieteniei mele cu Gabriel Liiceanu e povestea transformării treptate a unei incompatibilități în complementaritate. La originea întâlnirii noastre a stat Constantin Noica. [...] Înainte de episodul întâlnirii propriu-zise, se întâmplase să ne percepem frugal, în timpul unor ședințe comune ale Academiei. Ne-am displăcut spontan. Fiecare găsise foarte antipatic portretul celuilalt. Țin minte că, atunci când dl. Noica mi-a vorbit despre proiectul lui de a-mi prezenta un „băiat bun" cu care să leg o „frăție" intelectuală, primul meu gând a fost: „Sper să nu fie tocmai însul acela de la Filozofie." Am aflat, mai târziu, că și Gabriel avusese o reacție asemănătoare.*

Incompatibilitățile n-au întârziat, totuși, să apară. Eram diferiți. Gabriel avea un aer mai sportiv, mai „modern" și, în același timp, mai solemn. Mă frapau ochelarii lui cu ramă neagră, groasă, o anumită cochetărie vestimentară [...]. Eu eram mai șleampăt [...] De-a lungul vremii, ne-am certat, de câteva ori, fioros, cu încriminări* radicale. Mi s-a părut, întotdeauna, că nu e suficient de punctual [...]. La rândul lui, era iritat de gura mea, de ceea ce i se părea inaptitudinea mea pentru auto-critică, de disponibilitatea mea pentru compromis în relațiile cu oamenii.*

Dar tocmai diferențele dintre noi ne-au făcut, în cele din urmă, să ne devenim indispensabili. În ce mă privește, am învățat, destul de curând, să-i apreciez calitățile și totodată „chipul secret". Cu alte cuvinte, diferențele au coborât la nivelul unui fond de tachinerie amicală, pe care desenul comunicării dintre noi s-a configurat cu atât mai armonios. [...]

O componentă decisivă a „agregatului" Liiceanu este pentru mine claritatea gândirii lui și spiritul lui sistematic. N-am cunoscut om mai înzestrat decât el în tehnica de a lămuri un gând.[...] O altă dimensiune a firii lui e colegialitatea. Îi place să se înscrie în proiecte comunitare, în lucrul umăr la umăr. [...] Liiceanu se simte înapt de invidie. Se bucură sincer de reușita celor din jur, o face posibilă, dacă e nevoie. [...]

Gabriel are resurse enorme de afectivitate și am șansa să mă număr printre cei care beneficiază, de patruzeci de ani, de aceste resurse. După atâta vreme și după o pezdelie de experiențe comune, el a rămas Prietenul, reperul la care mă raportez când am nevoie de sprijin, de dialog, de confesiune. E gata să sară în ajutor, să te preia, să te protejeze. Spun, uneori, glumind, că, oricâte lucruri ne-ar deosebi, e prea târziu pentru o despărțire.

Andrei Pleșu, *Față către față. Întâlniri și portrete*

***frugal** – sobru, reținut
***șleampăt** – neglijent, dezordonat în îmbrăcăminte
***incriminare** – învinovățire, acuzație, învinuire

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul secvenței *să leg o „frăție" intelectuală* în text. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de textul dat, două dintre calitățile pe care Andrei Pleșu le apreciază la Gabriel Liiceanu. **4 p.**
3. Explică scrierea cu majusculă a substantivului *Prietenul* din ultimul paragraf al textului. **4 p.**
4. Precizează două deosebiri dintre cei doi prieteni, referindu-te la fragmentul dat. **4 p.**
5. Prezintă prima impresie despre celălalt a fiecăruia dintre cei doi viitori prieteni, înainte de a se cunoaște propriu-zis, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă între doi oameni, aparent incompatibili, poate sau nu poate exista o relație de prietenie adevărată, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Față către față. Întâlniri și portrete* de Andrei Pleșu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

Niciodată n-o să pricep exact ce se numește fericire, așa aspectul ei variază după om și după clipă. Parcă e valul superb care se întinde până la mine și se destramă înainte de a detalia toate farmecile din el. Poi numi fericire aceste extaze și torturi ce se succed mereu și aceste potoliri, pentru un scurt timp, în fața mării?! Scot din toate aceste atâtea emoții, atât orgoliu de a trăi intens, de a fi în mine un foc cu arzătele și palpitările lui! De a descoperi atâtea lucruri noi, în mine, în vecini și în natură, atâtea taine, nebănuite. De a avea intuiții în orișice moment. Sînt fiecare nerv întins ca să vibreze la cea mai mică atingere. Dar de o mie de ori îmi simt corpul prea firav ca să suporte aceste zbuciume, și să mă plâng că n-am avut noroc. Și în ora când mă strecor printre cele câteva corăbii ce odihnesc pe plaja mică și mă ascund după o colțitură unde nu vin oameni de obicei și acolo mă întind pe nisip, cu marea și cerul în fața mea, și urlu de disperare și singurătate, nu pierd conștiința de importanța Cavarnei pentru mine de-a lungul anilor... [...]

Într-un timp, noaptea, marea era superbă. Am asistat cu adorație la toate prefacerile lunii, care lumina toată apa, și fiecare părticică de val scânteia. Era o feerie, și nu sunt cuvinte pentru a o descrie, nici culori pentru a o picta. Ce contează toate farmecile oferite de o creație omenească, o carte genială, un oraș fantastic, față de minunea ce se desfășoară lângă umilul port. [...] Cu Ioana alături, se desfășurau împrejurul nostru miracole și, în același timp, simțeam palpitând în noi tot ce a fost, tot ce va fi.

Anton Holban, *Ioana*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți, la alegere, particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat, aparținând unuia dintre autorii canonici: I.L. Caragiale, Camil Petrescu, Marin Sorescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului din textul dramatic studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, notațiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 48

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Rep.: *Doamnă Mihaela Feodorof, dumneavoastră pregătiți și consiliați tinerii să-și aleagă un drum în viață. La ce vârstă ar trebui ca o persoană să-și descopere vocația?*

M.F: *Din punct de vedere etic, vârsta la care se poate aplica evaluarea vocațională* pe care noi am ales să o facem este de minimum 14 ani. [...]*

Rep.: *Practic, la 14 ani, adică atunci când alegem profilul la liceu, ar trebui să ne descoperim și vocația. Care sunt criteriile după care un adolescent ar trebui să-și aleagă profilul pe care să-l urmeze la liceu? [...] În aceste condiții, ce ar trebui să facă elevii, dar și părinții lor?*

M.F: *Părinții ar trebui să fie atenți la copii mai mult decât prin prisma rezultatelor școlare. Ar trebui să fie atenți la alegerile pe care copilul le face, când este plin de entuziasm, cum alege să-și mai petreacă puținul timp liber pe care-l are. Aici este de fapt rolul pe care părintele trebuie să-l joace, să stea de vorbă cu copilul, să cunoască copilul în sensul alegerilor pe care acesta le face. [...] De cele mai multe ori, părinții care vin la noi cu copiii la evaluare își validează anumite domenii mari de activitate pe care le vedeau deja cu perspectivă pentru evoluția copilului, dar se și completează imaginea. [...] Și o să vă dau un exemplu concret: am întâlnit o tânără care era bună la toate materiile. Și nu e singura, sunt foarte mulți buni la toate materiile, ei se simt bine acumulând informație. Când am trecut prin evaluarea vocațională și am dat feedback*, tânăra respectivă m-a întrebat, când i-am enumerat care sunt domeniile mari, care sunt profesiile pe care ea le-ar îndrăgi: „Dar nu e nimic despre matematică, unde e materia asta la care eu am performanțe?" Și atunci am întrebat-o: „Ție îți place cu precădere să faci la matematică atunci când te trezești dimineața? Sau atunci când ai timp liber? Sau ce faci?" Și atunci mi-a zis: „Dar știi ce fac: eu mă duc pictez, desenez, citesc". Și atunci de ce te așteptai tu să-ți lase matematica?*

Interviu cu Mihaela Feodorof, consilier de carieră și managing partner la compania Yourway, în *gândul.info*, 5 apr. 2015

***vocațională** – referitor la vocație, profesională
***feedback** (cuv. engl., americ.) – acțiune de răspuns la altă acțiune

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *să-și aleagă un drum în viață.* 4 p.
2. Indică vârsta la care se poate aplica evaluarea vocațională, așa cum reiese din text. 4 p.
3. Explică rolul părintelui în viața copilului, așa cum se deduce din al doilea răspuns al Mihaelei Feodorof. 4 p.
4. Precizează două dintre pasiunile pe care le are tânăra dată ca exemplu, valorificând textul dat. 4 p.
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, importanța consilierii profesionale, așa cum se desprinde din textul dat. 4 p.

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă părinții ar trebui sau nu ar trebui să se implice în alegerea carierei copilului lor, folosind informațiile din interviul cu Mihaela Feodorof. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea ipotezei/tezei/premisei; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de ipoteza/teza/premisa formulată; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

MANOLE: *... Despre artă voiam să stăm de vorbă, Vlad. Ți-am văzut atelierul.*
VLAD (crispat): *Și?*
MANOLE (cu precauțiune, ca să nu lovească prea tare): *Cred că nu te-ai găsit încă.*
VLAD: *Te referi la căutările mele?*
MANOLE: *Îți să precizez? Bălăceala psihanalitică* mi-a produs totdeauna repulsie. Faptul că măruntaiele sunt așezate mai jos decât capul nu le conferă adâncime. Falsele profunzimi, ca și falsele înălțimi, mă crispează. Cât despre căutările formale, Vlad, nu sunt rodnice decât atunci când știi bine ce ai de spus. Și că merită s-o spui.*
VLAD (bufonând): *Despre măreția omului! Vorbe, tată! Cine mai crede în ele?*
MANOLE: *Și răspunderile? Tot vorbe sunt?*
VLAD: *Răspunderi! De-abia izbutesc să mă simt responsabil față de mine și uneori și încercarea asta mi se pare caraghioasă. Mă uit în oglindă și-mi vine să râd.* (Ironic). *Bunul dumitale prieten, Brâncuși, făcea totuși păsări măiestre și coloane neterminate.*
MANOLE: *Da. Aveam viziuni diferite. [...] Dar arta lui Brâncuși, ca a oricărui mare artist, făcea parte din ordinea și frumusețea lumii. Când a murit, am simțit că e mai puțină lumină în jur. [...]*

Horia Lovinescu, *Moartea unui artist*

***psihanaliza** – orice tehnică de cercetare psihologică și de psihoterapie prin explorarea inconștientului

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;

- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 49

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Freud definea creația artistică drept o împlinire sau o satisfacere prin fantezie a dorințelor negate ale unui om – artistul – care își determină conștientul să accepte gândurile inconștientului, creând astfel premisa apariției acelui ceva, care în final va procura o plăcută satisfacție, atât artistului, cât și celor care îi împărtășesc creația. De fapt, vorbim despre vehicularea și livrarea emoției, a sentimentelor. Adică, despre artă.

Dacă fotografia este o artă, atunci ar trebui să poată intra în ceea ce am putea numi sufletul omului și să devină o transcendere către spiritual, ocolind evidența și copierea realității. Atât timp cât asta se întâmplă, granița dintre un amator – cel pentru care fotografia e un hobby – și un profesionist – cel ce face din fotografie o profesie – nu ar trebui să existe. Asta ține de o alegere a fiecăruia, pentru că trebuie investit timp și este necesară o instrumentare literară, poetică, plastică și muzicală, o autoinstrucție permanentă, care va dezvolta un simț interior capabil să identifice ulterior situația de fotografiere și modalitatea prin care surprinzi și livrezi emoția acesteia. În fotografia de artă, noțiunile de amator și profesionist se amestecă, amator poate deveni și profesionistul – care trăiește din evenimente sau jurnalism – pentru că doar stăpânește tehnic fenomenul, pentru că sensibilitatea cedează în fața rutinei.

Fotografia de artă însă nu se prea vinde – pentru că nu este încă definită clar, pentru că prea puțini o înțeleg ca fiind croită pe expresivități complexe –, iar asta face ca ea să fie ocolită de profesioniștii rutinați. Aici, dincolo de specializarea profesionistului care va vrea să își valorifice munca, [...] amatorul pierde de obicei din varii motive: graba, lipsa unui suport teoretic, lipsa de experiență. Poate avea șansa unei aprecieri conjuncturale în rețelele de socializare, un mod modern de hrană (să îi zicem „spirituală"), uneori nesănătos, pentru că întărește doar orgoliul.

Sorin Bejenaru, *Cultura este făcută de oameni onești, preocupați de valori spirituale* în revista *Cultura*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al sintagmei *ocolind evidența.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile din textul dat, care este, în concepția lui Freud, finalitatea artei. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, în ce condiții o fotografie poate fi considerată o creație artistică. **4 p.**
4. Precizează două motive pentru care fotografia de artă nu se prea vinde, așa cum reiese din textul citat. **4 p.**
5. Prezintă concepția autorului articolului despre fotograful amator și cel profesionist, raportându-te la întregul conținut al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă fotografia poate sau nu poate fi considerată o artă, folosind informațiile din fragmentul extras din *Cultura este făcută de oameni onești, preocupați de valori spirituale* de Sorin Bejenaru.
20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului liric:

[...] Am să opresc măgarul din mersul lui cuminte
Sub un cireș, de roade și de ani mulți boltit.

Cireșul va fi roșu ca și-n copilărie,
Cireșele pe ramuri vor atârna cercei,
Cu brațe goale, fata va prinde-n șorțul ei,
La fiece prăjină, o sută și o mie.

Și când, târziu, lungi umbre se vor culca pe lunci,
Când gol va fi cireșul, iar cerul plin de stele,
Bunicii i-aș aduce acasă coșuri grele...
De-aș mai avea bunica și sufletul de-atunci!

Ion Pillat, *Cireșul*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text dramatic studiat, aparținând perioadei postbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul dramatic studiat, prin comentarea a două secvențe semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat, din seria: acțiune, conflict, notațiile autorului, limbajul personajelor.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* – 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 50

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

6 martie 1951, Sibiu

Doti, draga mea

Sunt tot numai așteptare, numai dor de tine. Un singur gând, o singură râvnă: aceea de a fi, din nou, aproape de tine, aproape de îmbrățișarea ta, de apa vie a buzelor tale – mereu dorindu-te, mereu setos de frumusețea ta fără asemănare.

Iată! Peste câteva zile vei fi soția mea. La acest gând, cele mai pure zone ale spiritului se deschid înainte-mi – și stau ca în fața celui mai sublim act al desăvârșirii. Un jurământ sfânt mi se naște pe buze, acum în preajma marei împliniri, și totul se leagă de azi înainte, pentru mine, de acest jurământ. Lui voi închina ceea ce e mai bun în mine, împlinirii lui – căci jur să mă închin cu totul pentru fericirea ta; să-mi dăruiesc toate puterile inimii idealurilor tale; să sfințesc cu sârguință altarul căsniciei noastre cu harul celei mai dumnezeiești iubiri. Fericirea mea nu are hotare; ea cuprinde, de la o margine la alta, universal – pretutindeni e numai ea; sunt învăluit în strălucirea bucuriei mele nelimitate. Aripi să am și nu aș putea urca mai sus decât înălțimea cristalină de la care privesc acum, în față, viitorul. Toate-au limpezit în mine, s-au purificat – am devenit un om nou. Și mă îndrept, cu fruntea sus, spre treptele pe care mă vor conduce mâinile tale blânde și înțelegătoare, privirile tale adânci, încărcate de viața pe care cu generozitate o răspândești în trupul și sufletul meu. Ești, de acum înainte, înțelesul meu cel mai intim. Ești sensul meu adevărat – și dincolo de orice granițe terestre ești îndumnezeirea mea; mântuirea mea. [...] Vrând să te merit, voi frământa toate puterile spiritului meu – voi lupta cu neșăbuirile mele, cu infernurile mele; îmi voi limpezi căutările, voi munci cu pasiune. Vrând mereu să te cuceresc, voi căuta să devin – te voi avea mereu în față, ideal luminos, pe care mă voi strădui întruna să-l dobândesc. [...]

Și ești frumoasă, iubito, pentru că ești toată numai suflet; suflet e privirea ta, suflet e mersul tău de pasăre măiastră, suflet e zâmbetul tău, suflet sunt degetele tale și strângerea ta de mână.

Al tău, Radu

Radu Stanca, *Scrisori către Doti*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *să mă închin cu totul pentru fericirea ta.* **4 p.**
2. Indică unul dintre jurămintele pe care le face îndrăgostitul față de iubita sa, valorificând informațiile transmise de text. **4 p.**
3. Explică motivul pentru care autorul scrisorii se simte desăvârșit, raportându-te la al doilea paragraf al textului. **4 p.**
4. Precizează atitudinea îndrăgostitului, așa cum reiese din primul enunț al scrisorii. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, efectele pe care ființa iubită le are asupra îndrăgostitului, așa cum reies din secvența: *Ești, de acum înainte, înțelesul meu cel mai intim. Ești sensul meu adevărat – și dincolo de orice granițe terestre ești îndumnezeirea mea; mântuirea mea.* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă împlinirea interioară depinde sau nu de împlinirea în cuplu, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Scrisori către Doti* de Radu Stanca. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, trăsăturile personajului la care face referire textul de mai jos, prin evidențierea a două mijloace de caracterizare:

În mintea lui Gonea gândurile se învolburau cu așa iuțeală, că nu le mai putea urmări. Stătea uluit, buimac și numai inima i se zvârcolea și tremura. Dar Țeacă nu-i dădu răgaz:

- Hai, neică! Îi șopti cu glas nuiat. Hai să vezi!... O să-ți arăt cum se plimbă fără pic de rușine ...

Se lua în neștire după băiat, cu pași de plumb, ca o vită care merge la zalhana. Treceau pe străzi strâmte și întunecoase, unde oameni palizi, îmbrăcați în zdrențe murdare, alergau zăpăciți, încoace și-ncolo, cu necazurile întipărite pe față. Acuma Gonea vedea lămurit că Margareta e gata să-l părăsească. Dar nu putea înțelege ce se petrecea în sufletul lui însuși. Poate l-o fi fermecat hoața? ... Nu prea căutașe să-și dea seama dacă iubește sau nu. [...] Oricum, însă, îl rodea un necaz nespus când se gândea că azi-mâine n-are s-o mai vază lângă dânsul. Începuse să-și închipuie că fata asta e legată oarecum de sufletul lui, poate chiar de viața lui și, în clipa când s-ar despărți de ea, viața lui ar trebui să ia o întorsătură neașteptată. [...]*

Liviu Rebreanu, *Golanii*

***zalhana** – abator rudimentar pentru ovine, amenajat în vederea preparării pastramei

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând perioadei interbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 51

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

28.VIII.1960

Nu mai pot, nu mai pot. M-am săturat! Atâta îngrozitoare singurătate! Și tocmai acum, când am înțeles că, singur, omul nu e decât o jalnică parodie a propriei sale ființe.

E bună singurătatea atunci când ai trecut activ prin viață. Atunci te poți trăi pe tine, viața pe care ai asimilat-o.

Singurătatea e bună ca refugiu sau ca o largă, liberă meditație autumnală a celor care știu da celor ce au trăit. E o singurătate care mustește de tine, de viața ta și a celor al căror destin s-a interferat pe alocuri cu al tău.*

Pe când eu ... aruncată în ciuda vrerii mele într-o izolare aridă, goală de mine.*

La Predeal, de una singură, eram atât de fericită! Toată ființa mea respira prin el. Îl recunoșteam peste tot, în lumină, în ceață și-n gândurile mele. Mi-erau sufletul, privirea, zâmbetul, atât de plin de el! Cum aș fi putut să mă simt singură?

Aici ... nu mai văd decât distanțele... imposibilitatea de a-l regăsi... de a ne regăsi. E un soare crud. Mușcă. Îmi omoară gândurile, îmi frânge toate zborurile. Nimic nu cruță. Nimic. Îmi vine să sparg ceva, să strig, să rup, să mușc, să-mi înfig unghiile în carne, dar să simt că fac rău, să simt că doare.

Ioana Em. Petrescu, *Jurnal*

***(a) musti** – a se ivi (din abundență), a ieși la suprafață îmbibând totul
***aridă** – uscată, neroditoare, stearpă

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *ai trecut activ prin viață*. **4 p.**
2. Indică o definiție a omului singur, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, motivul pentru care autoarea s-a simțit fericită singură, atunci când era la Predeal. **4 p.**
4. Precizează o situație în care, în viziunea autoarei, starea de singurătate este considerată bună. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură de caracter a autoarei, raportându-te la întregul conținut al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă singurătatea este sau nu resimțită mai dureros atunci când ești nefericit/ă, folosind informațiile din fragmentul extras din *Jurnalul* Ioanei Em. Petrescu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.

- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

Se făcuse noapte. Stelele mari și albe tremurau pe cer și argintul lunii trecea, sfâșiind valurile transparente de nouri ce se-ncrețeau în drumu-i. Noaptea era caldă, îmbătată de mirosul snopurilor de flori; dealurile străluceau sub o pânză de neguri, apa molcomă a lacului ce-nconjura dumbrava era poleită și, tremurând, își arunca din când în când undele sclipitoare spre țărmii adormiți. Și-n mijlocul acestei feerii a nopții lăsate asupra unui rai înconjurat de mare trecea Cezara ca o-nchipuire de zăpadă, cu părul ei lung de aur ce-i ajungea la călcâie... Ea mergea încet... Toate visele, toată încântarea unei aromate nopți de vară îi cuprinsese sufletul ei virgin... ar fi plâns! Își aducea aminte de amantul ei și-i părea că-i Eva-n paradis, singură cu durerea ei. Ea veni lângă lac și văzu cărare de prund pe sub apă. Începni să treacă și apa fugea rotind împrejurul gleznelor ei... Ea se uită l-acea dumbravă încântată... o dorință de fericire îi cuprinse sânul... era atât de înxetată de amor, ca copilul cel tânăr și fraged, buzele ei erau uscate de dorința unei sărutări, cugetarea ei era împătimită ca un strat cu florile pe jumătate veștezite de arșită. Când ajunse în dumbravă umbra mirositoare a arborilor nalți arunca un reflect albastru asupra pieliței ei, încât părea o statuă de marmură în lumină viorie... Deodată ea văzu prin arbori o figură de om... gândea că-i o închipuire a ei, proiectată pe mrejele de frunze... și acel chip luă din ce în ce contur mai clare... era el. „Ah! gândi ea zâmbind, ce nebună sunt... pretutindenea el. În frumusețea nopții, în tăcerea dumbrăvilor"... El s-apropie... El credea asemenea că are-o-nchipuire aievea înaintea lui... O privi lung, se privirâ lung.

Mihai Eminescu, *Cezara*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
La vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 52

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Încerc să-mi explic de unde vine sentimentul de disconfort pe care mi-l dă un asemenea megalopolis. Am rămas, oare, sufletește un rural? Nu cred. Sau, oricum, nu într-o formă care să mă facă să am nostalgii sămănătoriste*. Obsesia satului în care am copilărit e de alt ordin. Și chiar dacă sunt convins că progresul dintre o uliță prăfuită și o șosea asfaltată nu e totdeauna real, nu e scutit de unele regrese, mi-ar fi greu să trăiesc acum într-un sat. Mi-ar lipsi zgomotul și o mie de alte lucruri cu care m-am obișnuit în București. Am devenit un citadin. N-am văzut orașul ca monstru apocaliptic când, la unsprezece ani, „am descins" în București; cu atât mai puțin azi n-aș putea avea asemenea porniri. Dar, probabil, fiecare om are limitele sale de adaptare. Mie, orașele mai mari ca Parisul sau Roma mi se par absurde, antiumane. Nu e vorba de vreo reacție împotriva civilizației urbane, ci de o senzație stresantă că mă pierd, că sunt „înghițit", că mă depersonalizez. Când am făcut saltul din Lisa în București, în toamna anului 1937, m-au șocat „noutățile": casele cu mai multe etaje, tramvaiele, mașinile, lumina electrică, ascensoarele. Treceam dintr-o civilizație patriarhală, cumva metaistorică*, în istorie. Într-un megalopolis ca Los Angeles mă șochează altceva: proporțiile. Parcă am intrat într-un alt fel de istorie, post-citadină, unde reflexele mele sunt dezcumpănite. Unui asemenea oraș nu-i pot „vedea" marginile. În consecință, nu-l pot „gândi". Știu că se sfârșește undeva, dar acel „sfârșit" are loc dincolo de ceea ce m-am obișnuit să consider normal sau suportabil. Dacă un târg de provincie de la noi îți poate da senzația sufocantă de spațiu închis, deoarece e suficient să treci de cele două străzi centrale pentru a atinge limitele orașului, aici ai nostalgia limitelor. Ca să respiri în voie, ți-ar trebui niște orizonturi mai reduse. [...]*

Doamna Speranța (soția doctorului Costin) ne propune o plimbare. Bineînțeles, cu mașina. Observ că ia o hartă și, ca să-mi verific impresiile din călătoria precedentă, zic: „Și după atâția ani de stat în Los Angeles aveți nevoie de hartă?" Râde: „Chiar dacă te-ai născut aici trebuie să ai o hartă în mașină. Uneori, trebuie să schimbi mai multe freeways ca să ajungi unde vrei să ajungi". [...]*

Dincolo de copacii care mărginesc autostrada, bănuiesc câmpuri și dealuri nepopulate. Cum nu se zărește nici semafoare, ai zice că am ieșit din oraș. De fapt, suntem în măruntaiele

lui. Nu înțeleg cum poți să ai, într-un asemenea conglomerat enorm de zone locuite și spații pustii, prieteni la care să mergi în vizită, cu care să te întâlnești. Unde să-ți dai un „rendez-vous", alei, cum făceam noi, pe vremea studenției, fixându-ne întâlnirile „la ceas", la Universitate, sau pe „aleea busturilor", în Cișmigiu? Unde să ieși la plimbare? Ca să vezi pe cineva, trebuie să pornești ca spre Sinaia.

Octavian Paler, *Jurnal american*

***megalopolis** - mare aglomerație urbană alcătuită din mai multe orașe fără discontinuitate;
***sămănătoriste** - de la sămănătorism, curent social, cultural și literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu orașul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale și promova o literatură de inspirație folclorică și istorică;
***metaistorică** - dincolo de istorie;
***freeways** - (în engl.) autostrăzi.

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *am făcut saltul.* **4 p.**
2. Indică, valorificând textul dat, motivul pentru care autorul consideră că i-ar fi greu să trăiască într-un sat. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din primul paragraf al textului citat, de ce autorul simte senzația de disconfort în Los Angeles **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care orașele mai mari ca Parisul sau Roma i se par autorului absurde, antiumane, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă concepția autorului față de traiul într-un megalopolis, având în vedere interogațiile retorice din finalul textului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text, de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă adaptarea la un nou mediu este sau nu este influențată de felul de a fi al unei persoane. **20 de puncte**
În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături specifice simbolismului:

Când singur iar mă revăd
Și trece curând al meu nume,
Și-atâtea sperări...
Mi-am zis: e târziu –
O, gânduri,
În lume!

Când inspirata de evocări
Mai crezi în câteva glume
Sau al beției mister...
Mi-am zis: e târziu –
O, gânduri,
În lume!

Și când, aproape, nimic nu mai ești,
Când cauți ca orice renume,
De-acum e târziu...
Mi-am zis: e târziu –
O, gânduri,
În lume!

George Bacovia, *Când singur*

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat;
- evidențierea nodului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 53

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Mărturisesc că sunt cam sceptic cu privire la oamenii care sunt plini ca un burduf de știință, dar care nu voiesc să scrie nimic și sunt aproape tot așa de sceptic despre aceia care au manuscripte de mare valoare, dar care din modestie nu le publică.

Pentru ce? Pentru că psihologicește, acest lucru nu se poate explica și că toate faptele se împotrivesc. În adevăr, un om care se ocupă, gândește și are de spus ceva, îi este cu neputință să nu pună pe hârtie activitatea creierului său. [...] Iar un om care pune pe hârtie ce gândește, acela, fatal, este adus la nevoia de a tipări. Ba eu zic ceva mai mult, eu zic că cel mai bun mijloc de a gândi și de a studia este acela de a scrie; eu nu pot concepe un mijloc mai potrivit de a gândi decât numai scriind. Scrisul pe lângă că-ți fixează ideile, dar el face mai mult, el ți le limpezește și dacă ar fi numai atâta încă ar fi destul. Scriind, ți se deșteaptă idei noi, care nu-ți veniseră în creier în minutul când te-ai pus la scris; dacă te gândești la o chestie fără să scrii, ei te mulțumești a învârti în creierul tău numai, poate să-ți vină și alte idei, dar îți este imposibil de a le dezvolta, căci inteligența nu are destule puncte de reperuri pentru ca să-și dezvolte activitatea, iar memoria este prea slabă ca să rețină tot ce creierul produce.

Se miră mulți de autorii de talent, uitându-se la numeroasele lor volume, iar naivii se întreabă adeseori, cum a făcut Voltaire sau un altul de a scris atâta? Răspunsul, cu toate acestea, este foarte simplu, a scris mult, fiindcă a gândit mult, iar scrisul l-a stimulat necontenit gândirea.

George Panu, *Amintiri de la „Junimea" din Iași*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al structurii *plini ca un burduf.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, care sunt cele două categorii de oameni față de care autorul are o atitudine sceptică. **4 p.**
3. Explică de ce, în viziunea autorului, este imposibilă dezvoltarea unor idei dacă acestea nu sunt scrise. **4 p.**
4. Precizează numele scriitorului amintit în textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, motivul pentru care scrisul este perceput de autor ca fiind cel mai bun mijloc de a gândi și de a studia. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă scrisul poate sau nu poate fi un mod de a stimula gândirea, valorificând informațiile din textul dat.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

În fiecare seară
Strâng de prin vecini
Toate scaunele disponibile
Și le citesc versuri.

Scaunele sunt foarte receptive
La poezie,
Dacă știi cum să le așezi

De aceea,
Eu mă emoționez,
Și timp de câteva ore
Le povestesc
Ce frumos a murit sufletul meu
Peste zi.

Marin Sorescu, *Capriciu*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman studiat, aparținând perioadei interbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 54

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

A.B.: *Pentru început, vreau să vă întreb despre rolul pe care ar trebui să-l aibă un muzeu de istorie în societatea de consum...*

C.M.: *Poate fi divers. Este adevărat că societatea actuală se depărtează de muzeul clasic, dar acest lucru este aproape normal având în vedere sistemul informațional care a pătruns și la noi. Publicul dorește o informare mai rapidă și o face adesea prin alte mijloace decât prin vizita la muzeu. Este un adevăr. Pe de altă parte, în ultima sută de ani, schimbările sociale sunt așa de mari, încât nu mai pot fi stăpânite. Mă explic: viața pe care o trăiau bunicii noștri (nu mai vorbesc de străbunici sau de cei de dinaintea lor) este practic o necunoscută pentru actuala masă de oameni. Și atunci, muzeul are rolul de a strânge și de a depozita mărturiile care dispar. Orice fel de mărturii. [...]*

A.B.: *Impactul vizual nu se mai produce atât de facil, dar are și altă forță.*

C.M.: *Am trăit asta, deși nu credeam. Fac săpături arheologice de mult timp și am participat la cercetarea unei bazilici a Histriei. Când am văzut o reconstituire făcută grafic de arhitecți specialiști, am avut o imagine foarte clară a felului în care arăta acel obiect când era în picioare. Înainte, reprezentarea mea era vagă. Vă dați seama ce important este pentru publicul nevizitat să-i arăți machete? Vizitatorului trebuie să-i clarifici imaginea, nu să-i arăți o ruină sau niște elemente disparate. Dacă un muzeu de istorie rămâne la câteva vitrine cu oale și arme, el este complet neinteresant și deci nevizitabil. Și reconstituirea trebuie să înceapă din neolitic (locuințe, sanctuare) până în perioada apropiată nouă.*

*Am avut în urmă cu câțiva ani o expoziție foarte vizitată, **Acasă, la bunici**: două încăperi cu mobilier de secol XIX și început de XX, cu manechine îmbrăcate în costume de epocă. Pe cei mai vârstnici i-au adus amintirile la muzeu, pe tineri, curiozitatea. Rolul unui muzeu de istorie nu e de a prezenta mimai conflictele care au dus la mari răsturnări, ci mai ales perioadele de (con) viețuire pașnică. Un muzeu de istorie are menirea de a integra o civilizație într-un context mai amplu. În viitor, când forța financiară a unui astfel de muzeu va deveni mai mare, acesta nu va mai trebui să aibă o expoziție permanentă timp de 20 de ani.*

A.B.: *Va deveni anacronic în ce privește strategia?*

C.M.: *Da. Va trebui să se adapteze, să găzduiască mai multe expoziții temporare cu o anumită rapiditate de succesiune, să atragă publicul care trăiește într-o anumită viteză. Temele expozițiilor vor trebui concepute mai atractiv, chiar șocant, în sensul bun, pentru a putea face față concurenței din mass-media (mă refer mai mult la televiziuni și mai puțin la presa scrisă). Eu am rămas surprins să văd cât de interesant poate fi prezentat pe Discovery al Doilea Război Mondial sau un sat italian din neolitic.*

Alina Boboc, un interviu cu Crișan Mușețeanu, *Un muzeu de istorie are menirea de a integra o civilizație într-un context mai amplu*, în *http://atelier.liternet.ro*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *au dus la mari răsturnări.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de prima replică a lui Crișan Mușețeanu, cele două roluri pe care le îndeplinește un muzeu de istorie în cadrul unei societăți. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din primul răspuns, de ce societatea actuală s-a depărtat de muzeul clasic. **4 p.**
4. Precizează motivația celor două categorii de vizitatori care au fost atrași de expoziția *Acasă, la bunici*, valorificând informațiile transmise de textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea lui Crișan Mușețeanu despre strategia pe care ar trebui s-o adopte muzeele ca să fie atractive pentru public. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă muzeele mai sunt sau nu atractive într-o societate dominată de tehnologie, valorificând informațiile transmise de textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două figuri de stil/ procedee artistice:

Femeia? Ce mai este și acest măr de ceartă,
Cu masca ei de ceară și mintea ei deșartă,
Cu-nfricoșate patimi în fire de copilă,
Cu fața fără noimă, când crudă, când cu milă,
A visurilor proprii eternă jucărie?
Un vis tu ești în minte-i — și astăzi te mângâie,
Iar mâine te ucide. Cu-același râs pe buză
Ea azi ascultă șoapta-ți de-amor să o auză,
Iar mâini cu mii propuneri te chinuie și știe
Că orice nerv în tine îl rumpe și-l sfâșie. [...]

Mihai Eminescu, *Femeia?... Măr de ceartă*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui George Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 55

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Jocul a devenit o paradigmă universală. Prezența sa a fost identificată în toate domeniile vieții și ale creației. De la joc s-a trecut la metafora jocului, care și ea este un fel de joc, deci cercul se închide. Jocul a devenit o problemă foarte serioasă și foarte dificilă, el este departe de a fi o joacă (termen asociat cu ideea de lucru facil). [...]*

Mecanismele jocului au fost analizate din cele mai variate perspective: biologică, psihologică, matematică, sociologică, lingvistică, filozofică și politică. Accentul a căzut mereu pe latura restrictivă, normată, de impunere a unor reguli. Totuși jocul este în primul rând o manifestare a libertății la care are dreptul ființa umană. [...] Aria de manifestare a acestei libertăți, formele efective pe care libertatea le ia, modul în care ea rămâne o garanție a stimulării capacității creatoare sunt aspecte ale ludicului care nu s-au bucurat de atenția cuvenită, nu au fost suficient explicate și analizate. [...] De exemplu, un aspect al libertății ludice este dreptul de a greși în mod repetat, greșeala fiind o condiție a creației și, uneori, chiar o sursă de creativitate. [...]*

Orientați spre manifestările libertății ludice, nu avem în vedere numai libertatea de a decide dacă să intrăm sau nu într-un joc (în cele mai importante jocuri, nici măcar nu intrăm de bunăvoie), ci și libertatea din interiorul jocului. Este nevoia ființei umane (și a gândului de a hoinări în direcții stabilite numai de curiozitatea și de imaginația sa și fără teamă că eșecurile îl vor fi pedepsite. Acesta este jocul major în care-și au sursa cultura și creația. Regulile sale, dacă există, nu sunt formulate de la început, ca la tenis sau la șah, ci descoperite eventual pe parcurs.

Există un nimitor comun al jocului cu arta și cu matematica: faptul că fiecare dintre ele ne plasează într-un univers de ficțiune, într-o convenție care se constituie ca o replică la universul contingent.

Solomon Marcus, *Jocul ca libertate*

***paradigmă** – totalitatea formelor
***ludic** – referitor la joc

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *nu s-au bucurat de atenția cuvenită.* **4 p.**
2. Indică, pe baza informațiilor transmise de text, diferența dintre joc și joacă. **4 p.**
3. Explică, având în vedere ultimul paragraf al textului dat, în ce constă asemănarea dintre joc, artă și matematică. **4 p.**
4. Precizează două dintre perspectivele din care au fost analizate mecanismele jocului, așa cum reies din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea autorului despre manifestările libertății ludice, reprezentate în al treilea paragraf al fragmentului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă jocul este sau nu este o formă de manifestare a libertății umane, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale modernismului:

Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci
pe geamuri. Plouă.
Triști ne deslușite-mi vin, dar toată
durerea
ce-o simt, n-o simt în mine,
în inimă,
în piept,
ci-n picuri de ploaie care curg.

Lucian Blaga, *Melancolie*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o comedie studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului din comedia studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, notațiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* – 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 56

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Iași, sâmbătă 27 oct. 1918

Fănicule drag și bun,

Azi am primit două scrisori de la tine, una cu data de 19 oct., iar alta cu data de miercuri. Cioentri din pricina neregularității scrisorilor o să fie mereu, de vreme ce merg cu atâta încetineală. Mai ales acuma când teritoriul se liberează și dificultățile sporesc ... Totuși nu pricep cum îmi spui tu că scriu rar și greu? În fiecare zi, dar absolut în fiecare zi îți trimit măcar câteva rânduri, după cum se nemerește de am vești mai multe ori mai puține. Dar, repet, în fiecare zi! Atunci, cum scriu rar și greu? Tu zici mereu că-mi scrii zilnic, de fapt două scrii de două ori pe săptămână, dovadă scrisorile pe care le păstrez toate cu drag. Și mă găsești schimbat? Când fiecare clipă e numai pentru tine și Puicuța, când am ajuns aproape de pomină cu dorul de-a merge cât mai grabnic acasă? ... Dar nu vreau să iau în seamă încriminările, pe care le explic prin singurătatea și enervarea ta; le explic și le înțeleg. Ai tot dreptul să fii nerăbdătoare; sunt și eu de-mi vine să sar pe pereți. Acuma însă mai e chestia de câteva zile. Se vor isprăvi toate suferințele. Trebuie să urmeze vremuri bune și vor urma. Avem perspective mari. Numai tu să fii încrezătoare și liniștită. [...] Ne-am înțelesc micuța mea dragă? Liniște, puțină răbdare încă...[...]

Scrisoarea a doua ar fi mai bună, dacă n-ar fi boala Puicuții ... Cum se poate de n-ai chemat îndată pe Nanu? Bine, dar Țica nu poate veni să stea lângă tine în asemenea momente? Se poate să te lase singură? Vezi, Fanny dragă, de fetiță. Probabil că are gripă. O fi răcit. Cheamă neapărat doctor, fă cald bine în casă. Nu umbla cu doftorii bătrânești, când ai destui doctori la îndemână. Trebuia să iai servitoare oricât ar fi. Nu se poate să stai singură în casă. Vezi ce se întâmplă. Giurgeaz să fie sănătos. Sper ca înainte de-a primi scrisoarea lui voi fi și eu acasă. La Elvira am fost ieri. Zice că pleacă și ea îndată ce se poate. Ausweis am i-a venit. Ea vrea să plece cu automobilul cu Mizulică. Mă gândesc că poate o să mă învârtesc să mă ia și pe mine. As face economie de tren și aș ajunge mult mai repede. Dar asta mai e de văzut. Eu nu pornesc până nu voi avea știri precise că au plecat nemții. Aici de pildă se zice și azi că se poate pleca fără ausweis, căci nemții nu mai au habar de nimic. Dar până nu voi fi informat oficial nu pot pleca, să mai dau acuma de bucluc la spartul târgului.[...]*

Eu sfârșesc, Fănicule drag. Să dea D-zeu scrisoarea aceasta să găsească sănătoasă tun pe Puicuța dragă, Vă sărut mult pe amândouă.

Liviu

Scrisoare Liviu Rebreanu, 27 octombrie 1918, *http://www.liviurebreanu.ro*

***ausweis** (în lb. germană) - carte de identitate

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *să mai dau acuma de bucluc la spartul târgului.* **4 p.**
2. Indică, folosind răspunsul la a doua scrisoare, unul dintre motivele îngrijorării autorului. **4 p.**
3. Explică atitudinea autorului scrisorii față de Fanny, așa cum reiese din afirmația: *Dar nu vreau să iau în seamă încriminările, pe care le explic prin singurătatea și enervarea ta; le explic și le înțeleg.* **4 p.**
4. Precizează ce îl împiedică pe Liviu Rebreanu să se întoarcă la familie, valorificând informațiile din finalul textului. **4 p.**
5. Prezintă o trăsătură de caracter a autorului scrisorii, desprinsă din întregul conținut al textului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă despărțirea de familie poate sau nu poate crea bariere în comunicarea dintre membrii acesteia, valorificând informațiile din textul citat **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale realismului:

Titu Herdelea îi povesti apoi pe îndelete cum a debarcat în capitală de aproape patru săptămâni, cu mari speranțe în sprijinul lui Gogu Ionescu, care îi făgăduise că-i va face rost să intre la un ziar, ca astfel să-și împlinească visul de-a îmbrățișa cariera scrisului, și cum a avut dureroasa surpriză de a nu-l găsi în țară. Mai grav e însă că, până una-alta, a cheltuit peste o treime din puținii bănișori cu care a sosit, ba i-e frică să nu fie silit, tot așteptând zadarnic, să cheltuiască și bruma de rest înainte de a afla vreo ocupație, și să se pomenească într-o bună zi vagabond prin străini.

— N-aș vrea să-ți spulber iluzile, — zise Grigore aproape gata primenit, — dar bunul meu cumnat nu prea e omul în care să-ți poți pune toate nădejdile. E foarte simpatic, un suflet minunat, numai că-i cam lasă-mă să te las. Doar dacă nevastă-sa s-ar ține de capul lui poate că s-ar mai mișca, fiindcă ea singură are farmecul și darul de a-i stimula energia somnolentă... [...]*

Liviu Rebreanu, *Răscoala*

***primenit** - împrospătat

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând simbolismului.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 57

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Mi-e aproape lehamite să abordez tema asta. Pentru că, dacă tema e aceeași, ideea e, și mai și, fixă: tinerii nu mai au modelele de altădată, eroi, artiști, oameni împliniți profesional sau măcar onești.

În vremurile de demult – că nici de astea nu scăpăm! – modelele izvorau din literatură, eroi reali sau personaje „pozitive" din romane, epopei, piese de teatru, la prima vârstă, și persoane de caracter sau profesori excepționali pe care adolescentul îi întâlnea, mai apoi. Deși ar părea normal, n-o să-l auzi pe niciun candidat la viață idealizându-l pe Tănase Lumânărarul [...], cel care s-a îmbogățit vânzând armatei furnituri putrede, sau, mai direct, Dinu Păturică, doar și ăla se îmbogățea spectaculos, așa cum visează astăzi orice tânăr. Nu-i au ca modele pe aceștia, nu că le-ar fi rușine s-o spună, dacă ar ști că ei există, ci pentru că habar nu au de existența lor, deoarece sunt în cărți și doar n-o să citească pentru a-și alege modelul, când sunt atâtea altele mult mai aproape. [...]

Partea proastă e că epocile nu sunt delimitate strict, de un zid, și un timp coexistă – pașnic, să zicem, deși nu e deloc așa – rezidiuri din epoca anterioară și embrionii celei noi, care ajunge să se impună, fatalmente, în cele din urmă, cu limbajul ei, cu modelele ei, cu oamenii ei. Noi, cei cu modelele onorabile, suntem reziduurile ei, ceilalți, embrionii timpurilor noi. Numai că nici măcar așa de simple nu sunt lucrurile, pentru că mai persistă și la unii indivizi ai noilor generații mentalitatea moștenită, astfel încât o să poți vedea și printre tinerii de azi unii cu modele de tip, să zicem, clasic: de reușită onestă și profesionistă în viață.

Lasă că și moștenirea e foarte diferită, părinți sau profesori mercantili vor modela în această direcție plastilina care li se oferă sub formă de copil sau elev. Sigur că, atâta vreme cât tipurile de opțiune persistă, ambele părți sunt deranjate una de cealaltă: cei cu modelele morale și profesioniste, să zicem așa, de cei cu maneliștii și invers. S-ar părea că în clipa în care se sting toți cei care strică frumosul peisaj al noilor opțiuni morale și profesionale se așterne armonia. Ei, bine, nu e chiar așa, pentru că s-ar putea ca și printre noii alegători de modele să se afle unii cărora le miroase urât unanimitatea și atunci să opteze altfel, numai așa, de ai dracului.*

Nicolae Prelipceanu, *Repede privire de jur împrejur*, în *www.romlit.ro*

***mercantil** – comercial, negustoresc

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul din text al secvenței *mi-e aproape lehamite.* **4 p.**
2. Indică numele a două personaje literare amintite în text. **4 p.**
3. Explică, valorificând informațiile transmise de text, de ce epocile nu pot fi delimitate strict. **4 p.**
4. Precizează, raportându-te la informațiile transmise de text, două dintre sursele modelelor în vremurile de demult. **4 p.**

5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, perspectiva autorului asupra tinerilor de astăzi, așa cum reiese din al doilea paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă alegerea modelelor de către tineri este sau nu influențată de epoca în care aceștia trăiesc și se formează, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

POMPILIAN (ocolește biroul și se oprește în spatele lui Ștefănescu, aplecându-se peste umărul lui)

ȘTEFĂNESCU (punând degetul brusc pe o coloană din gazetă): *Cât?*

POMPILIAN: *Ce vrei să spui?*

ȘTEFĂNESCU: *Exact ce ai înțeles. Cât?*

POMPILIAN: *Șefule, nu știu ce vrei să spui.*

ȘTEFĂNESCU: *Câți bani ai primit pentru asta?*

POMPILIAN (continuând jocul inocenței): *Pentru care asta?*

ȘTEFĂNESCU: *Pentru toată povestea asta. De exemplu, pentru fraza asta.* (Citește): *„Cititorii noștri cunosc obiectivitatea cu care am urmărit și deseori atacat activitatea domnului Protopopescu, în fruntea fabricii de conserve «Fructul», dar în fața marilor realizări recente nu putem să nu recunoaștem în domnia-sa un mare înfăptuitor, un perfect gospodar, un factor economic însuflețit deopotrivă de mari inițiative și largi devotamente."* (Cu o schimbare de ton): *Frumos, n-am ce spune! Și nici nu cred că e prea scump! Cât?*

POMPILIAN: *Șefule, mă jignești.*

ȘTEFĂNESCU: *Tu mă jignești pe mine. Crezi serios că, la vârsta mea, și după treizeci de ani de gazetărie, nu știu să citesc? Ești un recrut*, băiatule.*

POMPILIAN: *Șefule, pe onoarea mea...*

ȘTEFĂNESCU: *Și încă un recrut prost. [...]*

Mihail Sebastian, *Ultima oră*

* **recrut** - începător

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un roman psihologic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din romanul studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 58

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL 1 **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

*Acum doi ani, într-un sat din Elveția, am fost oaspetele unei familii care se ocupa, de câteva sute de ani, cu fabricarea cașcavalului. Nu curățenia și rigoarea procedurilor, nu calitatea produsului final, nu farmecul patriarhal al întreprinderii m-au impresionat în primul rând. Toate astea erau previzibile, subînțelese, garantate. Formidabilă era, mai curând, plăcerea civilizată cu care producătorii își făceau treaba, **mândria lor de a fi ceea ce sunt** și preocuparea vigilentă de a le oferi clienților o marfă ireproșabilă. Era limpede că, pentru toți membrii familiei, a face cașcaval era o îndeletnicire nobilă, o moștenire de onoare, un mod de a se legitima dinaintea comunității. Orice rebut ar fi fost resimțit ca o rușine ireparabilă, ca un blam compromițător, semnalând nu pur și simplu o carență de îndemânare, ci una de caracter. A greși sau, și mai rău, a înșela așteptările cumpărătorului erau accidente de neconceput, devieri scandaloase de la o tradiție fără breșă. Poți depune mărturie că o asemenea asumare a meseriei nu e o virtute strict elvețiană. Am întâlnit și printre români meseriași bătrâni, incapabili să lucreze de mântuială, să trișeze, să asume riscul de a se face de râs. Specia e însă pe cale de dispariție. [...] Bucuria de a avea stil, de a fi eficace, de a fi mulțumit de mulțumirea celuilalt par înzestrări suprarealiste. Celui care asamblează automobile puțin îi pasă dacă părțile asamblate țin laolaltă, celui care toarnă asfalt puțin îi pasă dacă asfaltul rezistă două zile, o lună sau un ceas, chelnerul e iritat de pretențiile clientului și nu se simte deloc îndemnat să-l răsfețe. [...] Trebuie să redescoperim gustul onoarei. Onoarea comunității solidare, a meseriei temeinice, a respectului de sine.*

Andrei Pleșu, *Despre frumusețea uitată a vieții*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *a înșela așteptările*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, două dintre calitățile familiei de elvețieni care l-au impresionat pe autor. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile transmise de text, de ce, pentru membrii familiei elvețiene, asumarea meseriei este o virtute. **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care autorul consideră că asumarea meseriei nu e o virtute strict elvețiană, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, concepția autorului despre asumarea meseriei în societatea românească actuală. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă asumarea propriei meserii poate sau nu poate fi considerată o formă a respectului de sine, valorificând informațiile surprinse în fragmentul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

Un farmec trist și nețeles
Puterea mea o leagă,
Și cu nimic nu m-am ales
Din viața mea întreagă.

E un luceafăr răsărit
Din negura uitării,
Dând orizon nemărginit
Singurătății mării.

I te-ai rugat: dorul nespus
Din suflet să-ți alunge,
Dar el se-nalță tot mai sus
Ca să nu-l poți ajunge.

Va rămânea necunoscut
Și va luci departe
Căci luminează din trecut
Iubirii celei moarte.

Mihai Eminescu, *Un farmec trist și nețeles*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat, din seria: conflict, perspectivă narativă, incipit, final.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 3 puncte; logica înlănțuirii ideilor - 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare - 3 puncte; claritatea exprimării - 2 puncte; respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte - 1 punct*).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 59

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Un bun punct de pornire în explorarea municipiului Cluj-Napoca este Piața Avram Iancu, unde se află impozanta clădire în stil baroc a Teatrului Național „Lucian Blaga". Vizavi, puteți admira Catedrala Ortodoxă, inaugurată în anul 1993, și care se remarcă prin stilul bizantin și a cărei cupolă a fost inspirată de cea a Sfintei Sofia. În vecinătatea lăcașului se găsește Prefectura Cluj. Acesta este un edificiu spectaculos ce îmbină stilul gotic și renascentist. Itinerariul poate continua în centrul istoric al urbei, transformat într-o zonă pietonală, mărginită de magazine de tot felul, cafenele și restaurante cochete. Artera se termină în Piața Unirii, denumită sugestiv „Centrul medieval al Clujului", unde se găsește Biserica Romano-Catolică, cel mai frumos lăcaș de cult din oraș.

Dacă dispuneți de suficient timp, merită să treceți pragul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, ale cărui galerii sunt găzduite de o clădire construită în secolul XVII. În sala mare au concertat compozitori celebri precum Johanes Brams, Bela Bartok sau Frantz Liszt. Muzeul se înfățișează astăzi vizitatorului ca un veritabil păstrător al tradițiilor și datinilor din cele mai vechi timpuri, evidențiate în colecții de costume populare, țesături, dar și ceramică și tehnici de prelucrare a metalelor. În Piața Muzeului veți putea vizita galeriile

Muzeului de Istorie a Transilvaniei. La doar câteva minute distanță se află Parcul Central, o superbă zonă verde, amenajată încă din anul 1827, în mijlocul căreia se găsește un pavilion ce găzduiește expoziții de grafică. Un adevărat spectacol de mirosuri și culori veți descoperi în frumoasa Grădină Botanică, amenajată la sfârșitul secolului XIX, gazda unui număr impresionant de specii de plante adunate din toate colțurile lumii. [...]

Municipiul Cluj-Napoca poate fi considerat un veritabil muzeu în aer liber, ce evidențiază modernitatea timpurie ce l-a situat în rândul celor mai frumoase orașe ale țării.

Ghid turistic Cluj-Napoca, în *Infotour.ro*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *veritabil muzeu în aer liber*. **4 p.**
2. Indică două destinații turistice din Cluj-Napoca, la care se referă textul dat. **4 p.**
3. Explică de ce Muzeul Etnografic al Transilvaniei este o atracție turistică importantă a orașului, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
4. Precizează numele a doi compozitori renumiți care au concertat în sala mare a Muzeului Etnografic al Transilvaniei, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, importanța istorico-culturală a municipiului Cluj-Napoca, așa cum se desprinde din textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă vizitarea unui oraș poate sau nu poate constitui o modalitate de educație culturală a unui tânăr, folosind informațiile din *Ghid turistic Cluj-Napoca*, în *Infotour.ro*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul următor, evidențiind două trăsături ale neomodernismului:

Mâinile mele sunt îndrăgostite,
vai, gura mea iubește,
și iată, m-am trezit
că lucrurile sunt atât de aproape de mine,
încât abia pot merge printre ele
fără să mă rănesc.

E un sentiment dulce acesta,
de trezire, de visare,
și iată-mă fără vă dorm,
aievea văd zeii de fildeș,
îi iau în mână și
îi învârtesc râzând, în lună,
ca pe niște mânere sculptate,
cum trebuie că erau pe vremuri,
împodobite, roțile de cărmă ale corăbiilor. [...]

Nichita Stănescu, *Vârsta de aur a dragostei*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat, aparținând lui George Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din textul narativ studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 60

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Rep: – *„Negustorul de începuturi de roman" e o carte despre literatură. Este prima frază într-adevăr piatra de încercare pentru un scriitor?*

Matei Vișniec: – *Oricum, începutul într-un roman este interesant. Sunt romane care încep în forță și te tulbură de la bun început, sunt altele care încep într-o manieră modestă, nu există rețetă [...] m-am jucat cu ideea de început în general, pentru că noi trăim într-o epocă în care deseori începem și nu mai terminăm nimic. Și din acest joc pe care-l sugerez*

aici, cu începuturile de roman – e un negustor care propune prime fraze – încerc să duc cititorul mai departe, la o reflecție despre cum ne construim noi viața deseori, zapând-o sau butonând-o, trecând de la una la alta și lăsând până la urmă totul baltă. [...]*

Rep: – *Romanul acesta, „Negustorul de începuturi de roman", este ca și un nod feroviar – trimite în foarte multe direcții, te face să recitești sau să citești mariile romane, ale ultimelor două secole, sau cel puțin să-ți dorești asta. În ce măsură ați urmărit acest efect?*

Matei Vișniec: – *Sigur că am urmărit să-l trimit pe cititor spre capodopere. Să-i spun: „Dragule, în viața asta nu vei avea timp să citești capodoperele care s-au scris, nu-ți pierde timpul cu nimicniciile pe care ni le propune industria de divertisment și literatura de consum". S-au scris lucruri atât de extraordinare că, noi, oamenii, dacă am citi o viață întreagă numai capodoperele literaturii și am privi o viață întreagă capodoperele cinematografiei nu am avea timp să le eputzăm. Or, în același timp, noi suntem masacrați de o subcultură, de o subliteratură, de subimagine, de o cultură a imaginii violente, de acest cult al publicității, al clipului, de ideea de ecran care ne invadează. Un prieten, critic literar, îmi spunea că ne aflăm într-o epocă de logo-solitudine, de logo-singurătate. Adică noi, în loc să ne împrietenim, să discutăm, fiecare discută în ecranul său cu altcineva. Această singurătate, de asemenea, vreau să o sparg. Vechile metode de socializare sunt bune. În romanul meu funcționează mult cafeneaua. Personajul acesta, negustorul, scrie din cafenele și regret că unele dispar. Eu am fost încântat să văd la Paris într-o cafenea o tăbliță pe care scria „No wi-fi" - aici nu aveți internet. Și dedesubt: „Discutați între voi". E o soluție.*

Delia Greceanu și Matei Martin, interviu cu Matei Vișniec,
Sunt un profesionist al cuvintelor, în *Dilema veche*, 2013

***a zapa** – a schimba frecvent canalele de televiziune, apăsând pe butoanele telecomenzii

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *începe în forță*. **4 p.**
2. Indică motivul pentru care Matei Vișniec își îndeamnă cititorii să nu-și piardă timpul cu nimicniciile pe care le propune industria de divertisment și literatura de consum, valorificând textul dat. **4 p.**
3. Explică de ce reporterul consideră că romanul *„Negustorul de începuturi de roman"* este o carte despre literatură. **4 p.**
4. Precizează, valorificând informațiile transmise de text, ce reprezintă noțiunea *epocă de logo-solitudine (logo-singurătate)*. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relația dintre începutul romanului *„Negustorul de începuturi de roman"* și intenția cu care autorul a scris cartea, așa cum se desprinde din prima parte a interviului. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă, în societatea contemporană, cultura imaginii afectează sau nu afectează viața oamenilor, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul imperfect al modului indicativ:

Îmi plăcea să rămân ore întregi în fața barăcilor fotografilor, contemplând persoanele necunoscute, în grupuri sau singure, împietrite și zâmbitoare, în fața peisagiilor cenușii cu cascade și munți îndepărtați. Toate personagiile, prin decorul lor comun, păreau membrii unei aceleiași familii, porniți în excursie în același loc pitoresc unde se fotografiseră unul după altul.

Într-un rând, într-o asemenea vitrină dădui peste propria mea fotografie. Întâlnirea aceasta bruscă cu mine însumi, imobilizat într-o atitudine fixă, acolo la marginea bâlciului, avu asupra mea un efect deprimant. Înainte de a ajunge în orașul meu, eu călătorisem desigur și prin alte locuri, necunoscute mie. Într-o clipă avui senzația de a nu exista decât pe fotografie. Inversarea aceasta de poziții mintale mi se întâmpla adesea în cele mai diferite împrejurări. Ea îmi venea pe furiș și îmi schimba dintr-odată trupul interior, într-un accident de stradă, de pildă, timp de câteva minute priveam ceea ce se petrece ca un spectator oarecare. [...]

Max Blecher, *Întâmplări din irealitatea imediată*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând simbolismului.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 61

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

*... Vlădul acesta l-a pus capăt surpriza sfârșitului de an. Am aflat, cu indignare, că rămăsesem corigent la română, franceză și germană. Trei corigențe aduceau după sine repetenția. Dar Molvescu stăruise să mi se dea această șansă; eram cel mai bun elev al lui din toată clasa. Am fost profund frânt citindu-mi numele pe lista corigenților. Dar am fost cu adevărat surprins să mă văd corigent la franceză și mai ales la limba română. Iosif Frollo era profesorul nostru de franceză. Zadarnic aș încerca să-i fac elogiul: l-au cunoscut generații întregi de liceeni. Dar avea o mare slăbiciune pentru gramatică, și pe atunci gramatica mi se părea o disciplină absurdă și ineficace, inventată parcă anume pentru a-l împiedica pe elev de a savura textul pe care îl traduce. Frollo era mulțumit cu cele ce știam, dar mă avertizase că nu voi putea trece clasa dacă nu voi ști pe dinafară toate conjugările. Mi se părea că mă amenință în glumă pentru că, după cum îi era obiceiul, spunea lucrurile acestea cu o mare dulceață, privindu-te în ochi și zâmbind. Dar se ținuse de cuvânt, și asta a provocat o adevărată ruptură între noi. N-am mai acceptat niciodată să mă apropii de el. Câțiva ani mai târziu, când mă lăsasem antrenat în lecturi fără număr și mă sileam să citesc operele complete ale autorilor francezi pe care îi studiam în clasă, Iosif Frollo a încercat de mai multe ori să mă sfătuiască și să mă îndrumeze; dar îl ascultam întotdeauna cu un zâmbet agresiv pe buze, continuând să citesc ce și cum îmi plăcea mie. Evident, Frollo înțelesese repede ce se petrecea cu mintea mea de adolescent frustrat și anarhic și m-a lăsat în pace. Dar avea și el un mijloc rafinat de a se răzbuna. Când, în cursul superior, discuta vreunul din autorii pe care știa bine că-i citisem — pentru că, impertinent, veneam cu operele complete la școală și le așezam pe pupitru, răsfoindu-le la răstimpuri cu un fals gest precipitat — Frollo punea anumite întrebări la care probabil aș fi putut răspunde mai bine decât oricare altul, dar neglija întotdeauna să mă întrebe pe mine, deși ridicam degetul. În cele din urmă, renunțasem să mai ridic degetul și ascultam, zâmbind ironic, răspunsurile mălăițe sau nevroade ale vreunui coleg asupra **Fedrei** sau **Henriadei**. Doar o dată a coborât Frollo de la catedră și a venit să vadă cărțile pe care le aranjasem provocator pe pupitru. Ne vorbise despre **Port-Royal**, și eu adusesem **Les provinciales** și toate volumele despre Pascal pe care le găsisem în bibliotecă. Le-a răsfoit zâmbind, apoi m-a bătut pe umăr. Dar nici atunci nu mi-a pus întrebarea la care, răspunzând, aș fi putut arăta că știam mai mult decât restul clasei.*

Mircea Eliade, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *avea o mare slăbiciune*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, numele profesorului care a insistat ca elevului amenințat cu repetenția să i se mai acorde o șansă. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, de ce s-a produs ruptura dintre elev și Frollo, profesorul de franceză. **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care autorul consideră că este zadarnic să-și elogieze profesorul de franceză, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, mijlocul de răzbunare la care recurge profesorul de franceză, raportându-te la textul citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă atitudinea pe care o adoptăm poate sau nu poate influența relațiile cu ceilalți, valorificând fragmentul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale realismului:

Când d-l Stavrache se-ntorcea de la parastasul de nouă zile al mătușii-sii, pe la-nceputul lui decembrie - (bătrâna, după ce zăcuse de inimă-rea vreo câteva săptămâni, murise, dimineața, la 28 noiembrie) - se-ntâlni cu factorul rural... O scrisoare cu timbrul de la Turnul-Măgurele și cu data din ajunul morții bătrânii. Nelea Stavrache a cunoscut slova. Repede, omul deprins a nu mai aștepta zadarnic vești de la acela pe care-l credea pierdut de-a binelea, se închise în odăiță și desfăcu nervos plicul:*

„Iubite nelcă, mai întâi nu lipsesc a cerceta despre scumpa ă-v. sănătate, a dumitale și a maichii...."[...]

Curios lucru! Cine ar fi văzut figura lui nelea Stavrache, presupunând că acela ar fi fost un om deprins să descifreze înțelesuri din chipurile oamenești, ar fi rămas în mirare pricepând bine că în sufletul fratelui mai mare nu se petrecea nimic analog cu bucuria la citirea veștilor despre succesul de bravură al răspopitului.

Hangiul mototoli hârtia după ce mai privi bine data: în adevăr, scrisoarea era expediată cu trei zile mai nainte de luarea Plevnei. Dar acuma... Plevna era luată - asta se zvonise oficial în toate unghiurile țării. [...]

I. L. Caragiale, *În vreme de război*

*** slova** – (aici) scrisul

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-o comedie studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din comedia studiată;

- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 62

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

București 31 Oct. {1}879

Draga și dulcea mea amică,

De când ai plecat tu, n-a plecat numai fericirea, ci și liniștea și sănătatea mea. Dureri reumatice am început a simți în picioare, însoțite ca totdeauna de dese bătăi de inimă. Nu este, nu poate fi mai mare deosebire decât între mine acum două săptămâni și între mine astăzi. De unde eram cu tine, fericit și mulțumit, acum sunt singur, nemulțumit, rău dispus prin singurătate și boală, obosit de viață.

Veronică, dragă Veronică, când nu m-ai mai iubi, să știi că mor. Îți scriu târziu pentru că abia alaltăieri m-am mutat. Adaugă pe lângă asta, că abia în ziua de Sf. Dumitru am găsit casă, c-am trebuit să-mi mut lucrurile din două locuri, că pe lângă aceasta s-a mutat și redacția și tipografia, apoi că am zilnic de lucru pe lângă tribulațiunile mele personale și vei înțelege de ce am preferat a nu-ți scrie, decât a-ți scrie în fugă.*

Când gândesc la tine mi se umplu ochii de lacrimi și nu mai găsesc cuvinte să-ți spun ceea ce de-o mie de ori ți-am spus: că te iubesc. Această unică gândire, care e izvorul fericirii și a lacrimilor mele, această unică simțire care mă leagă de pământ e totodată și izvorul îngrijirilor mele.

Veronică dragă, au n-am fost noi prea fericiți într-o lume, în care fericirea nu poate exista? Este în lumea asta destul loc pentru atâta iubire câtă o avem? Nu este amorul nostru o anomalie în ordinea lucrurilor lumii, o anomalie pentru care cată să fim pedepsiți? Se potrivesc amorul și suferințele noastre cu o lume în care basseța , invidia, răutatea domnesc peste tot și pururea? Și când gândesc că în viața mea compusă din suferințe fizice și rele morale ca o excepție tu mi-ai dat zile aurite, pot crede în dăinuirea acestei excepții?*

Dulce și dragă Veronică, doresc ca amorul unui nenorocit ca mine să nu fi aruncat o umbră în viața ta senină, în sufletul tău plin de veselie precât e plin de un gingaș și nesfârșit amor. Iubește-mă și iartă-mi păcatele, căci tu ești Dumnezeul la care mă închin.

De-acuma-ți voi scrie mai des, deși sărmanele foi sunt departe de-a plăti o singură îmbrățișare a ta - dulcea mea copilă. Am sărutat cel puțin această foaie care va intra în mâinile tale cele mici, de la care așteaptă toată fericirea.

al tău
Eminescu

Mihai Eminescu, *Scrisoare către Veronica Micle*, http://www.poezie.ro

***tribulațiuni** (tribulații) - zbucium, frământare, necaz
***basseța** (din fr. bassesse) - micime sufletească

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *să nu fi aruncat o umbră*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, două dintre motivele pe care le invocă îndrăgostitul pentru a-și justifica întârzierea redactării scrisorii. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din cel de-al patrulea paragraf al textului dat, modul în care autorul scrisorii se raportează la povestea de iubire. **4 p.**
4. Precizează promisiunea pe care îndrăgostitul i-o face iubitei, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, imaginea îndrăgostitului, desprinsă din primul paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă mărturisirea propriilor sentimente poate sau nu poate fi o formă de eliberare sufletească, valorificând textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două figuri de stil/ mijloace artistice diferite:

O, desfrunzirile din urmă!
Te uită, vastele păduri
Stau veștede sub greaua turmă
De nori haotici și obscuri.

Te uită, soli ai creștei albe
Ce-a să se-așeze de pe-acum,
În dantelări de fine salbe,
Pe tufa umedă, pe drum.

Un cinic puf au nins scaieții...
Și totuși, iată-mă venit
În fața toamnei și-a tristeții
Cu gândul iarăși ispitit.

De-avântul surd care destinde
Tot mai departe largu-i zbor
Deasupra zărilor mărinde,
A sumbrei văi, a tuturor.

Ion Barbu, *Peisagiu retrospectiv*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un roman al experienței studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecărmia dintre cele două personaje din romanul studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 63

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

În puțini ani, paralel cu diversificarea formelor comunicării, îndeosebi ca urmare a extinderii rețelelor Internet, se constată o creștere a interesului unor cercuri din ce în ce mai largi pentru problemele eficienței activității comunicative și, legat de aceasta, pentru perfecționarea comunicării orale. De abilitatea de a comunica depinde astăzi, în mare măsură, „destinul" nostru social și profesional. Ca să putem ocupa un anumit post suntem chemați la un interviu, ca să obținem un rezultat pozitiv la o solicitare individuală sau colectivă, trebuie să știm să negociem; un rol important în stabilirea și menținerea unor relații de bunăvoință sau de prietenie cu ceilalți îl are felul în care știm să vorbim cu aceștia și să-i ascultăm. Suntem puși mult mai frecvent decât înainte să ne spunem părerea într-o problemă de interes general în fața microfonului, pentru un post de radio sau de televiziune sau să răspundem întrebărilor unui ziarist. În aceste condiții, nu este întâmplător că în noile manuale de limba și literatura română a apărut o secțiune de comunicare sau că la Facultatea de Litere din București s-a creat un departament de comunicare și relații publice.

Ne-am propus, de aceea, să prezentăm, într-o suită de articole, câteva dintre elementele de bază care intervin în procesul comunicării.

Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, *Comunicarea, concepte de bază*,
în revista *Limba și literatura română*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al structurii *problemă de interes general.* **4 p.**
2. Indică, folosind informațiile din text, o consecință a diversificării formelor de comunicare. **4 p.**
3. Explică, raportându-te la textul citat, de ce în manualele de limba și literatura română a apărut o secțiune de comunicare. **4 p.**
4. Precizează rolul abilității de a comunica în menținerea unor relații de prietenie, având în vedere textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, necesitatea perfecționării comunicării orale pentru dezvoltarea profesională în societatea de astăzi, raportându-te la informațiile transmise de text. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă destinul social și profesional al omului contemporan depinde sau nu, de abilitatea de a comunica, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**

- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

SCENA XII

ANDRONIC (După ce a intrat în boxă și a așteptat o clipă să fie remarcat): *Bună ziua!*

ȘTEFĂNESCU (Fără să ridice capul din hârtii): *Da!*

ANDRONIC: *Îmi dați voie să mă prezint. Numele meu este Andronic.*

ȘTEFĂNESCU (același joc): *Da...* (după o tăcere de moment ca și cum abia ar fi auzit numele rostit): *Cum ați spus?*

ANDRONIC: *Vedeți, domnule Ștefănescu, eu nu am plăcerea... vreau să spun nu am obișnuința... să citesc ziarul dumneavoastră... de altfel, nu citesc ziare...*

ȘTEFĂNESCU: *Foarte bine.*

ANDRONIC: *Mă rog?*

ȘTEFĂNESCU: *Foarte bine că nu citiți ziare. Nici eu nu le-aș citi, dacă aș putea. Mă obligă meseria.*

ANDRONIC: *Totuși... din întâmplare... mi s-a arătat în ziarul de astăzi un articol semnat cu numele meu.*

ȘTEFĂNESCU: *Despre Alexandru cel Mare.*

ANDRONIC: *Întocmai. E un articol ce trebuia să apară într-o publicațiune de specialitate „Revista de istorie antică". Nu-mi explic, nu înțeleg cum a ajuns aici.*

ȘTEFĂNESCU: *Nici eu nu-mi explic prea bine. Dar a ajuns.*

ANDRONIC: *Din nefericire.*

ȘTEFĂNESCU: *De ce din nefericire? E compromițător?*

ANDRONIC: *Nu. Vă rog să nu mă înțelegeți greșit. Dar... vedeți... e un articol de știință... și e oarecum nepotrivit... nelalocul lui într-o gazetă zilnică de informație, de politică...*

ȘTEFĂNESCU: *Și de scandal.*

Mihail Sebastian, *Ultima oră*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman studiat, scris după anul 1980.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 64

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Când citim o carte cu adevărat bună am vrea să nu se mai termine și, implicit, orice carte de acest fel ar merita să aibă o continuare. Într-un fel, chiar are, în mintea noastră. Căci tocmai acesta este unul dintre criteriile după care măsurăm valoarea unei cărți: este vie, intrăm în dialog cu ea, se prelungește în gândul și în simțirea noastră și după ce s-a încheiat la propriu, are însușirea aceea pe care aș numi-o principiul inepuizabilului, al infinitului, putând să se genereze din sine însăși, din datul existent, oricât de mult.

Impresia de lectură la întâlnirea cu o carte de valoare deosebită, descrisă mai sus, îl stăpânește și pe cititorul naiv/inocent și pe cel profesionist, autor el însuși de literatură. În primul caz, al cititorului obișnuit, fără pretenții, impresia respectivă se traduce (desigur, mai ales când e vorba de operele epice) printr-o dorință cumva obscură: cititorul simte nevoia să nu mai părăsească universul acela livresc, părându-i-se că este mai convenabil, mai potrivit firii sale decât lumea reală, convins că s-ar mișca mai bine acolo decât în viața-viață.

La cititorul inițiat, autor de literatură, lucrurile se complică, precum o problemă mutată din geometria clasică în cea neeuclidiană. Fiindcă acest cititor are o reprezentare mult mai complexă a situației: el își dă seama că orice carte care iese din obișnuit prin valoarea sa literară e o deschidere fără limite, dar cu opreliști. Ce vrea să însemne asta, despre ce opreliști vorbim? Ele provin din mintea sa, a cititorului autor, care nu este egală, în anvergură, cu mintea autorului cărții, un autor excepțional. Fiindcă pomeneam de criteriile lăuntrice prin care măsurăm nivelul de performanță al unei cărți, al unui autor, s-ar cuveni să luăm în calcul unul aparent simplu: și anume, gândul, care ne vine în minte spontan atunci când citim o astfel de carte, că noi n-am fi capabili să scriem așa ceva.

*Sunt numeroase operele cărora aș visa să le citesc continuări și, uneori, chiar să le scriu eu. Între ele, povestirile lui Borges, negreșit. [...] Și din literatura noastră multe sunt de ales; mi-aș dori să citesc/ să scriu continuarea atâtor texte literare. Neapărat, pagini din Caragiale, tatăl, cum ar fi **Căldură mare**. [...]*

În literatură, probabil, noile cărți de valoare care apar sunt generate și de admirația pe care o purtăm unor cărți deja scrise.

Gabriel Chifu, *Scris peste scris*, în *România literară*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *intrăm în dialog cu ea*. **4 p.**
2. Indică doi dintre autorii menționați în textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, ce reprezintă, în viziunea autorului, „o carte vie". **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care cititorul obișnuit simte nevoia să nu mai părăsească universul cărții, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, modul în care se raportează la lectură cele două tipuri de cititori menționați în textul dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă valoarea unei cărți este sau nu este stabilită prin criteriile exclusiv subiective ale cititorului, folosind informațiile din fragmentul extras din *Scris peste scris* de Gabriel Chifu. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături de caracter ale personajului David Pop:

David Pop iubea viața tihnită. Zbuciumările de nicium fel nu i-au plăcut niciodată. Râvnea liniște multă și muncă puțină sau chiar deloc; și izbutise să le aibă pe urma hărniciei tatălui său, un țăran aprig, sârguitor și zgârcit, care făcuse avere. Numai sângele rece îl moștenise David din firea părinților. Încolo nicio ambiție nu-l necăjea. Bătrânul Pop fusese încăpățânat și stăruitor. Își puse în minte să-l facă „domn", mai ales că școala era acolea, la îndemână, în Năsăud, și nu costa mai nimic. La început păruse că și băiatului îi place cartea și că nici n-are să se oprească până nu va ajunge avocat sau cel puțin protopop. Dar pe urmă, când a crescut mai mărișor, s-a înmuiat. Ar fi fost mai bucuros să păzească vacile decât să-și sfarme creierii cu sintaxa latinească. Totuși, cu chiu-cu-vai, a isprăvit liceul și a trecut la Cluj să învețe legile, căci bătrânul ținea morțiș să-l vază avocat. Degeaba. N-a mai mers. Șapte ani a tot învățat David și veșnic, în preajma examenelor, s-a pomenit cu câte-o boală sau cine știe ce nenorocire atât de mare, că nu era chip să dea ochii cu profesorii.

Liviu Rebreanu, *Catastrofa*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți, la alegere, particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Mihai Eminescu sau George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea mențiunii reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 65

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Nu mă înscriu printre detractorii calculatorului și ai internetului. Dimpotrivă: calculatorul și facilitățile lui mi-au schimbat viața în bine și asta la o vârstă când nu este ușor să asumi deprinderi noi. Scriu numai pe calculator și apelez, de câte ori am nevoie, la rețeaua electronică, pentru informație, verificare, detaliu. E la îndemână, e rapid și e, cu oarecari excepții, o sursă de încredere. Am însă norocul de a nu mă fi format în vecinătatea și prin intermediul calculatorului. Cu alte cuvinte, am puține șanse să devin dependent, iar conceptul căutării intelectuale se asociază, pentru mine, ca și pentru majoritatea congenerilor mei, cu alte proceduri decât cele pe care le implică manevrarea unei tastaturi. E motivul pentru care sunt foarte rezervat când e să judec performanța culturală a calculatorului și a internetului. Ele au introdus în metabolismul culturii un coeficient de facilitate care presupune, e drept, acces prompt, dar și lene mentală, pasivitate, impostură. Internetul e pe măsura acelora care cred că **a fi cultivat** înseamnă pur și simplu **a ști**. Cunoașterea ca depozit, inteligența ca exercițiu al memoriei, interogația redusă la strictă dexteritate mecanică și la curiozitate primară, toate acestea transformă faptul de cultură în*

*produs de supermarket și efortul de a cunoaște într-o subspecie a shopping-ului. Dar a fi cultivat nu înseamnă **a ști**, înseamnă **a ști să cauți**. Nu a ști să utilizezi o „mașină de căutare", ci a transforma căutarea într-un parcurs laborios, imprevizibil, plin de fertile derapaje colaterale. Cultura nu te îmbogățește prin ceea ce-ți livrează în mod expres, ci prin aventura drumului, prin barocul tatonărilor. Cultura e facultatea de a decide ce e de făcut când nu știi ceva: cum să pui întrebarea, la ce ușă să bați, în care orizont să te miști. Cultura te îmbogățește prin ceea ce afli fără să fi căutat în mod direct. Pe scurt, cultura ține mai mult de inspirație și febrilitate spirituală decât de zel comunicativ.*

Andrei Pleșu, *Despre frumusețea uitată a vieții*

***detractor** – calomniator

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *e la îndemână*. **4 p.**
2. Indică două motive pentru care autorul apelează la rețeaua electronică, așa cum reiese din text. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din textul dat, de ce autorul este rezervat când trebuie să judece performanța culturală a calculatorului și a internetului. **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care autorul consideră că are puține șanse să devină dependent de calculator, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, ce reprezintă cultura în concepția autorului, valorificând informațiile transmise de textul citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă abilitatea de a utiliza calculatorul și internetul este sau nu este suficientă pentru obținerea *unei performanțe culturale*, valorificând fragmentul extras din volumul *Despre frumusețea uitată a vieții*. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două motive literare:

Uitarea venea...a venit.
O lacrimă cade jos, totul tace,
Lampa obosită a clipit,
Orice obiect atins șoptește: lasă-mă-n pace...

De-acum...
Auzi, plocaia plânge pe drum
Pe un adânc tumult.
Pe urma unui mic pantof într-un parc de demult.

Adorm...ascult...
Afară, la fereastră, toamna a spus:
-Of!...

G. Bacovia, *Nocturnă*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 66

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

În primăvara aceea, Liceul „Spiru Haret" a organizat o călătorie de trei săptămâni în Italia, la care puteau participa foștii elevi. Costa 20 000 de lei, sumă considerabilă în 1921, dar mama n-a șovăit să mi-o dea. Nu mai fusese în Italia din 1909 și era fericită că măcar unul din copiii ei o va descoperi. Pentru mine, era mai mult decât ce putea însemna Italia pentru orice tânăr de 20 de ani. Era și prilejul de a întâlni și câțiva din scriitorii cu care eram în corespondență: Popini, Buonaiuli, Macchioro, A. Panzini și alții. În afară de orașele

cu nume fabuloase, erau şi aventurile pe care mi le închipuiam, limba italiană pe care mă pregăteam s-o vorbesc pentru întâia oară, librăriile şi anticările în care ştiam că voi găsi cărţi inaccesibile la Bucureşti. [...] Eram numai cinci-şase studenţi, douăzeci de elevi în ultimele clase de liceu şi vreo patru-cinci profesori. Singura plictiseală era faptul că trebuia să trimit săptămânal două foiletoane la „Cuvântul". Nu bănuisem până atunci cât e de greu să scrii „impresii de călătorie" şi să le scrii noaptea târziu, istovit după atâtea nuvele şi plimbări, sau dimineţile, în mare grabă, la o masă de cafenea, înainte de a sosi ghidul care trebuia să ne ia în primire pentru ziua întreagă. Din Veneţia, am trimis două foiletoane destul de oarecare. [...]*

Din fericire, la Florenţa, unde ne-am oprit vreo trei-patru zile, l-am vizitat pe Papini. Locuia în Via G. B. Vico, numărul 3. Şi m-a primit aşa cum îl ştiam din fotografii: cu cămaşă fără guler şi fără cravată şi cu ţigara în colţul buzelor. Era mai urât decât mi-l închipuiam, dar m-a impresionat grosimea lentilelor. Am stat de vorbă într-o odaie minusculă, ascunsă între vaste încăperi cu pereţii acoperiţi de bibliotecă. M-a întrebat dacă vreau să vorbim franţuzeşte sau italieneşte şi am ales italiana. Voiam să-l ascult în limba aceea aspră şi colorată care mă fermecase de atâţia ani. Îi trimisesem cele trei foiletoane pe care le publicasem de curând în „Cuvântul" despre el, dar tânărul care obişnuia să-i traducă articolele româneşti plecase din Florenţa; aşa că Papini nu le putuse cunoaşte. M-a îndemnat să-i vorbesc despre planurile şi studiile mele. I-am mărturisit cât de mult m-a izbit, citind „Un om sfârşit", asemănarea dintre noi, în aşa fel încât, la început, mi-a fost chiar teamă că tot ce voi face va fi socotit imitaţie a operei lui. A zâmbit cu toţi dinţii, mari, neregulaţi şi îngălbeniţi de tutun: „Nu-ţi fie teamă!" m-a liniştit el. „Dintr-un anumit punct de vedere, toţi intelectualii seamănă între ei, dar, din alt punct de vedere nimeni nu seamănă cu nimeni altcineva" [...]

Mircea Eliade, *Memorii*

***foileton** - articol (de literatură, de ştiinţă, de artă) sau fragment de roman inserat în partea de jos a paginilor unui ziar, unei reviste etc.

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la text:

1. Menţionează sensul din text al locuţiunii *să ne ia în primire.* **4 p.**
2. Indică motivul plictiselii autorului din timpul călătoriei, aşa cum reiese din text. **4 p.**
3. Explică, folosind informaţiile transmise de text, motivul pentru care Eliade se bucură de călătoria în Italia. **4 p.**
4. Precizează, pe baza textului, motivul pentru care mama nu ezită să-i plătească băiatului călătoria în Italia. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relaţia dintre tânărul Eliade şi scriitorul Papini, aşa cum reiese din finalul textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunţuri.

B. Redactează un text, de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă, prin natura lor, călătoriile reprezintă sau nu o formă de cunoaştere, valorificând textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuţie; **2 p.**
- menţionarea poziţiei pe care o ai faţă de teză/problematică; **2 p.**
- enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziţiei adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informaţiile din fragmentul dat. Folosirea altor informaţii este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea — (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidenţiind două trăsături specifice tradiţionalismului:

Prin ochelari de geamuri privea cu ochi de lampă
Ca o bună la nepotelul mic.
Pe-atunci ştiam că-i vie; azi nu mai ştiu nimic:
Apăs cu nepăsare de om pe-a uşii clampă. [...]

În fiece odaie dezvăluiam cu frică
Alt gând din vechiul suflet curat şi românesc...
Ce nu-mi cuprinde mintea, deşi îmbătrânesc,
Pe-atunci trăia în voie în inima mea mică.

Pendule bătrâne mai bat acelaşi ceas,
Prelung, ca o dojană, în liniştea sonoră,
Dar timpul intră-n casă trântindu-i altă oră,
Şi inima i-o sparge, tic-tac, sub al meu pas.

Ion Pillat, *Casa din deal*

SUBIECTUL al III-lea — (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinţi particularităţi ale unui text narativ studiat, aparţinând lui George Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvenţe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziţie şi de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acţiune, conflict, perspectivă narativă, relaţii temporale şi spaţiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existenţa părţilor componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănţuirii ideilor* - 3 puncte; *abilităţi de analiză şi de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întruneşte minimum 300 de cuvinte şi conţine răspunsuri la cerinţele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuaţia* - 3 puncte; *aşezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 67

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Dragă Phyllis,

Voi încerca să răspund întrebării tale („Se roagă oamenii de știință și pentru ce se roagă ei?") cât mai simplu cu putință.

Oamenii de știință cred că orice întâmplare, inclusiv în relațiile dintre oameni, este datorată legilor naturii. De aceea, un om de știință nu poate fi înclinat să creadă că evoluția lucrurilor poate fi influențată de rugăciune, cu alte cuvinte, de o manifestare supranaturală.

Totuși, trebuie să admitem: cunoștințele noastre asupra acestor forțe sunt imperfecte, astfel că, în final, convingerea că există un spirit suprem are la bază un fel de credință. O astfel de convingere rămâne larg răspândită, în ciuda realizărilor actuale în domeniul științei.

De asemenea, oricine se implică serios pe calea științei, este convins că există un spirit care se manifestă în legile universului, fiind mult superior omului. În acest fel, calea științei conduce la un sentiment religios aparte, care este destul de diferit de cel simțit de o persoană mai naivă.

Salutări cordiale,
al tău Albert Einstein

Alice Calaprice, *Scrisorile lui Albert Einstein către și de la copii*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *o astfel de convingere rămâne larg răspândită.* **4 p.**
2. Indică motivul pentru care *un om de știință nu poate fi înclinat să creadă că evoluția lucrurilor poate fi influențată de rugăciune*, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de ultimul paragraf al textului, de ce, în viziunea lui Albert Einstein, *calea științei conduce la un sentiment religios aparte.* **4 p.**
4. Precizează scopul pentru care Albert Einstein îi scrie această epistolă lui *Phyllis.* **4 p.**
5. Prezintă concepția lui Albert Einstein despre relația dintre știință și credință, raportându-te la întregul text. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă evoluția umanității poate sau nu poate fi explicată exclusiv pe cale științifică, folosind informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale romantismului:

În fața locuinței lui Dionis se ridica o casă albă și frumoasă. Dintr-o fereastră deschisă din catul de sus el auzi prin aerul nopții tremurând notele dulci ale unui clavir și un tânăr și tremurător glas de copilă adiind o rugăciune ușoară, pare că parfumată, fantastică. El își închise ochii ca să viseze în libertate. I se păru atunci că e într-un pustiu uscat, lung, nisipos ca seceta, deasupra căruia licărea o lună fantastică și palidă ca fața unei virgine murinde. [...] Întredeschise ochii și văzu prin fereastra arcată* și deschisă, în mijlocul unui salon strălucit, o jună fată mulată într-o haină albă, înfiorând cu degetele ei subțiri, lungi și dulci clapele unui piano sonor și acompaniind sunetele ușoare ale unor note dumnezeiești cu glasul ei dulce și moale. [...] Închise iar ochii până ce, recăzut în pustiul cel lung, palatul alb se confundă cu norul de argint și juna fată cu îngerul în genunchi. [...] Când se deșteptă din reveria sa, fereastra de sus a palatului era deschisă, în salon întuneric și sticlele ferestrei străluceau ca argintul în alba lumină a lunii.*

Mihai Eminescu, *Sărmanul Dionis*

***cat** – etaj
***arcată** – arcuită

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 3 puncte; logica înlănțuirii ideilor - 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare - 3 puncte; claritatea exprimării - 2 puncte; respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 68

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Viața în fotografiile de vacanță e perfectă. Mereu soare, mereu zăpadă bună, întotdeauna mâncare delicioasă, niciodată tristețe, rar oboseală. Suntem datori cu experiențe perfecte, cu o fericire pe care, în acel moment, aici-acum, nu o mai are nimeni și asta ne plasează cumva mai sus, ne ridică imaginea de sine și face bine la ego. Chiar dacă, uneori, e fals. Circulă tot felul de poze pe net cu diferența dintre realitate și fotografiile de călătorie. Taj Mahalul e alb și strălucește singuratic în soare? La fața locului, e plin de turiști și trebuie să te chinui mult ca să prinzi un cadru în care să nu fie cel puțin câteva zeci. Plajele din Thailanda? Superfrumoase, dar hai să găsim locul ăla neaglomerat și curat. Greu. Și așa mai departe.

De fapt, pozele noastre de călătorie exprimă mai mult o emoție decât o realitate. E bucuria de a fi acolo, e o formă de compensare pentru alte lucruri, o formă de autovalidare sau simpla și bătrâna nevoie de atenție, dar și nevoia de a împărtăși cu prietenii o experiență, ca atunci când le povestești la bere cum a fost. Nu postăm întotdeauna lucruri interesante, ba din contră. Aceleași cadre, aceleași perspective, aceleași plaje, aceiași munți. Mizu nu e neapărat acolo. În febra momentului, nu prea ne dăm seama însă nici că cei de acasă nu-s prea interesați, se pot enerva sau pur și simplu ne pot ignora. Pentru noi, fotografia vine cu o emoție, o stare la pachet, pentru ei nu prea. Și știm bine asta când vedem și noi, la rece, pozele altora și dăm skip lejer. Este sharing-ul parte esențială din călătoriile noastre? Se pare că da. Dar e o linie fină între sharing și oversharing. Una e să postezi câteva fotografii, alta e să pui câte una pe oră. În fiecare zi. Timp de două săptămâni. Și un album la întoarcere.

Tehnologia schimbă modul în care trăim și, cu siguranță, telefoanele mobile schimbă în mod esențial modul în care călătorim. Ajungem să privim peisajele printr-un ecran, să judecăm un loc după potențialul de like-uri și să nu putem trăi două zile de vacanță fără să postăm nimic pe Facebook sau fără să le trimitem prietenilor „mai puțin norocoși" pozele pe WhatsApp. Citeam că în industria de travel se vorbește de „invidia de Facebook" ca factor de decizie în alegerea locului sau a experiențelor dintr-o călătorie, mai precis care e potențialul unui, să zicem, zbor cu balonul să genereze fotografii care să stârnească o reacție cât mai puternică la prietenii tăi de pe Facebook. Brrr, zicem noi, conștienți și raționali, dar oare nu sunt momente în care fix asta facem, în mod inconștient?

Cristina Foarfă, *Vacanța din fotografiile perfecte*, în *Dilema veche*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *la rece*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de textul citat, două dintre influențele pe care le au telefoanele mobile asupra modului în care călătorim. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de primul paragraf al textului citat, de ce, în viziunea autoarei, *viața în fotografiile de vacanță e perfectă*. **4 p.**
4. Precizează factorul care ne influențează în alegerea locului sau a experiențelor dintr-o călătorie, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea autoarei despre pozele de călătorie, așa cum reiese din al doilea paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă pozele de călătorie influențează sau nu creșterea stimei de sine, folosind informațiile din fragmentul extras din *Vacanța din fotografiile perfecte* de Cristina Foarfă. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul prezent:

[...] Mă uit în dreapta și-n stânga,
cu mine înșumi mă uit,
folosindu-mă ca o privire.
Ascult ce se-aude sus, ce se-aude jos,
sunt, tot, un timpan armonios.
Trece-o planetă și-ntreb cine e,
ce e.
Și-apoi mă mir că întreb
Ar trebui eu însumi să fiu întrebare,
ca să mă audă altcineva decât mine. [...]

Nichita Stănescu, *De-a sufletul*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui roman al experienței studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în romanul studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat, din seria: conflict, perspectivă narativă, incipit, final.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 69

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește următorul fragment:

Legea nr. 272/2004 cuprinde măsuri clare privind protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.

Concret, părinții care pleacă la muncă în străinătate și își lasă copiii acasă vor fi obligați să desemneze o persoană care să se ocupe de întreținerea acestora pe toată perioada absenței lor.

Mai exact, părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece în străinătate pentru a munci, are obligația de a notifica acest lucru serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara. În caz contrar acesta riscă o amendă între 500 și 1000 de lei.

Mai mult, în notificarea înaintată către cei de la asistența socială, părinții trebuie să specifice în grija cui își vor lăsa copilul. Astfel, aceștia vor trebui să desemneze o persoană din familia extinsă (n.r. - rudele până la gradul IV inclusiv, de exemplu unchi, mătuși, veri, bunici), care să aibă minimum 18 ani și care să îndeplinească condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil.

De asemenea, conform documentului citat, instanța va dispune delegarea temporară a autorității părintești către persoana desemnată de părinți, pe durata lipsei acestora, dar nu mai mult de un an.

La rândul său, persoana căreia urmează să îi fie delegată autoritatea părintească urmează să-și exprime acordul, personal, în fața instanței, printr-o cerere care va fi soluționată în termen de trei zile de la depunerea acesteia.

Mai departe, instanța se va pronunța printr-o hotărâre care va cuprinde menționarea expresă a drepturilor și îndatoririlor care se deleagă și perioada pentru care are loc delegarea.

Odată ce instanța hotărăște delegarea drepturilor părintești, persoana în sarcina căreia cad îngrijirea și creșterea copilului trebuie să urmeze, obligatoriu, un program de consiliere, pentru a preveni situații de conflict, neadaptare sau neglijență în relația cu minorul. Instanța de judecată va comunica o copie a hotărârii de delegare primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui, precum și primarului de la domiciliul persoanei căreia i se acordă delegarea autorității părintești.

Despre Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, http://www.avocatnet.ro

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *va dispune delegarea temporară*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile din text, pericada pentru care instanța va dispune delegarea temporară a autorității părintești către persoana desemnată de părinți. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din text, rolul instanței judecătorești în procesul de delegare temporară a autorității părintești. **4 p.**
4. Precizează două condiții pe care trebuie să le îndeplinească o persoană căreia îi este încredințat un copil al cărui părinte va pleca din țară, valorificând textul dat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, necesitatea urmării unui program de consiliere de către persoanele delegate temporar cu autoritatea părintească. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă implicarea instituțiilor statului este sau nu este necesară în cazul copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, valorificând textul citat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului liric:

Ce șoptești atât de tainic,
Tu, izvor de cânturi dulci?
Repezind bătaia undă
Floarea țărmului o smulgi

Și o duci, o duci cu tine,
Vâjâind încet pe prund;
Ale tale unde floarea
Cine știi unde - o ascund?

Astfel trece și viața-mi,
Dar o floare 'n valu-i nu e.
Nici nu spun ca tine daru-mi
Nimănuie, nimănuie. [...]

Mihai Eminescu, *Ce șoptești atât de tainic*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din nuvela studiată;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 70

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Iubite amice,

Egalitatea este o aspirațiune nobilă și generoasă a omului de bine, a omului înzestrat cu simțul dreptății și al echității, este îndemnul și speranța celui inteligent, celui învățat și muncitor, a acelui care dorește suirea nivelului social, dezvoltarea progresului și a civilizațiunii.

Filon zicea că egalitatea aduce cu sine pacea și armonia, dă societăților o democrație regulată și binefăcătoare și le apără în contra tendinței aceleia în care mulțimea ignorantă și pasionată voiește să comande. Zicea că ea este înaintemergătoare a libertății, care nu poate trăi, nici există* fără dânsa. [...]*

Egalitatea, deși e dorită de toți, dar foarte puțini o înțeleg, și mulți o înțeleg ca țăranii noștri de la Rașca, cum le vine mai bine la socoteală, mai toți o voiesc, cum zicu poetul nostru Alexandrescu, cu lei, iar nu cu câței, cu cei de sus, iar nu cu cei de jos.

Prostul și nătângul cere egalitatea cu omul de geniu, leneșul voiește să steie toată ziua cu fața la soare, și în loc de lipsă cere să bea și să mănânce mai mult și mai bine decât acel care muncește zi și noapte; desfrânatul și coruptul voiește să fie considerat deopotrivă cu omul virtuos. Egalitatea condițiunilor este o imposibilitate, o himeră. [...]*

Legile au făcut tot ce puteau face pentru realizarea egalității, și astăzi în societățile civilizate omul nu mai depinde decât de lucrarea sa liberă și stăruitoare. Oriunde ne-am arunca vederile, în România, în Elveția sau în Statele Unite, pretutindeni o să găsim oameni de deosebite condițiuni; pe unii îi vedem trăind în palate cu îndestulare și lux, pe alții în case modeste, câștigând cu multă muncă și osteneală hrana de toate zilele; unii milionari și alții foarte săraci; unii sănătoși de minte și de corp, alții slabi și neputincioși; unii exercitând meserii mai comode și mai bănoase alături cu alții supuși la lucrările cele mai ostenitoare și mai puțin retribuite. Aceasta însă nu ne poate face a zice că există clase, căci numirea de clasă este consacrată grupelor celor cari se formaseră prin privilegii și prin naștere, prin drepturi recunoscute de legi. Iar acolo unde s-a proclamat libertatea cu toate consecințele ei, acolo unde legea recunoaște pe toți egali, distincțiunile ce vedem provin numai prin deosebirea condițiunilor înnăscute naturei omenești. [...]*

Termin această epistolă zicând românilor de orice condițiune: „Aveți încredere unii într-alții ...Folosiți-vă de binefacerile ce societatea noastră pune la dispoziționea voastră, lepădați ura, lepădați invidia și temerea, recunoașteți superioritatea meritului și a virtuții, apropiați-vă unii de alții și uniți lucrările voastre într-o acțiune comună."

Ion Ghica

Ion Ghica, *Scrisori către Vasile Alecsandri*

***Philon din Alexandria** - a fost un filozof mistic evreu de limbă greacă din Egipt, unul dintre cei mai mari filozofi elenistici din rândul evreilor
***exista** - există
***himeră** - iluzie
***exercitând** – exercitând

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *cum le vine mai bine la socoteală.* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, două dintre rolurile pe care le are egalitatea într-o societate, în concepția lui Filon. **4 p.**
3. Explică de ce, în viziunea autorului scrisorii, *egalitatea condițiunilor este o imposibilitate, o himeră.* **4 p.**
4. Precizează care este dreptul omului într-o societate civilizată, așa cum reiese din secvența: *astăzi în societățile civilizate omul nu mai depinde decât de lucrarea sa liberă și stăruitoare.* **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, viziunea lui Ion Ghica despre diferențele dintre clasele sociale, conturată în penultimul paragraf al fragmentului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă egalitatea între oameni poate sau nu poate fi considerată o condiție a unei societăți democratice, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Scrisori către Vasile Alecsandri* de Ion Ghica **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

Scena XVII

În cursul scenei se înserează treptat. O clipă Victoria și Galan zâmbesc, privind după cei ce au ieșit.

GALAN: *... eu te cunosc de șapte ani, doamnă și de șapte ani te ador!*

VICTORIA (ir cu ironie): *Iubirea d-tale exagerează! ... acum șapte ani de-abia soseam aci, o biată institutoare în căutarea unui post ...*

GALAN: *Da... întocmai ... pe atunci eram și eu un biet impiegat cu optzeci de lei pe lună și așteptam toate trenurile visând iubiri mândre și pasionate... apoi, tot așteptând zadarnic, într-o bună zi de iulie – vezi, țin minte și luna – am văzut coborând dintr-un vagon de clasa a III-a o fetiță frumoasă, micuță, drăgălașă, care m-a întrebat zfiosă: „Te rog, domnule, unde vine aici primăria?" M-am zăpăcit, am bâlbâit ceva, i-am arătat calea și am rămas cu ochii pieduți în urma ei, care pășea mărunt și elegant pe aleea ce duce de la gară în oraș, cu un geamantănaș în mâna stângă.*

VICTORIA (fără zeflemea*): *Fetița eram eu...*

Liviu Rebreanu, *Plicul*

***zeflemea** - ironie, glumă

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul narativ studiat, prin comentarea a două secvențe narative semnificative;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, relații temporale și spațiale.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 71

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Zâmbetul este un gest uman universal, deși disponibilitatea de a zâmbi străinilor variază în funcție de cultură. În Australia, unde a fi deschis și prietenos cu străinii este ceva obișnuit, în Port Phillip, o zonă ce acoperă suburbiile metropolei Melbourne, s-au folosit voluntari pentru a afla cât de des zâmbesc oamenii celor pe lângă care trec pe stradă. S-au pus apoi semne, ca acelea care marchează limita de viteză, prin care li se preciza trecătorilor, de exemplu, că se află în „zona cu 10 zâmbete pe oră". Nonsens frivol? *O risipă a banilor plătiți de contribuabili? Primarul Janet Bolitho spune că amplasarea semnelor este o încercare de a încuraja oameni să zâmbească sau să spună „Ziua bună!" – urarea standard în Australia – atât vecinilor, cât și necunoscuților, atunci când ies pe stradă. Zâmbetul – a adăugat primarul – îi încurajează pe oameni să se simtă mai legați unii de alții și mai în siguranță, căci reduce teama de infracționalitate – un element important în îmbunătățirea vieții cetățenilor.*

În efortul de a-i face pe locuitori să se cunoască mai bine, autoritățile orașului au facilitat organizarea de petreceri stradale. Au lăsat detaliile organizării în grija localnicilor, dar au oferit sfaturi de organizare, au închiriat grătare și umbrelușe de soare și au încheiat asigurări, în caz că se întâmplă ceva rău. Mulți oameni care locuiesc pe aceeași stradă de mulți ani s-au întâlnit pentru prima oară la o petrecere stradală. [...]

Pentru multe autorități, atât naționale, cât și locale, prevenirea infracționalității este mult mai importantă decât încurajarea cooperării și a prieteniei între locuitori. Însă promovarea unei atmosfere prietenoase este mult mai ușoară, mai ieftină și mai eficientă în a-i face pe oameni mai fericiți. De ce nu ar deveni asta o prioritate a politicilor publice? Mici gesturi pozitive pot să-i facă pe oameni nu numai să se simtă mai bine, ci și să se ajute mai mult unii pe alții. În anii '70, psihologii americani Alice Isen și Paula Levin au condus un experiment în care câteva persoane alese la întâmplare, care dădeau telefon, au găsit o

monedă de zece cenți rămasă de la cel care folosise mai înainte telefonul, iar alții nu. Tuturor subiecților li s-a dat șansa să ajute o femeie să-și adune un teanc de hârtii pe care-l scăpase pe jos chiar în fața lor.

Isen și Levin au afirmat că, din 16 subiecți care au găsit o monedă, 14 au sărit în ajutorul femeii, în vreme ce, din cei 25 de subiecți care nu au găsit moneda, doar unul singur a ajutat-o. [...] Buna dispoziție îi face pe oameni să se simtă mai bine și mai dornici să-i ajute pe ceilalți. Psihologii numesc această stare „a străluci de bunăvoință". De ce nu s-ar ocupa autoritățile de realizarea unor pași mici care pot produce o astfel de strălucire? [...]

Peter Singer, *Fără limită de zâmbit*, în *Dilema veche*

* **frivol** - neserios

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al interogației *Nonsens frivol?* **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, scopul pentru care au fost folosiți voluntari în Port Phillip. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, legătura dintre amplasarea, în Port Phillip, a semnelor care le precizează trecătorilor că se află în *zona cu 10 zâmbete pe oră* și reducerea fricii de infracționalitate. **4 p.**
4. Precizează două avantaje ale promovării unei atmosfere prietenoase, așa cum reiese din textul citat. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței *a străluci de bunăvoință*, raportându-te la întregul conținut al fragmentul citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă relațiile dintre cetățeni pot sau nu pot fi influențate de hotărârile luate de autorități, folosind informațiile din fragmentul extras din *Fără limită de zâmbit* de Peter Singer. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul a două figuri de stil diferite:

În mintea omului rămâne
Tabloul fericirii stinse...
Astfel tresar și-n al meu suflet
Reamintirile întinse;

Aci revăd o albă casă...
O horă, fete, fluturi, salbe,
Frunzișuri, vii și flori pe câmpuri
Și porumbei cu aripi albe! [...]

Pădurea-n umbră le-nfășurară
Amorul lor ca un tezaur
Și soarele prin frunze-apune
În fundul unui cer de aur!

Dar, Doamne, pentru ce pe lume
Când verși atâta fericire
Ne-o iei îndată ce ne-ai dat-o
Și-abia ne lași o suvenire?*

Alexandru Macedonski, *Amintiri*

***suvenire** - amintire

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje dintr-un roman psihologic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje din romanul studiat;
- evidențierea modului în care se manifestă relația dintre cele două personaje prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje, din seria: acțiune, conflict, perspectivă narativă, modalități de caracterizare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor*- 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* -1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină. lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 72

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Rep: – *Cum era cititorul Neagu Djuvara, ce cărți v-au influențat când erați tânăr?*

Neagu Djuvara: – *Primele cărți care m-au pasionat au fost romanele istorice. Am citit încă de la vârsta de 10 ani. Îmi aduc aminte, în franțuzește, o serie de volume despre epoca napoleoniană a doi autori alsacieni. De asemenea, în românește am citit cu mare plăcere o istorie pentru cei tineri scrisă de Grigore Tocilescu. Istoria a fost și a rămas dragostea vieții mele, chiar dacă am profesat în Drept. Pe vremea când eram la liceu în Franța, în fiecare joi după-amiaza eram liberi de la cursuri și în loc să mă duc să mă distrez sau să mă relaxez, eu mă repezeam la o bibliotecă publică, să citesc istorie!*

Rep: – *Spuneați că istoria se scrie cu sufletul, fiindcă este despre celălalt și pe celălalt nu-l poți înțelege decât așa. Cititorul simte dacă o carte e scrisă cu sufletul?*

Neagu Djuvara: – *Bănuiesc că da. Altfel, de ce-ar găsi-o mai interesantă decât pe cea care este prea științifică și rece? Însă noi, autorii, nu știm niciodată ce șanse are de a dăinui, de a avea perenitate, o carte dintre cele pe care le-am scris. Să vă spun nu o anecdotă, ci un adevăr istoric. La mijlocul veacului al XIX-lea trăia un pictor de talent pe care-l chema Eugene Fromentin, elev al lui Delacroix. El se voia un mare pictor, însă a fost doar unul bun. În schimb, la maturitate, a scris ce avea pe suflet, un roman despre prima lui mare dragoste „Dominique". Acesta e considerat de criticii literari ca unul dintre cele mai bune romane intimiste din literatura franceză. Așa că și eu am o paletă destul de largă de scrieri, stau și mă gândesc: te pomenești că peste o sută de ani n-o să se mai citească decât „Amintiri și peregrinări" și „Dominique"?*

Interviu cu Neagu Djuvara, *Cu internetul, sigur o să știu după moarte dacă mai sunt citit sau nu!*, în *adevarul.ro*, septembrie 2012

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al secvenței *se scrie cu sufletul.* **4 p.**
2. Precizează care sunt primele cărți care l-au pasionat pe Neagu Djuvara, valorificând textul dat. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din primul răspuns al lui Neagu Djuvara, ce reprezintă istoria pentru acesta. **4 p.**
4. Indică temerea lui Neagu Djuvara legată de modul în care opera sa va fi percepută de posteritate, așa cum se desprinde din ultima parte a fragmentului. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, relația dintre un autor și propria operă, așa cum se desprinde din afirmația: *Însă noi, autorii, nu știm niciodată ce șanse are de a dăinui, de a avea perenitate, o carte dintre cele pe care le-am scris.* **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă destinul unei cărți depinde sau nu depinde de preferințele cititorilor, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic:

Actul I

În scenă se află Alexandra Dan, treizeci și cinci de ani, mai mult decât frumoasă: fermecătoare, și Titi Precup, actorul de bază al Teatrului, patruzeci de ani evidenți.

TITI (cu oarecare emfază*): *Ești o mizerabilă, o femeie fără suflet, tot ce s-a petrecut între noi n-a fost decât teatru...*

ALEXANDRA: *Nu e adevărat, nu e adevărat! Ți-o jur!*

TITI: *A fost suficient să-mi cadă solzii de pe ochi, să-mi recapăt pentru o clipă vederea ca să realizez în ce infern trăim.*

ALEXANDRA: *Te-am iubit, te-am iubit cum n-am iubit pe nimeni în viața mea.*

TITI: *Ești imaginea minciunii!*

ALEXANDRA: *Taci, te rog taci, dacă nu poți să taci, omoară-mă, dar isprăvește!*

TITI: *Nu tac. Trebuie să-ți spun mai întâi tot ce-am adunat în suflet în acești douăzeci de ani de ipocrizie și de travesti. Fiindcă asta a fost viața noastră: un mizerabil travesti! Mi-ai distrus liniștea, încrederea în mine, speranțele! N-am fost în viața ta decât figurantul bun să-ți dea replica, sufleurul care să te ajute să-ți înveți textul, supapa nervilor tăi când te amenința insuccesul.* (Excedat*). *Ești un monstru, un monstru, un monstru!*

Aurel Baranga, *Travesti*

***emfază** – atitudine nenaturală, pretențioasă
***excedat** – care a întrecut măsura

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;

- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 73

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Este greșit ca o persoană să comunice intenționat informații false pentru a obține ceva? Consensul general al copiilor și al adulților este că unele tipuri de minciună sunt bune, iar altele nu. Întrebarea este: unde tragi linia? Cred că toți copiii și adulții vor fi de acord că mincinoasele nevinovate sunt bune. Aproape toată lumea, copii și adulți, spune mincinoși nevinovate deseori. Acestea ar putea fi spuse conștient sau chiar și inconștient datorită obișnuinței. Când cineva mă întreabă dacă îmi place cu ce este îmbrăcat, de obicei spun da, fără ca nici măcar să mă gândesc. Dacă nu am avea acest tip de minciună nevinovată, ar exista multe sentimente rănite. Scopul punerii unei întrebări precum cea de mai sus nu este atât de mult o cerere onestă a unui comentariu asupra hainelor cu care persoana este îmbrăcată, e mai mult o rugăminte pentru o impulsionare a eului, deoarece persoana cel mai probabil se așteaptă ca tu să îi spui că îți place, chiar dacă acest lucru înseamnă să minți.

Copiii nu simt aproape niciun fel de regret atunci când spun astfel de minciuni, atâta timp cât sunt folosite într-un scop bun. Folosirea într-un scop bun închide și încercarea de a evita să ai probleme. Dacă mincinoasa funcționează și ține copilul departe de probleme, atunci ce este greșit în aceasta? Nu va face rău nimănui și se potrivește cu vechea zicală: ceea ce nu știi, nu îți va face rău.

Într-o relație, mincinoasa nu este privită cu ochi buni. Deși majoritatea copiilor admit că ar putea fi necesar să minți într-o relație, se consideră că ar trebui să fie puține mincinoși și, mai presus, persoanele să fie oneste una cu cealaltă. Pentru ca să existe aceste reguli nescrise, care se presupune că trebuie respectate într-o relație, este mai bine să minți un prieten decât un partener. Regulile nescrise ale prieteniei sunt aproape inexistente, astfel că mințirea prietenilor nu este un subiect chiar atât de tabu. Totuși, toată lumea este de acord că există deseori motive pentru a spune mincinoși într-o situație socială, și atâta timp cât nu rănesc pe nimeni, sunt considerate acceptabile.

Paul Ekman, *De ce mint copiii?*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al sintagmei *reguli nescrise*. **4 p.**
2. Indică, valorificând informațiile transmise de text, cele două tipuri de minciună. **4 p.**
3. Explică, pe baza informațiilor transmise de text, de ce mincinoasele nevinovate sunt considerate bune de către adulți și copii. **4 p.**
4. Precizează ce include folosirea într-un sens bun a minciunii, așa cum reiese din text. **4 p.**
5. Prezintă felul în care copiii se raportează la minciună într-o relație, raportându-te la ultimul paragraf al fragmentului citat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă minciuna este sau nu un rău necesar în relațiile interumane, folosind informațiile din fragmentul extras din *De ce mint copiii?* de Paul Ekman. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; **2 p.**
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; **2 p.**
- enumerarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **12 p.**
- formularea unei concluzii pertinente; **2 p.**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **1 p.**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 p.**

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale genului epic:

Era într-o zi, pe Calea Victoriei, în fața la Corso, când i se păruse că de pe celălalt trotuar o privire cunoscută o căuta pe a lui. Trecu drumul, chemat parcă a descoperi într-o vitrină de fotograf, între mai multe portrete de femei frumoase, o fotografie a lui Ann. Era prima fotografie din câte văzuse el, în care Ann nu rădea. Un surâs aproape stins îi deschidea foarte ușor buzele. Capul era puțin înclinat cu un gest de atenție și de întrebare. [...] Își spunea că nu era deloc exclus ca în preziua plecării Ann să fi făcut această fotografie anume pentru el și să o fi lăsat să fie expusă, poate cu gândul secret că el va trece pe acolo și o va zări, atât de mult regăsea în acea fotografie o Ann din alte vremuri, atât de mult i se părea că acel surâs descurajat e pentru el. Dar refuză să se lase cucerit de acest gând care îl învăluia, îi îți întrerupse brutal reveria.

Mihail Sebastian, *Accidentul*

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând perioadei postbelice.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, figuri semantice (tropi), motive poetice.

Notă! Ordinea **integrării** reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru organizarea discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

● **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 74

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

15 februarie 1908

Frate Barbule, nu cred că de când mă cunoști n-ai dovedit la mine nicio clipă de vanitate; gândește-te bine și vezi că afirmația mea nu este de tăgăduit. Dar între vanitate și renunțare perpetuă la demnitate, între îngâmfare nelimitată și desăvârșită supunere la nesocotire și la dispreț, sunt, mi se pare, destule trepte - multe. Când intru într-o casă, nu pretind să mi se dea la masă un anume loc în vază; mă mulțumesc și la coada mesei să stau; căci, oriunde m-or pune, mai mic decât sunt, n-am să fiu; ba, pot zice că mi-a plăcut oricând să stau mai departe de frunte și să las pe alții a trece înainte; nepotrivirea cu un loc de onoare mi s-a părut totdeauna mai onorabilă când este în paguba persoanei decât când este în paguba locului. Dar dacă nu mi-a plăcut deloc să mă vâr spre partea de sus a mesei, iarăși nu pot primi să fiu trimis la bucătărie a linge talerele* ca un nepoftit, numai ca să pot spune a doua zi celor de teapa mea că am avut cinstea să intru sub acoperământ de casă boierească. Și asta, cred eu, e o dovadă că nu sufer de trista infirmitate a vanității.*

Fiți sănătoși tu și ai tăi. Te îmbrățișează,

Al tău vechi,
Caragiale

I.L. Caragiale, *Cele mai frumoase scrisori* alese de Dan C. Mihăilescu

***n-ai dovedit** – (aici) n-ai observat în mod clar
***taler** – monedă de argint (austriacă) care a circulat și în Țările Române

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *nu este de tăgăduit*. **4 p.**
2. Indică enunțul care reprezintă concluzia argumentării autorului. **4 p.**
3. Explică, folosind informațiile din textul dat, de ce autorul scrisorii nu a pretins niciodată să fie așezat într-un loc de frunte la masă. **4 p.**
4. Precizează care este relația dintre autorul scrisorii și destinatar, așa cum reiese din formulele de adresare și de încheiere ale scrisorii. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură de caracter a autorului scrisorii, așa cum se desprinde din conținutul textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă vanitatea este sau nu este un defect al ființei umane, valorificând informațiile transmise de textul dat.
20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul verbelor la timpul prezent:

Pe-un drum de oi, ce-n miriște colindă,
Tăcerea nopții a pornit spre sat,
Și nori ușori în slavă stau să-ntindă
Marama lor de borangic* curat.*

Dar le străpung penumbra mii de ace
Sclipind lumini ca piatra de olmaz;*
Și vălul tainic cerul și-l desface
Și satul îl privește în obraz.

Ion Pillat, *Stelele*

***maramă** – fâșie de țesătură fină cu franjuri la capete, cu care femeile își acoperă capul
***borangic** – fir obținut din gogoșile viermelui de mătase; țesătură făcută din acest fir
***olmaz** – denumire veche dată diamantului de culoare trandafirie

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:
- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din basmul cult studiat;
- evidențierea unei trăsături de caracter a personajului ales prin două episoade/ secvențe comentate;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale basmului cult, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).
Pentru **organizarea** discursului, vei primi **12 puncte** (*existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere* - 3 puncte; *logica înlănțuirii ideilor* - 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* - 3 puncte; *claritatea exprimării* - 2 puncte; *respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte* - 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

- **REDACTARE (10 puncte)** Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 10 puncte, numai în cazul în care aceasta întrunește minimum 300 de cuvinte și conține răspunsuri la cerințele date (*utilizarea limbii literare* - 3 puncte; *ortografia* - 3 puncte; *punctuația* - 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* - 1 punct).

Modelul nr. 75

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește următorul fragment:

Revin la dialogul nostru. În care dumneavoastră credeți, în vreme ce eu nu. Și mă tem că am motive bune să mă îndoiesc.

*Sper că nu e necesar să vă lămuresc ce sentimente vă port. Vă reamintesc doar ce am mărturisit la lansarea cărții dumneavoastră de interviuri, **Sertarul scriitorului român**. Că de când v-ați făcut apariția în carnavalul literelor românești, m-ați surprins cu niște calități foarte rare, azi, chiar și la tinerii dotați. Curtoazia dumneavoastră e de-a dreptul stranie, într-o vreme în care, la ordinea zilei, pe malurile Dâmboviței, e pofta de a-l extermina **pe celălalt**. La fel de ciudată e și grija dumneavoastră pentru nuanțe. Căci azi, în România, se poartă tonul răstit și cam din topor. Când nu se trece direct la injurii. Iar **tratamentul** de care au parte bătrânii mă face să mă gândesc că triburile din jungla africană care-și omoară bătrânii sunt, cel puțin, sincere. N-aș vrea să mă înțelegeți greșit.*

*Nu mă număr printre cei care socotesc anormale conflictele dintre generații. Dimpotrivă, le consider firești. Și oricât nu ne-ar conveni să recunoaștem, știu că noi, bătrânii, nu avem nicio șansă în aceste conflicte. Că nicio societate nu are ce face cu melancoliile. Vrea ceva nou. În consecință, nu că bătrânii sunt contestați azi, cu glas tare, m-a surprins. Ceea ce m-a șocat a fost altceva. Descoperirea că provocăm ură! Da, da, ură. Nu exagerez. Și mărturisesc că pentru o asemenea descoperire nu eram pregătit. Din câte îmi amintesc, generația mea a suferit în adolescență de un alt păcat. Poate și din pricina războiului, care ne inhiba elanurile, noi ne-am refugiat într-un soi de respect bătrânicios și steril față de valorile consacrate. Eram prea multe nesiguranțe și spaime ca să găsim resurse pentru puțină impertinență, naturală de altfel în alte condiții. Probabil, contestarea vârstnicilor ni s-ar fi părut nu numai necuviincioasă. Date fiind vremurile, ni s-ar fi părut, cred, și inoportună. Pe când, acum, e aproape o modă, am impresia, să ni se arate celor cu mai puțin viitor (zic mai puțin pentru a fi optimist) că suntem niște **vechituri**. De parcă ni s-ar reproșa că, încă, mai existăm!*

Daniel Cristea- Enache, *Convorbiri cu Octavian Paler*

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Menționează sensul din text al expresiei *la ordinea zilei*. **4 p.**
2. Indică una dintre calitățile rare cu care autorul cărții *Sertarul scriitorului român* l-a surprins pe Octavian Paler, așa cum reiese din textul dat. **4 p.**
3. Explică, valorificând informațiile transmise de text, de ce contestarea vârstnicilor i s-a părut lui Octavian Paler inoportună. **4 p.**
4. Precizează motivul pentru care, în concepția lui Octavian Paler, bătrânii nu au nicio șansă în conflictul dintre generații. **4 p.**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, imaginea societății românești contemporane, așa cum este surprinsă de Octavian Paler în al doilea paragraf al textului dat. **4 p.**

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă respectul față de ceilalți mai poate sau nu mai poate fi considerat o valoare umană în societatea contemporană, valorificând informațiile transmise de text. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
- formularea tezei/problematicii puse în discuție; 2 p.
- menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică; 2 p.
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 p.
- formularea unei concluzii pertinente; 2 p.
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 p.

Notă! În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind două trăsături ale simbolismului:

Sunt câțiva morți în oraș, iubito,
Chiar pentru asta am venit să-ți spun;
Pe catafalc, de căldură-n oraș,
Încet, cadavrele se descompun.